

PEKELNÝ PLÁN

MARKÉTA CHALOUPKOVÁ

2. DÍL SÉRIE APOKATASTASIS

PEKELNÝ PLÁN
Markéta Chaloupková

Pekelný plán
© Markéta Chaloupková

Nakladatel:

Josef Chaloupka
Do čtečky.cz
www.doctecky.cz
Liberec 2020

ISBN 978-80-907854-2-1

Obsah

Úvod.....	7
1. kapitola – Pekelný plán	7
2. kapitola - Bible.....	9
3. kapitola – Jeanova návštěva.....	11
4. kapitola - Návrh	12
5. kapitola - Setkání	14
6. kapitola - Peklo	15
7. kapitola - Metafora.....	19
8. kapitola - Gehena	21
9. kapitola - Jean	25
10. kapitola – Královo rozhodnutí	29
11. kapitola – Indiánská zkouška	33
12. kapitola - Dopis	38
13. kapitola - Hádka	43
14. kapitola – Závěrečné zkoušky.....	49
15. kapitola - Představení	53
16. Epilog:	56

Série „**Apokatastasis**“ se odehrává na fiktivním ostrově „Le pays des Cygnes“, poblíž Francie.

První díl „**Cesta domů**“ je příběh sedmnáctiletého Davida, který v opilosti udělá několik zásadních chyb a následně musí čelit své minulosti, křesťanům a Bohu. Pojednává i o vyvraždění valdenské církve a odehrává se v letech 1654-1655.

„**Pekelný plán**“ se odehrává o sedmnáct let později, roku 1672, a je to zamyšlení nad učením o pekle a zároveň příběh o plánovaném zločinu a následném trestu a o překladu Bible. Smíření a Boha v něm hledá mladý hrabě Nikolas Renard, v jehož hlavě se jistý pekelný plán opravdu zrodil.

Třetí díl „**Svobodná zvůle**“ pojednává o kazateli Jonathanovi Wardovi, který rád vymýšlí ohnivá kázání na téma „hříšníci v rukou rozhněvaného Boha“. To, co se v důsledku jeho proslovů přihodí, přivede Jonathana do rukou rozzlobeného krále a donutí ho to přehodnotit celý jeho dosavadní život. Nikolas se má stát Jonathanovi na této cestě, jejíž děj začíná roku 1675, průvodcem. Zároveň je také zamilovaný a nutně potřebuje sehnat nějaké velbloudy.

(Předlohou je stejnojmenné kázání Jonathana Edwardse, který ovšem žil až v 18. století.)

Čtvrtý díl „**Marnotratná Lucie**“ je kniha o osudech nejmladší dcery Nikolase Renarda, která utíká z domova, jen aby zjistila, že si přece jen nedokáže zařídit život po svém tak snadno, jak si myslela. A pak je tu ještě Adam Croy, čerstvý absolvent univerzity a Nikolasův oblíbený student, kterého hrabě zaměstná a který se vydá tu namyšlenou holku, o které nemá valné mínění, hledat. Kniha se odehrává v letech 1705-1706.

Pátý díl „**Poslední dopis**“ je příběh z roku 2019. Luisa Wardová najde ve starém psacím stole dopis, který psal Nikolas Renard své dceři Lucii den před smrtí. S manželem se vydává na dovolenou na Le pays des Cygnes a pátrá po osudech dávných křesťanů, kteří mají s její rodinou zřejmě něco společného.

„**Apokatastasis**“ znamená obnovení a série, tedy díly 2-5, jsou zamyšlením nad učením o obnovení všech věcí a o smíření. „Cesta domů“ je spíše „prequel“ k celé sérii a společného s ní má jen to, že pojednává o sedmnáctiletém Davidovi, který je pak pro další děj jednou z důležitých postav.

Úvod

Tato kniha se odehrává roku 1672 na fiktivním ostrově Le pays des Cygnes, poblíž francouzského pobřeží. Navazuje na knihu „Cesta domů“, která pojednává o sedmnáctiletém Davidovi, budoucím králi této země. V pasážích o Bibli vycházím z obecných fakt v češtině a angličtině a ne z francouzštiny. Francouzsky neumím a předchozí příběh se odehrával u Francie, protože byl částečně o valdenských. Přestože byly některé z postav v předchozí knize spojené s valdenskou církví, tak rozhovory v tomto volném pokračování neodrážejí její učení.

V knize jsou použité citáty ze stránek sozo.cz a nepekelnabible.cz a z Facebookových stránek těchto autorů a jsou použity s jejich svolením. Dále vycházím z webu a z kanálu Youtube The Total Victory of Christ.

Neoznačené biblické citáty pocházejí z Bible21.

Ostatní překlady jsou v textu označeny:

Kralická bible (kral.)

Nepekelná Bible (NB)

Český studijní překlad (ČSP)

1. kapitola – Pekelný plán

Nikolas Renard se rychle oblékal a přitom si před zrcadlem nacvičoval sklíčený výraz. Za chvíli se dozví, že král je mrtev a že se stal následníkem trůnu a potřeboval vypadat dostatečně zarmouceně. Muselo to být věrohodné. Nic nesmí vzbudit ani stín podezření, že by snad králova smrt nebyla nehoda. Vždyť ho také stálo hodně peněz, aby to jako nehoda vypadalo. Zaplatil lodnímu kapitánovi za to, aby podpálil královu loď a zařídil to, aby se z ní král nemohl nijak dostat. Na otevřeném moři neměl mít král takhle brzy na jaře žádnou šanci ve studené vodě přežít. Nikolas si byl jistý, že zatímco on si nacvičuje smuteční projev, královo tělo už spočívá pár hodin na mořském dně.

Jeho ambice byly stejně hluboké jako širý oceán a byl zcela nenasytý, co se týkalo touhy po moci. Jen před pár lety opustil jako nejlepší student univerzitu a ani postavení jednoho z nejbohatších mužů na ostrově pro něho nebylo dost. Chtěl být někdo. Byl rozený vůdce a organizátor a měl tisíce nápadů, jak vládnout Le pays des Cygnes. Před dvěma roky zemřel jeho otec a Nikolase na chvíli uspokojilo stát se dědicem jeho panství a rozhodovat o svých dvou mladších sestřích, ale teď už chtěl něco víc. Věřil, že moc nasytí ten hlad a prázdnotu, se kterými se stále vnitřně potýkal. Jednou si splní všechna svá přání, a pak bude konečně spokojený. A jeho přání nikdy nebyla skromná. Chtěl být král.

Navíc doufal, že moc i nějak vyřeší patálii, se kterou se už pár týdnů bezúspěšně potýkal. Byl zasnoubený s dcerou jistého bohatého hraběte, ale zároveň se mu podařilo přivést do jiného stavu dceru místního velkostatkáře. Nina byla hezká a bystrá a on na chvíli podlehl jejímu kouzlu, ale jinak byla samozřejmě nikdo. A nejhorší bylo, že naivně očekávala, že si ji snad vezme. On, hrabě a budoucí král! Ona i její otec byli neodbytní a samozřejmě si dali záležet na tom, aby se o všem ihned dozvěděla jeho snoubenka. Jeho zasnoubení bylo zrušené. Ale tím se teď Nikolas netrápil. Té obyčejné holky se nějak zbaví a až bude král, bude si moct i přes tenhle vroubek vybírat. Mladé dámy mu budou padat k nohám, a i kdyby celý ostrov nakrásně věděl, že má někde nemanželské dítě, bude jim to jedno. Věděl, že moc a bohatství jim pomůžou přehlédnout jakékoliv vady na kráse. Ty ale Nikolas neměl. Byl vysoký, pohledný, s neposednou kšticí hustých tmavých vlasů a osobitým smyslem pro humor.

Jeho jedinou vadou na kráse byl jeho charakter. Jinak mu šlo vše, na co sáhl. Kromě všeho toho, co mu bylo dáno do vínku, měl fotografickou paměť a ještě navíc byl jazykový génius. Rok studoval v Anglii a za tu dobu se naučil výborně anglicky, mluvil slušně holandsky, během krátkého pobytu v Řecku a v Itálii si osvojil i oba tyto jazyky a ještě mnohem lépe zvládal jejich staré formy. Byl schopný bez problémů číst texty ve staré řečtině koiné i v latině.

A štěstí mu přálo i jinak. Králova manželka Anabela, za kterou se teď ubíral, porodila králi během těch jedenácti let, co byli svoji, už čtyři dcery a tím pádem tu nebyl žádný jiný následník trůnu. Jediné, čím by ho mohla doběhnout, by bylo, kdyby se znovu rychle vdala. S tím ale nepočítal. Ani devítiletá princezna Amélie ho nemohla podobným způsobem předběhnout. Když vstupoval do královy pracovny, byl myšlenkami někde u své budoucí korunovace.

Anabela vypadala rozrušeně. Však se také nebylo čemu divit. Pokynula mu, aby se posadil.

„Královská loď se dnes nad ránem potopila,“ řekla stísněným hlasem bez nějakého dalšího úvodu. „A posádka nebyla schopná mého manžela zachránit. Víte, co to pro vás znamená?“

„To je mi opravdu moc líto, madam,“ řekl Nikolas, jak nejsmutněji zvládl. „Předpokládám, že to znamená, že nelehké břímě vlády spočine na mých bedrech. Ale je to opravdu jisté? Víte, že naděje umírá jako poslední. Rád dám k dispozici svou vlastní loď a vydám se po králi pátrat. Třeba je přece jen nějaká šance, že se zachrání. Co se vlastně stalo?“

„To jste si nacvičoval doma před zrcadlem?“ zamračila se na něho Anabela. „Tyhle řeči? Že nelehké břímě vlády spočine na vašich bedrech?“

„Samozřejmě, že ne, madam,“ podíval se na ni Nikolas nechápavě. „Jak bych mohl něco takového vědět?“

„Nevím,“ pokrčila rameny Anabela. „Třeba tak, že jste zaplatil kapitánovi, aby tu loď nechal potopit, a to takovým způsobem, aby král neměl možnost dostat se záchraného člunu.“

Teď už nemusel Nikolas svůj nechápatý výraz hrát. Překvapeně se na ni podíval.

„Prosím?“ bylo jediné, na co se zmohl.

„Vy odpornej, zákeřnej, nenasytnej zmetku,“ vyprskla Anabela rozrušeně. „Já toho chlapa miluju. Čekám s ním páté dítě. A mohla jsem o něj přijít jenom kvůli tomu, že někdo jako vy nemá ani špetku svědomí. Jak vás vůbec něco takového mohlo napadnout? Co za chorý mozek je k tomu potřeba?“

Anabela svůj projev nedokončila.

V tu chvíli se otevřely dokořán pootevřené dveře, které vedly z pracovny do královy soukromé koupelny, a do místnosti vstoupil král David.

„To stačí, miláčku,“ zarazil svou rozezlenou manželku.

Nikolas se na krále podíval s nehranou hrůzou v obličeji.

„Tváříte se, jako byste viděl ducha,“ řekl král stroze. „Ale můžu vás ujistit, že jsem živ a zdrav a dostal jsem se v bezpečí domů, navzdory tomu všemu, co jste se snažil zařídit. Každopádně jsem ještě příliš rozčilený na to, abych se vámi zabýval. Strážte vás teď odvedou do vězení. Promluvíme si, až se na to budu cítit. V tuhle chvíli opravdu nevím, co bych měl s vámi dělat.“

Nikolas sklopil hlavu a nevzmohl se na jediné slovo. Král David otevřel dveře a strážce, které tam již byly připravené, odvedly mladého hraběte do vězení.

2. kapitola - Bible

Bible! Samozřejmě. Co jiného se také dalo od krále čekat. Nikolas seděl na špinavém slamníku a s odporem se díval na dva předměty, který slavník sdílely s ním. Jedním z nich byla špinavá vlněná pokrývka a druhým Bible. Vydržel se na ni dívat několik hodin, zabraný do svých myšlenek. Přestože neměl v tom studeném sklepě co dělat, hlavou se mu honilo všechno možné a zabavit se prozatím nepotřeboval. Navzdory chladu se zatím bránil i tomu nechutnému hadru, který tu měl mít na přikrytí. S nechutí poobědval jakousi omáčku plnou tlustého masa, které z něj pečlivě vypreparoval a až odpoledne po té knize sáhl. Ne však kvůli sobě. Napadlo ho, že když je král křesťan a on mu bude muset čelit, měl by také o jeho víře něco vědět.

Za odpoledne přečetl Matoušovo evangelium, a pak Bibli zamyšleně odložil. O Ježíšově životě četl takto podrobně poprvé a jeho slova, zázraky, život i smrt byly nakonec poměrně zajímavým čtením. Ale jak předpokládal, všechno to bylo plné pekelných plamenů a on z toho byl otrávený.

Nikolas si hrál s tlejícím listem, který našel na podlaze a přemýšlel. Nemělo to pro něho logiku. Proč by Bůh, který měl být stvořitelem něčeho tak dokonalého a do detailů promyšleného jako byl každý malý lístek, nepatrní broučci nebo květiny, které byly Nikolasovou vášní, tvořil lidi jen proto, aby se pak na věky věků díval na jejich nekončící utrpení v ohni. Rád by v tom všem hledal něco jiného, ale nebylo to možné. Slova Bible byla neúprosná:

Je pro tebe lepší, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. (Mt. 5:29)

Raději se bojte Toho, který může duši i tělo zahubit v pekle. (Mt. 10:28)

Hadi! Plemeno zmijí! Jak byste mohli uniknout pekelnému trestu? (Mt. 23:32)

Nikolas se zabýval Biblí několik dní. Nevěděl, jak dlouho ho bude král takto udržovat v nejistotě. Jeho oblíbeným trestem bylo vyhnanství a Nikolas se už v duchu viděl na palubě nějaké lodi, směřující do Ameriky a uvažoval, jak by si tam mohl zařídit život. Prozatím ale hnil ve vlhké studené díře, aniž by se král obtěžoval si s ním promluvit. Strážce mu tam třikrát za den podstrčily mlčky něco k jídlu, a to bylo vše.

Až v neděli ráno mu přinesl jeden ze strážců čisté oblečení, pro které evidentně poslali k němu domů, dal mu umyvadlo s vodou a informoval ho, že ho za půl hodiny doprovodí do kostela.

„Nechci jít do žádného kostela,“ zhrozil se Nikolas.

„Jste vězeň, nikdo se vás neptá na to, co chcete,“ odsekl strážný. „Z nařízení krále chodí všichni vězni v neděli hezky v poutech do kostela, aby si tam poslechli kázání a zpytovali svědomí.“

Strážný si ho evidentně vychutnával. Chvilí se na něho zlomyslně díval, a pak dodal. „Král nařídil, abychom vás hlídali, ale pouta vám dávat nemusíme. Každopádně pokud budete odmítat, mohlo by se stát, že se ke mně nějakým omylem tahle informace nedostane a že vám je nasadím a šoupnu vás do lavice ke všem ostatním.“

Nikolas polkl, přikývl, že chápe a začal se přehrabovat v ranečku čistého prádla, které mu strážný přinesl.

O čtyřicet minut později seděl už v plném kostele dvě řady před strážnými, kteří se usadili v poslední řadě, a tvářil se, že tam přišel sám a dobrovolně. I když to, jestli někdo zahlédl, že ho tam ti ozbrojení muži doprovodili nebo ne, byla v tuhle chvíli jeho nejmenší starost. Jakkoliv tohle gesto oceňoval, mnohem víc by ho zajímalo, co se honí hlavou muži v honosném oděvu, sedícím na královském balkónu. Co se honilo hlavou jeho manželce, mu bylo jasné. Anabela mu věnovala jeden nevraživý pohled, pak zavrtěla hlavou, obrátila se na svého manžela a z jejích občasných pohledů bylo jasné, že se s králem baví o něm.

Kazatel, který v kostele mluvil, byl asi čtyřicetiletý muž. Byl docela vtipný, ale Nikolas stejně protočil panenky, když začal kázat o tom, jak úzká je cesta ke spasení, jak málo lidí po ní jde a jak široká je cesta do pekla. Každopádně jak tak stále omílal slovo spasení, Nikolas začal přemýšlet o tom, co znal z řečtiny a ke konci kázání začal být docela zvědavý. Když bohoslužba skončila, tak se za oním chlapíkem vydal.

„Nedokázal byste mi sehnat řecký Nový zákon?“ zeptal se bez nějakých dalších okolků, sotva ho pozdravil. „Docela rád bych se podíval na to, co se v Bibli píše v originále.“

„Čistě náhodou mám jeden doma,“ odpověděl kazatel. „Kdysi jsem si dal předsevzetí, že se budu učit řecky, ale nakonec jsem to vzdal. Akorát mi na něj sedá prach, takže vám ho rád přenechám. Chtěl byste se pro něj stavit u nás na statku nebo si pro něj někoho poslat?“

Nikolas se zamračil. „Nerad to říkám, ale jsem v tuhle chvíli královým vězněm,“ povzdychl si. „Dokázal byste mi tu knihu po někom poslat do vězení? Nemohu vám za ni teď ani nijak zaplatit.“

„Vy jste hrabě Nikolas Renard?“ zeptal se kazatel.

„To už si o tom povídají vrabci na střeše?“ zeptal se Nikolas nevrle.

Kazatel zavrtěl hlavou. „Já se jmenuji Jean a myslím, že jsem jeden z mála lidí, kteří o vás ví. Tušíte vůbec, co se přihodilo?“

Nikolas zavrtěl hlavou.

Jean se na něho zkoumavě podíval. „Navštívím vás zítra ve vězení, přinesu vám tu Bibli a řeknu vám to. Mám tam volný přístup. Chodím tam navštěvovat vězně pravidelně.“

Nikolas si rozpačitě prohrábl vlasy. „Trčím tam už několik dní a vůbec nevím, co se mnou bude. Vůbec nevím, jak to tam chodí. Dneska mi přinesli čisté oblečení, ale nevím, jestli je možné napsat třeba někomu domů a požádat o nějaké další věci?“ podíval se na Jeana tázavě.

„Popovídáme si o tom všem zítra, ano?“ odpověděl Jean. „Je něco konkrétního, co byste potřeboval?“

Nikolas pokrčil rameny. „Uvítal bych čistou přikrývku a něco, z čeho se mi nebude zvedat žaludek, už jen když se na to podívám.“

Jean se s mladým hrabětem ještě chvíli bavil, a pak se Nikolas Renard vydal neochotně ke strážným. Ti ho nechali vyjít z kostela samotného, ale hned venku se mu přilepili na paty.

Král se zvědavě vydal za svým přítelem a Jean mu stručně vylíčil, o čem se spolu bavili.

„Zkus mu trochu promluvit do duše, ale kromě té Bible mu nic nenos,“ nařídil mu král. „Potřebuji ho nechat ještě trochu vydusit.“

3. kapitola – Jeanova návštěva

Jean se s Nikolasem druhý den sešel ve zvláštní místnosti, která byla součástí vězení. Byla suchá a čistá, byl tam dřevěný stůl a Nikolas byl rád, že zase na chvíli unikl z té studené vlhké díry, ve které byl zavřený už od minulé středy.

„Bohužel mi nedovolili, abych vám přinesl něco dalšího,“ řekl Jean a popostrčil k Nikolasovi řecký Nový zákon.

Nikolas otráveně přikývl, že tu informaci bere na vědomí a smutně se podíval z okna. Venku začínalo jaro a on miloval toulky přírodou. Ještě nebyl zavřený ani týden a už z toho začínal šílet. Frustrovala ho veškerá bezmoc, na kterou nebyl zvyklý a to, že se nechal takhle hloupě chytit.

„Jak na mě přišel?“ zeptal se nevrle. Nedokázal vzít ani do pusy slovo král.

„Nevím, jestli jste někdy slyšel králův příběh o tom, jak se stal křesťanem,“ začal Jean zeširoka. (Tento příběh je popsán v knize „Cesta domů“.)

„Všichni jsme křesťani, ne?“ namítl Nikolas.

Jean zavrtěl hlavou. „Nevím, jestli křesťan je pro vás opakem slova pohan ve smyslu nějakého barbara, ale pro mě ne. Navíc technicky vzato, podle Bible jsme my ti pohané coby opak Židů. Ale slovo křesťan znamená Kristovec. Někdo, kdo patří Kristu a jedná podle jeho slov. Nevím, co víte o křesťanském učení, ale snaha zabít krále se příliš neslučuje s Kristovými slovy o milování nepřátel.“

Nikolas přikývl, že chápe, co mu Jean říká, ale nijak to nekomentoval. Jean se nadechl a na chvíli přivřel oči. Snažil se potlačit svůj vztek. Neviděl na mladém hraběti jediný náznak lítosti a měl chuť vrazit mu pár facek. Potřeboval se ovládnout, aby mohl klidně pokračovat.

„Každopádně začal jsem mluvit o tom, jak se stal král David křesťanem. Když mu bylo sedmnáct, tak se hrozně opil a zaútočil na jednoho starého kazatele. Protože se bál, že ho zabil a že ho za to popraví, utekl tehdy do Savojska a nějaký čas pracoval na jednom statku mezi křesťany - těsně předtím, než došlo k pronásledování valdenských. Bůh nám tehdy konkrétním způsobem ukázal, že je to všechno omyl. Ten starý muž byl můj otec a onen Davidův nešťastný útok přežil a David se pak vrátil domů, kde se smířil se všemi, kterým tehdy ublížil. Těch věcí bylo víc a nebudu zabíhat do detailů, ale já jsem byl jedním z těch, se kterými se David tehdy na onom statku seznámil. Další byl můj tchán. Všichni jsme zůstali dobrými přáteli a my jsme se usadili tady na ostrově. Můj tchán Lucas je u nás v kostele hlavní kazatel od té doby, co zemřel můj otec. Já tam občas jen vypomáhám. Každopádně pastor Lucas doprovázel krále na oné plavbě do Brestu. Když viděl, jak kapitán kulhá, modlil se za něho a on byl uzdravený. To na něho samozřejmě udělalo patřičný dojem. Byla to pak otázka jen pár hodin, než odevzdal svůj život Kristu a ke všemu se přiznal. Nebojoval jste jen proti lidem, mladý muži, ale i proti Bohu. Neříkám, že Bůh křesťany chrání vždy za všech okolností před vším, ale mám dost zkušeností s tím, že to dělá. Koneckonců jednou jsem právě s králem Davidem zažil, jak nás zachránil anděl. Ve chvíli, kdy na nás někdo vystřelil, se náhle objevilo jasné světlo, které nás odhodilo oné kulce z cesty.“

Nikolas Jeana fascinovaně poslouchal. To, že by mohl Bůh s lidmi nějak konkrétně a osobně jednat, pro něho byla novinka. Na druhou stranu to ale pro něho nebylo v téhle chvíli zásadní. Dělal si větší starosti o svou bezprostřední budoucnost.

„To by mohl být král aspoň trochu chápat, když se sám taky pokusil někoho zabít a nevyšlo mu to. Navzdory všemu, co jsem udělal, je přece stále naživu,“ uvažoval Nikolas nahlas. „Co od něj asi tak můžu očekávat? Jako jeho přítel byste mohl mít aspoň trochu tušení. Víím, že nemá rád popravu a že s oblibou posílá lidi do vyhnanství, takže s tím tak trochu počítám. Ale nechápu, proč už to neudělal, už jsem mu mohl dávno mizet z očí a ne hnít v téhle studené díře.“

„Nevím, co od něho můžete čekat,“ řekl Jean, „ale v tuhle chvíli se s vámi snažím jednat jako křesťan a ne jako jeho přítel. Jako křesťan bych viděl rád každého, i vás, smířeného s Bohem a proměněného. Jako jeho přítel bych vám nejraději nafackoval. Je to člověk, kterého si vážím. Vede tuhle zemi, jak nejlépe umí. Je to milující manžel a skvělý otec. A vy byste ho klidně nechal utopit, jen kvůli svým vlastním ambicím. A nejhorší ze všeho je, že na vás nevidím jedinou stopu lítosti. Litujete spíš sám sebe, že vám to nevyšlo a že jste kvůli tomu ve vězení. Mezi vámi a Davidem je obrovský rozdíl. To, co udělal tehdy on, byla neplánovaná záležitost. Udělal to ve vzteku, a pak toho litoval a po ničem netoužil víc než po odpuštění a po smíření. Vy jste na rozdíl od něho vypočítavý, chladnokrevný a plánoval jste promyšlenou vraždu a jediné, co vás zajímá je, jak uniknout následkům. Popravdě řečeno nevidím jediný důvod, proč by k vám měl král být milostivý.“

4. kapitola - Návrh

„O vyhnanství jsem vážně neuvažoval,“ potvrdil mu David, když se Nikolas ocitl druhý den v jeho pracovně.

„Proč ne?“ zeptal se Nikolas příškrčeným hlasem. „To mě chcete někde věznit nebo snad dokonce nechat popravit?“

„Popravit vás dát nechci, ale vyhnanství беру jako určitou formu milosti a v tuhle chvíli nevidím žádný důvod, proč bych vám měl dávat milost. Každopádně bych si chtěl ve vašem případě nechat asi měsíc na rozmyšlenou, než vám řeknu, co s vámi udělám.“

„Měsíc? Proč zrovna měsíc?“ zeptal se Nikolas.

„Protože v tuhle chvíli opravdu nevím, co s vámi,“ zamračil se král.

„A to mám celý ten měsíc tvrdnout v té hnusné studené díře, jen abych pak zdechl jako zvíře někde v pevnosti Basalte?“ podíval se Nikolas s obavami z okna směrem k ostrůvku, který sloužil jako vězení. „Co z toho budete mít, když mě úplně zničíte a rozšlápnete jako červa? Dobrý pocit z pomsty? To mi nemůžete dát za určitých podmínek možnost, aby z mého života ještě něco kloudného bylo?“ vychrlil ze sebe rozčileně. David vnímal z jeho hlasu úzkost, ale ani to, že se hrabě Renard bál, ho nezbavilo jeho obvyklé arogantnosti.

„Strážte vás teď odvedou zpátky do vězení,“ řekl David suše a zvedl se ze židle. Nikolas před ním seděl s pouty na rukou a strážníci čekali za dveřmi, protože král chtěl s mladým hrabětem mluvit v soukromí.

„Ne, prosím vás, počkejte. Mám pro vás nabídku,“ řekl Nikolas naléhavě.

„Nevím, co byste mi zrovna vy mohl nabídnout,“ zamračil se David a vydal se ke dveřím.

„Prosím, aspoň mě vyslechněte,“ snažil se ho zastavit Nikolas a zastoupil mu cestu. „Prosím.“

„Překvapuje mě, že takové slovíčko vůbec znáte,“ řekl David a zarazil se jen kousek od něho. Opřel se rukou o zed' a neochotně se na Nikolase podíval. „Já se od vás uplácet nenechám.“

„Já vím,“ přikývl Nikolas, „a ani mě nenapadlo nabízet vám něco materiálního. Jde o Bibli. Ten kazatel Jean mi půjčil řecký originál. Měl byste vědět, že vás někdo vodí za nos. To, co je ve vaší Bibli, není to samé, co je v té původní. Měl jsem na to zatím málo času a podíval jsem se jen na něco, ale řeknu vám dvě slova: 'kolasin aiónion'. Měl jste někdy na univerzitě řečtinu? Víte, co to znamená?“

„Měli jsme jen základy,“ přiznal David. „Takže nevím.“

„Tohle jsou slova, která mluví v 25. kapitole Matouše o tom, že na někoho čeká věčný trest nebo snad dokonce věčná muka. Ve skutečnosti je jedno z těch slov odvozené od prořezávání větví a druhé od slova věk nebo-li doba. Takže doopravdy tam jde o dočasný nápravný trest. Ale řekl bych, že církvi se asi něco takového nehodí moc do krámu. Strach je velký byznys a skvělý způsob, jak ovládat lidi a tahat z nich peníze.“

David se na Nikolase zaraženě podíval. Mladý hrabě ho dostal. Zdálo se, že mu přece jen má co nabídnout. Davida právě ona myšlenka věčných muk neskutečně trápila. Nechápal, proč by měl Bůh, jehož úžasnou přítomnost a přízeň občas prožíval, plánovat na druhou stranu pro ty, kteří ho nepoznali, něco takového jako věčné trápení.

„Chápu, že jste na mě naštvaný a že mě jen tak nepustíte, ale nemůžeme si aspoň trochu vyjít vstříc?“ zeptal se Nikolas. „Vidím na vás, že vás to zajímá. Víím, že nejsem zrovna skromný, ale vždycky jsem byl dobrý na jazyky. To není vychloubání, ale skutečnost. Jestli chcete měsíc na rozmyšlenou, tak za měsíc jsem vám schopný zhruba říct, kolik jsem našel v Novém zákoně nesrovnalostí, a pak můžu začít pracovat na novém překladu. Aspoň bych měl co dělat. Chtěl bych jen trochu teplejší a čistší místnost, kde budu mít velký stůl a dost denního světla. A ocenil bych, kdybych si mohl nechat poslat pro pár věcí z domova. To je moje nabídka. Když už mě chcete věznit, tak mi dejte aspoň trochu lidštější podmínky a já vám dám lepší Bibli. Ale v nějaké hnusné kobce v pevnosti Basalte to dělat nebudu.“

„Tak dobře,“ přikývl David a viděl, že se hraběti Renardovi při těch slovech ulevilo.

O několik okamžiků později ho strážní zamkli v pokoji pro hosty v nejvyšším patře zámku. Na oknech nebyly žádné mříže, ale pokoj byl tak vysoko, že pokud by se pokoušel utéct, určitě by se zabil. Během další hodiny mu tam nastěhovali velký psací stůl, přinesli mu obě Bible, štos papírů a psací potřeby.

Nikolas se posadil do pohodlného křesla a s úlevou se rozhlížel po svém novém příbytku. Pokoj měl malou samostatnou koupelnu, pohodlnou postel a byla tam i kachlová kamna, do kterých se přikládalo z chodby, a on podle šramotu poznal, že v nich někdo právě zatápí ještě dřív, než teplo pocítil.

Nikolas popošel k oknu, na chvíli ho otevřel a toužebně se zadíval do rozlehlé zámecké zahrady, ohraničené kamennou zdí, za níž začínal borový les. Asi dva kilometry za lesem viděl moře. Byl chladný březen, ale on se po necelém týdnu ve sklepení nemohl nabažit toho pohledu. Nakonec okno s povzdechem zavřel a přitiskl se zády ke kachlovým kamnům.

O dvě hodiny později mu strážný přinesl normální oběd. Nikolas se s chutí zakousl do pečeného kuřete a chleba, a po jídle se posadil do křesla s oběma Biblemi na klíně.

„Vymyslím vám takovou biblickou záhadu, že Šeherezáda pukne závistí,“ řekl nahlas. „I kdyby tam ve skutečnosti nebyla.“

Nakonec si ale nic vymýšlet nemusel. Po chvíli začal rozčileně srovnávat obě Bible, pak se přesunul k psacímu stolu a začal zuřivě něco psát brkem na papír.

5. kapitola - Setkání

Nikolas se po více než deseti dnech ve vězení začínal cítit osamělý. Byl docela rád, že je zase v kostele. Mohl aspoň vidět nějaké lidi a pozorovat je, jak si spolu povídají, i když jeho si v tuto chvíli nikdo nevšímal. Stařenka v lavici před ním s ním prohodila před chvílí pár slov, a teď se vesele bavila se svou kamarádkou o vnučatech.

Nikolas je potají poslouchal. „...Ano. Malý Pierre, to je syn Anne, tolik let nemohla mít děti, a pak jí Bůh řekl, že do roka porodí syna a my jsme si mysleli, že se tomu zázračně přislíbenému dítěti nemůže nic stát. A pak byl takhle nemocný, a když se probral, vykládal nám o tom, jak vypadají andělé. Jsou mu teprve čtyři roky a je to takový rozumbrada, víš, co mi onehdy říkal..“

To už se ale Nikolas nedozvěděl, protože bohoslužba právě začala. Kazatel tentokrát nikomu nevyhrožoval pekelnými plameny. Muži, který kázal, bylo asi pětadesát, a i když se nepředstavil, Nikolas předpokládal, že je to pastor Lucas, jehož přispěním skončil ve vězení. Vykládal velmi podrobně o tom, v jakém stavu se padlý člověk nachází. Jak by si přál změnit se, ale jak mu to nejde, jak touží po dobrém, ale dělá zlé věci, které ani sám dělat nechce. Pak popisoval to, jak Kristus takovému člověku dá nové srdce a změní jeho vnitřní touhy. Ukazoval to na příkladu.

„Představte si takového padlého člověka jako strom zasazený někde v neúrodné kamenité půdě bez vody. Strom se sám přesadit nemůže a člověk se také nemůže sám zbavit hříchu. K tomu je třeba zásahu shůry. Bůh je ten, kdo nás může přesadit do úrodné půdy a zalít, a pak můžeme kvést a nést ovoce.“

Nikolas ho pozoroval s přivřenýma očima. Celé to kázání bylo o něm. To se na něj nějak domluvili a všichni se proti němu spikli? Padlý člověk? To má být on? Nikdo padlejší v celém kostele určitě nebyl.

Nikolas šel na konci kázání uličkou dopředu jako ve snách. Jeho mozek se hádal s jeho srdcem, malá část jeho osobnosti se bránila tomu to udělat, ale jakýsi vnitřní silnější hlas ji překřičel. Věděl, že tohle je přesně pro něj a že to potřebuje.

„Pane Ježíši Kriste,“ modlil se spolu s kazatelem. „Ty víš, že jsem hříšný a potřebuji, abys mě změnil. Prosím, očisti mě od všech mých hříchů a změň mé srdce. Chci tě od teď následovat a udělat všechno, co po mně budeš chtít.“

Byla to jen krátká modlitba, ale on ji myslel vážně a při jeho slovech se něco stalo. Měl pocit, jako by se ocitl uprostřed teplého proudu vzduchu a silně cítil Boží přítomnost a to, že ho Bůh slyší.

Otevřel oči a na okamžik měl dojem, že vidí svět Božím očima. Pohlédl na krále Davida a cítil to, jak moc ho Bůh miluje a najednou pocítil opravdové rozhořčení, že se našel někdo, kdo chtěl celý tenhle Boží záměr, který sám Stvořitel s Davidem má, zničit. Pocítil spalující hněv k sobě samému a zároveň ale vnímal lásku, kterou měl Bůh i k němu. Bylo to, jako by ho někdo zadupal do prachu a pozvedl a sevřel do náruče ve stejný okamžik. Poprvé pocítil neskutečnou lítost nad vším, co chtěl udělat a obrovskou nutnost to nějak napravit.

Při původní modlitbě stál a ani si neuvědomil, že se ocitl na kolenou a nevnímal to, že brečí, a nebo že zírá na Davida s Anabelou jako na zjevení a že to ti dva samozřejmě vidí a nevědí, co si o tom mají myslet.

Pastor Lucas mu položil ruce na hlavu a dlouho se tiše modlil spolu s ním.

„Děkuji, děkuji, že jste mě zastavil,“ byla první slova, která Nikolas řekl, když se probral ze svého zážitku.

Chtěl se vydat za králem a za jeho manželkou, ale zjistil, že už tam nejsou a že klečí v poloprázdném kostele.

„Skoro všichni už odešli,“ řekl pastor Lucas jemně. „A strážce na vás čekají.“

Nikolas přikývl. „Samozřejmě,“ řekl a ztěžka vstal. Nevěděl, jak dlouho tam klečel, ale byl úplně dřevěný.

„Zítřka vás navštívím, ano?“ nabídl mu Lucas.

Nikolas se usmál. „To bych byl vážně moc rád.“

To odpoledne bylo teplo a on proseděl několik hodin na okenním parapetu, díval se ven a nasával čistý vzduch. Měl pocit, že čistý není jen vzduch ale všechno. Vnímal jakousi vnitřní čistotu a svatou Boží přítomnost, která ho hmatatelně obklopovala. Poprvé v životě se cítil dokonale svobodný a spokojený. A bylo mu aspoň pro tu chvíli jedno, že je zrovna uvězněný. Jeho duše byla volná.

6. kapitola - Peklo

Král se objevil u něho v pokoji hned ráno a Nikolas si klekl, sotva ho spatřil.

„Můžete mi někdy odpustit?“ podíval se na něho prosebně a David trochu udiveně nadzdvihl obočí. Tohle byl nový Nikolas, kterého neznal.

„Nechtěl byste se posadit?“ ukázal mu Nikolas na křeslo. Sám zůstal před králem klečel, a jelikož nevěděl, jak lépe začít, popsal mu všechno, co prožil a cítil předchozího dne. „Odpustíte mi někdy?“ zakončil své povídání stejnou otázkou.

David přikývl a vážně se na něho podíval.

„Uvědomujete si ale, Nikolasi, že věci mají svoje důsledky, že ano?“ zeptal se David. „To, že vám odpouštím, neznamená, že vás nepotrestám.“

„To by mě ani ve snu nenapadlo,“ podíval se na něho Nikolas. „Vlastně asi chci, abyste mě potrestal. Totiž ne, že bych chtěl ten samotný trest, ale na tom, že jsem ve vašich rukou, je něco správného,“ vysvětloval zmateně. „Cítím to tak. Ani neumím říct proč, ale nějak jsem to vnitřně přijal, že to tak musí být.“

David se usmál a přikývl. „Chápu, proč to neumíte popsat. Je to pro vás poprvé a nemáte s tím zatím víc zkušeností, ale sám jsem podobný pocit prožil mnohokrát. Ve chvíli, kdy člověk Boha poslechne, naplňuje ho to pokojem. A dokud onu správnou věc, která mu přichází na mysl, neudělá nebo není ochotný udělat, tak ten pokoj nemá. Naopak má spíš velice neodbytný nepokoj. A to i v nejmenších věcech. Někdy jen nevrle někomu něco řeknu a mám pocit, že nebudu mít klid, dokud to nedám do pořádku. A druhá věc je, že Bůh v Bibli poměrně jasně říká, že se lidé mají podřizovat autoritám a respektovat vládce a tohle uspořádání světa. Není tím myšlena nějaká přehnaná otrocká poslušnost

nebo to, že by se člověk nemohl postavit v určitých případech proti takovým autoritám, ale možná vám tím Bůh ukazuje, že je potřeba, abyste tohle vzal na vědomí.“

Nikolas přikývl. Během Davidovy řeči si sedl do tureckého sedu a opřel se o stůl.

„Vnímám, že Bůh chce, abych přijal bez reptání cokoli, co řeknete,“ řekl s pohledem upřeným na podlahu. Pak si povzdychl, podíval se na Davida a stísněným hlasem se zeptal. „Už jste přemýšlel o tom, co se mnou uděláte?“

David měl původně chuť mladého hraběte potrestat opravdu tvrdě. Když se na něho ale Nikolas díval pohledem štěněte, cítil, jak měkne. Něco se změnilo a o to šlo Davidovi v první řadě. Cítil, že už ho nepotřebuje tvrdě potrestat, spíš měl momentálně chuť ho trochu vyzkoušet a zjistit, jak se bude dál chovat. I když na něm viděl Boží pokoj, který mohl jen těžko předstírat, stejně chtěl, aby to vše pro něho byla pořádná životní lekce. Pokud by měl být shovívavý, tak rozhodně ne hned.

„Pořád potřebuji ten čas na rozmyšlenou,“ odpověděl David, „a teď o to víc.“

„Dobře,“ přikývl Nikolas. „Už se nebudu ptát. Naprosto vás chápu.“

„Přišel jste na něco dalšího v Bibli?“ změnil David téma.

Nikolas přikývl. „Je toho víc, ale pro začátek mě zaráží, že slovo peklo jsou ve skutečnosti dva úplně jiné řecké výrazy. Jedno je hádes, to je poměrně jasné, i když mě trochu překvapilo, že se zrovna v Bibli nachází slovo, které se používá pro podsvětí v řecké mytologii. Ale možná to s tím mám tak intenzivně spojené jen já, protože jsem řeckou literaturu měl jako jeden z hlavních oborů. Druhé slovo mě trochu mate, je napsané 'geenna' a nic mi to neříká. „Gé“ je řecké slovo pro kraj nebo oblast, myslel jsem si nejdříve, jestli to není nějaký zeměpisný název, něco jako kraj Enny, ale nevím, jestli je někde v Bibli někdo, kdo se jmenuje Enna. Ale i když nevím, co by to mělo být, překvapuje mě, že čtenář nemá nejmenší šanci zjistit, že jsou to dva odlišné výrazy. Docela by mě zajímalo, co se používalo v jazycích, kterými ti lidé mluvili. Předpokládám, že tehdy to byla aramejšтина a ani nevím, jaký je rozdíl mezi aramejštinou a hebrejštinou.“

„Gehena,“ uvažoval David. „Myslím, že jsem to slovo už slyšel v téhle formě, že to mělo nějakou spojitost s ohnivým jezerem na konci knihy Zjevení. Ale nejsem si tím jistý. Každopádně vím, že v hebrejštině existuje slovo 'šeol' a musí to být jeden a ten samý výraz pro tu myšlenku pekla jako takovou. Koneckonců někde na začátku knihy Skutků cituje apoštol Petr Starý zákon, kde je v nějakém Žalmu napsáno „Nenecháš mou duši v pekle...“ David ono místo nalistoval, podal Bibli Nikolasovi a ukázal mu na Skutky 2:27: „Nebo nenecháš duše mé v pekle, aniž dáš viděti svatému svému porušení.“ (kral.)

Nikolas se natáhl pro řeckou Bibli, a pak se znovu uvelebil na podlaze. „Tady je to slovo hádes,“ řekl po chvilce hledání. „Takže to nám dokazuje, že 'hádes' je to samé, co starozákonní 'šeol'. Předpokládám, že někde ve Starém zákoně musí být nějaká dlouhá pasáž o tom, co to ten 'šeol' nebo peklo je, co tam lidé potká a jak se tomu mají vyhnout. Kde bych to našel? Měl bych si asi přečíst co nejrychleji celou Bibli, abych byl trochu v obraze.“

David se zamyšleně zamračil. „Nic takového v celém Starém zákoně není. Vlastně si nevybavuji jedno jediné místo, kde by bylo napsané cokoli o pekle. To slovo jako takové tam určitě je, ale není tam nikde ve spojení s mučením, ohněm nebo věčností.“

Nikolas se zatvářil udiveně. „Myslel jsem, že celá Bible je o tom, jak se dostat do nebe a vyhnout se peklu. Čekal bych nějaký dlouhý seznam, nebo nějaké varování typu: když budete dělat tohle, tak se vám stane, že vás čerti zatáhnou do pekla a tam vás budou smažit.“

„Dlouhý seznam, varování,“ zopakoval David a otevřel 28. kapitolu Deuteronomia. „Ten je tady,“ řekl a podal mu Bibli. „A dal by se shrnout jednou větou: Nic, na co sáhneš, se ti nepodaří. Není tam ani slovo o pekle.“

„Není to trochu divné?“ zavrtěl Nikolas hlavou. Pak se na krále váhavě podíval. „Docela uvažuji, o čem to celé je. Na té Boží rovině a přeneseně i na té pozemské. Není to moc příjemný úkol pro vězně přemýšlet od rána do večera o charakteru a účelu trestů, ale jsou dvě oblasti, o kterých uvažuji.“

Jedna ta rovina je spíš pomsta. A tak bych viděl věčné peklo. Jednak na tom nevidím žádnou spravedlnost. I kdyby byl někdo surový vrah, který bude někoho tři hodiny mučit, a pak ho zabije, co to dělá z Boha, pokud ho pak za to bude někde trápit celou věčnost? Ať už sám nebo prostřednictvím nějakých ďáblů. A ať už by to byla opravdová fyzická muka nebo duševní utrpení, tak je to přece neadekvátní. Bůh by byl v mých očích pak ještě horší než ten vrah. Bylo by to nepřiměřené, nespravedlivé a ukazovalo by to jen na jeho moc, ale ne na jeho charakter. A reakci si umím představit. Nenáviděl bych takového Boha, a pokud bych se na takovém místě ocitl, mohl bych tak akorát ve vzpouře proti němu nadávat a klít. A dokonce, i kdybych se ocitl v nebi a věděl bych, že někde je takové místo věčných muk, měl bych z Boha strach. Byl bych rád, že tam nejsem, ale v přítomnosti takového ukrutného Boha bych si stejně nebyl ničím jistý.

Na druhou stranu dočasný smysluplný nápravný trest – to je něco úplně jiného. A myslím, že třeba ono slovo 'kolasin', o kterém jsem vám už říkal, je spíš náprava. Jenomže z překladu to samozřejmě nevyznívá. Pokud totiž něco napravujete, tak to napravujete tak dlouho, dokud to není napravené. Pak už je to v pořádku. Takže náprava musí být, už jen z logiky věci, dočasná. A já to tam vidím. Dočasná náprava. Jenže když někdo přeloží slovo 'aiónion' jako věčný, tak pak už mu unikne i to, že to druhé slovo v sobě má nějaký nápravný charakter. Každopádně o Bohu by to říkalo něco mnohem pozitivnějšího.

Když to vezmu ve vztahu k vám, tak nějaký trest očekávám, ale o co bude mírnější, o to budu vděčnější a budu vás za to mít svým způsobem i rád. Ale tvrdý nebo krutý trest by mě určitě nějakým způsobem zatvrdil. Nevím, jaký je vztah mezi tou nápravou a spravedlností na té lidské rovině. Vážně jsem se setkal s Bohem a všechno teď vidím jinak, nepředstavuji pro vás žádné nebezpečí, ale stejně vím, že nějaký trest musí přijít. A je to docela hloupý paradox. Cítím se jako nový člověk, který bude potrestaný za chybu toho starého. Na druhou stranu, kdybych ji neudělal, tak by ze mne ten nový člověk nebyl. To, co jsem včera prožil, mi stojí i za to vězení. Jenom doufám, že mě celou dobu necháte dělat něco užitečného.“

„Mám to rozhodně v plánu,“ přitakal David a sklonil se k němu. „Každopádně bych byl nerad, kdybyste si dělal nějaké falešné naděje. Jen tak hned vás nepustím.“

„Já vím, jsem takový neskutečný idiot,“ zamrmlal Nikolas sotva slyšitelně a schoval si obličej do dlaní.

David se zvedl k odchodu. Na okamžik mu bylo mladého hraběte skoro líto a měl chuť říct mu, co na něj chystá, ale od chvíle, kdy se Nikolas pokoril před Bohem, uplynul teprve jeden den. David chtěl vidět, jaké další změny v jeho chování to přinese a usoudil, že pár týdnů čekání Nikolas zvládne.

„Je ještě něco, co byste potřeboval k práci?“ zeptal se David ve dveřích.

Nikolas zvedl hlavu a na okamžik se toužebně podíval z okna. „Jedna taková věc by byla, ale skoro se to bojím vyslovit,“ řekl váhavě.

David se opřel o futra a čekal.

Nikolas se zvedl ze země a popošel k němu. „Nechtěl bych, abyste si myslel, že si moc vymýšlím,“ řekl rozpačitě. „Celé hodiny trávím nad knihami, jsem z toho úplně rozlámaný. Chvilkami mi to už vůbec nemyslí. Nemohl by mě vzít pastor Lucas odpoledne ven? Potřeboval bych se trochu protáhnout. Máte moje slovo, že se nikdy nepokusím utéct, dokud mě sám nepustíte.“

„Mám vás pustit na procházku?“ zeptal se král. „Vy si z toho vězení děláte dobrý holubník. Nejdřív chcete lepší místnost, a pak i chodit ven. Víte, proč se tomu říká vězení? Protože je člověk zavřený za trest někde, kde být nechce.“

Nikolas sklopil hlavu. „Omlouvám se,“ zamrmlal sotva slyšitelně. „Zapomeňte na to.“

David se zasmál a položil mu ruku na rameno. „Podívejte se na mě, Nikolasi.“

Nikolas mu neochotně pohlédl do očí.

„Popravdě řečeno si vás trochu dobírám,“ řekl David. „Chápu, že z toho musíte být celý zničený. Jestli vám to pomůže v práci, tak vás stráže vezmou každý den na hodinu nebo na dvě ven. Ale na druhou stranu bych byl rád, kdybyste si uvědomoval, že to, jak vám vycházím vstříc, není samozřejmost.“

„Ano, pane,“ přitakal Nikolas. „Já si to uvědomuji a vážím si toho.“

„Snažíte se na mě udělat dojem?“ zeptal se David, který nebyl zvyklý na to, že by ho Nikolas oslovoval tak uctivě.

Nikolas pokrčil rameny: „Nic jiného mi ani nezbývá.“

Pak si povzdychl a dodal: „Ani nevíte, jak je mi to všechno líto. Udělal bych cokoli, abych to mohl nějak napravit a dal bych všechno na světě za to, abych mohl vrátit čas. Každopádně mě na tom všem moc mrzí to, že bych si přál něco víc než jen vaše odpuštění. Přál bych si získat vaši důvěru,“ řekl Nikolas, protože se neodvažoval použít slovo „přátelství“.

David se na něho zkoumavě podíval: „Důvěra chce čas, Nikolasi. Jen ten vše prověří.“

Nikolas se zatvářil zamyšleně. „To je ono. Rád věci škatulkuji, ale na jednu škatulku jsem zapomněl. Říkal jsem si, že je to buď nápravný trest, nebo pomsta, ale ono je to celé vlastně i zkouška. Vždyť to přece není jenom o tom člověku, kterého se to týká. Sám jsem to předtím řekl, ale teď mi to začíná docházet. Ono to nezkouší jenom toho, kdo tou zkouškou prochází, ono to vlastně zkouší i toho zkoušejícího. Aby ten, kdo má být potrestaný zjistil, co je vlastně zač ten, kdo ho trestá. Ty tresty přece ukazují i něco o Bohu, není to jen o těch lidech, které se chystá potrestat. Proto mi ta myšlenka pekla vždycky přišla tak divná. Kdo by pak byl Bůh? Pokud by šlo o časově omezený nápravný trest, tak by byl určitě moudrý, milující, důvěryhodný, laskavý a byl by v první řadě i schopný si získat lásku a poslušnost všech lidí, které stvořil a ne se jen mocí zbavit těch, se kterými si neporadí. Proto mě to tak rozčilovalo. Někdo, kdo se mstí jen z pozice své moci a síly, je vlastně slaboch a peklo nejenže neprokazuje žádnou pozitivní vlastnost charakteru, ale ani žádné schopnosti si s tím vším lépe poradit. Má to smysl, že je to zároveň i zkouška?“ zeptal se Nikolas.

„Samozřejmě, že to má smysl, Nikolasi,“ řekl David. „A právě proto je tak těžké se nějak rozhodnout, aby to nebylo nepřiměřené a splnilo to svůj účel.“

Nikolas se na Davida váhavě podíval. Mluvil sice o Bohu, ale uvědomoval si, že se to týká i toho, co se děje mezi nimi dvěma.

„Musím už jít,“ řekl David, „ale někdy se za vámi zase stavím. Pastor Lucas přijde na oběd, pak si s ním popovídám a nechám pro vás poslat. Myslím, že vás vezme ven rád, aspoň za vámi nebude muset lézt do všech těch schodů.“

„Ještě jednou děkuji,“ řekl Nikolas a usmál se na něho.

7. kapitola - Metafora

David se zamyšleně vydal za Anabelou, aby jí vyličil rozhovor s Nikolasem.

„Jsem křesťan už sedmnáct let,“ řekl s povzdechem, „to je přesně polovina mého života. A celou dobu závidím lidem, kteří prožívají s Bohem hluboký osobní vztah a jsou si tak jistí jeho láskou a přítomností. Vždycky jsem to prožil na pár dní a vždycky jsem to znovu ztratil. Občas jsem si i psal na papír, co v ty dny prožívám, ale pak mi to znělo vždy prázdně. Byla to vždy podobná slova o tom, že Bůh je vážně se mnou a že mne miluje, ale ty dny jsem je prožíval, v těch slovech byl život, a zpětně to pak vždy bylo jako prázdná básnička o lásce. A pak přijde takový arogantní hajzlík jako Nikolas, obrátí se a druhý den na mě vysype věci, které mně samotnému nedošly za sedmnáct let života s Bohem. Věřila bys tomu?“

„Rozhodně vím, jak nesnášíš, když pastor Lucas někdy mluví o Bohu jako o tatínkovi. Vždycky vypadáš, že z toho budeš mít osypky,“ řekla Anabela.

„Hm,“ přisvědčil David. „Nikolas mi dal novou naději. Pokud by byla šance, že je to všechno trochu jinak, bylo by to naprosto úžasné. Víš, poslední dny se někdy v noci budím s pocitem, že létám nebo že skáču radostí do výšky, a pak se v tom snu vždycky leknu, že jsem tak vysoko ve vzduchu a že spadnu. Je to zvláštní pocit.“

„Taky bych si přála, aby měl pravdu,“ přiznala Anabela. „Ale bylo by pro mě jednodušší, kdyby nám ty věci řekl někdo jiný. Jsem na Nikolase pořád ještě dost naštvaná, i když se snažím mu to odpustit. Pořád bych ho nejraději viděla v nějaké špinavé kobce, zdrceného a poníženého.“

„Jenže o tom to právě je,“ namítl David, „že tak to nefunguje. Byl pár dní ve špinavé kobce a byl možná trochu vyděšený, ale stejně se choval jako pitomec. Jediné, co lidi opravdu změní, je pokání a obrácení k Bohu. Dneska byl zdrcený a ponížený ale ne mocí nějakých mých trestů, ale Božím zásahem. Musela bys vidět, jak se na mě díval.“

„Neopovažuj se vyměknout a pustit ho,“ řekla Anabela. „Na něčem jsme se snad domluvili.“

David se na ni zamyšleně podíval. „Chci to ještě probrat v následujících týdnech s pastorem Lucasem a Jeanem. Uvidím, co mi řeknou i oni, až si s ním promluví. Každopádně, kdyby tehdy uspěl, tak bys tím nejvíc trpěla ty, takže na tom, jak ho potrestat, se musíme shodnout hlavně my dva.“

Anabela se spokojeně usmála.

„Za chvíli bude asi oběd,“ řekl David a vstal z pohovky. „Pojď sem ke mně a obejmi mě ještě.“

Anabela se k němu přitiskla. „Jen si to užij, dokud to jde,“ řekla.

David jí pohladil břicho. „Naše pátá princezna?“ řekl škádlivě.

„Nezlob mě,“ odpověděla Anabela. „Řekla jsem ti, že mi Bůh ukázal, že je to kluk.“

David si ji k sobě znovu přitáhl a zabořil jí hlavu do vlasů. „Občas mě tak otravuje, že musím pořád něco řešit a o něčem rozhodovat. Co kdybych už dnes nic dalšího nedělal a šli bychom se, až pastor Lucas půjde za Nikolasem, projít k moři. Jen my dva?“

„My tři,“ opravila ho Anabela a sáhla si na břicho.

Nikolas vstával hned za úsvitu a byl ze všeho toho čtení unavený, takže si po rozhovoru s králem na chvíli lehl a neplánovaně usnul. Měl zvláštní sen. Zdálo se mu, že sedí na chodbě univerzity a chystá se na nějakou zkoušku z řečtiny. Cítil, jak se mu svírá žaludek. Ze zkoušek byl vždycky nervózní a nebyl si jistý, jestli toho umí dost. Konečně se otevřely dveře a na chodbu vyšel zkoušející. Akorát že to byl Ježíš. Měl na sobě zářivé bílé roucho a to v té univerzitní budově působilo trochu nepatřičně.

„Jdete ke mně na zkoušku?“ zeptal se Ježíš. V tom snu byl učitel, a tak mu vykal. Nikolasovi to přišlo zvláštní. Ztěžka vstal a přikývl.

Ježíš se na něho srdečně usmál a pokynul mu: „Tak pojd'te dál.“

Nikolas vešel do místnosti plné knih, kde stála dvě křesla. Ježíš se posadil, ukázal mu na druhé křeslo, pak se předklonil, vzal obě jeho ruce do svých a znovu se usmál.

„Jste asi dost nervózní, že ano?“ zeptal se. „Ale nebojte se, já vás neukousnu. Popovídáme si o tom, co víte o Platónovi a o tom, jaké používal metafory.“

„O Platónovi?“ podivil se Nikolas. „Vy znáte Platóna, Ježíši?“

Ježíš se zasmál. „Samozřejmě, že ho znám. Já znám přece všechny.“

Ježíš ho stále držel za ruce a to ho trochu uklidňovalo.

„Platónovy metafory,“ začal Nikolas vzpomínat. „Tak třeba slovo *basanos* – *zkušební kámen*. Výrazy se zkušebním kamenem byly obvyklou metaforou. Místo toho, aby se řeklo podrobit něco zkoušce, řeklo se vznést to na zkušební kámen.¹ Napadají mě aspoň dvě místa, kde to Platón v dialozích používá.² Zaznívá v nich otázka: byl bys vděčný za zkušební kámen odvahy nebo zbabělosti tvých občanů? Nebo je tam řečeno, že se něco stává zkušebním kamenem lidských bytostí, který ukáže na toho, kdo není upřímný, ale předstírá.“

„Správně,“ přikývl Ježíš. „A teď mi řekněte něco o tom, jak je slovo 'basanos' použité v Bibli.“

Nikolas se na Ježíše překvapeně podíval. „Nemám nejmenší tušení. Ještě jsem se k tomu nestihl dostat. Je tam toho tolik.“

Ježíš se usmál. „To nevadí. Tak vám dám náhradní termín a popovídáme si o tom znovu třeba za čtrnáct dní. Co říkáte?“

¹ Zdroj: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=35>

² Zdroj: poznámky v závěru The Christian Victory Bible, The Total Victory of Christ

„Vy mě vyhazujete od zkoušky?“ polkl Nikolas ztěžka. „Vím toho ještě spoustu o dalších Platónových metaforách. Třeba o tom, jak používá slovo prostředek a dobývací stroj.“

„Byl bych rád, kdybyste mi odpověděl na to, na co jsem se vás ptal já,“ řekl Ježíš. „Víte, Nikolasi, vás zajímá jenom výsledek a to, abyste to už měl za sebou, ale to není až tak podstatné. Opravdu jde o to, abyste se něco naučil, a máme na to spoustu času. Když to dnes nevíte, tak se přece nic neděje. Ta zkouška není jenom o tom, že já zjišťuji, co jste se naučil. Je to i pro vás. Nastavuje vám to zrcadlo. Kdybyste to nebral jako chybu a prohru, tak byste víc viděl to, že každá zkouška je pro vás zpětnou vazbou, jak na tom jste. Máte možnost si spoustu věcí uvědomit a ujasnit. Na jednu stranu trest je svým způsobem i zkouška, ale zkouška není trest. Je to pro vás v jistém smyslu i pomoc.“

Ježíš vstal a Nikolas se také zvedl. Ježíš si ho přitáhl k sobě a objal ho. Nikolas si povzdychl a ztěžka pronesl. „Vám se to lehce říká, když jste nikdy nic nezkazil.“

Ježíš se rozesmál. „Nikdy jsem nezhřešil,“ opravil ho. „Ale to neznamená, že jsem se nic nemusel učit a že jsem nikdy nic nezkazil. Být tesař nebylo totéž jako truhlář v dnešní době. Často jsme třeba dělali i střechy budov, ale vyráběli jsme také nějaký nábytek. Měl byste vidět, jak vypadala první skříňka, kterou jsem vyrobil. Josef si ji nechal v dílně a dával si do ní náradí, protože k ničemu jinému nebyla dobrá. Když ji viděl, tak se na mě podíval a řekl mi: 'A tebe nám sem vážně poslalo samo nebe? Vždyť to vypadá, že nemáš ani tušení, jak se používá pila.'“

Nikolas se usmál. „Hned se cítím o něco lépe,“ řekl.

Ježíš ho vyprovodil na chodbu, kde seděl jeho spolužák Alain.

„Dal jsi to?“ zeptal se ho Alain, navzdory tomu, že Ježíš stál ve dveřích a poslouchal je.

Nikolas zavrtěl hlavou.

„No, tak to tam snad ani nepolezu,“ řekl Alain. „Jsem úplně dutý, můj hlavní jazyk je hebrejšтина.“

„Jen pojďte dál, Alaine,“ řekl Ježíš. Zavřel za Alainem dveře a ten zvuk Nikolase probudil.

Trochu zmateně se posadil na posteli. To, co ho vzbudilo, byly opravdu dveře, ale skutečné. Jeden ze strážných mu přinesl oběd. Věnoval mu otrávený pohled, jako by mu vadilo, že se Nikolas vyvaluje přes den v posteli, ale nic neřekl. Položil mu jídlo na stůl a zase odešel.

Nikolas měl ještě trochu času, než se měl sejít s pastorem Lucasem, a tak si našel knihu Zjevení. Král mu řekl něco o ohnivém jezeru na konci této knihy, tak si přečetl posledních pár kapitol. Pak sáhl po řecké Bibli a podíval se na verš Zjevení 14:11. Zamyšleně potřásl hlavou a povzdychl si.

Pak se zadumaně podíval z okna. Alain Leroy. Kde je mu asi konec a kde by mohl sehnat jeho adresu? Odborník na hebrejštinu by mu možná mohl odpovědět na některé jeho otázky.

8. kapitola - Gehena

„Gehena,“ řekl pastor Lucas zamyšleně, posadil se na zahradní lavičku a začal listovat Bibli. „Jste blízko a vedle zároveň. Nepochází to z řeckého slova kraj, ale z hebrejského slova *gay*, což znamená údolí. Mělo by to být údolí Hinóm, mluví se o tom často jako o údolí synů Hinómových, tedy *gay ben Hinnom*. Tady je o tom místě zmínka,“ řekl pastor a podal Nikolasovi Bibli, otevřenou v sedmé kapitole proroka Jeremiáše.

Nikolas prolétl text očima, a pak přečetl nahlas 31. verš. „Vystavěli také obětiště Tofet v údolí Benhinom, aby tam pálili své vlastní syny a dcery v ohni – to jsem jim přece nepřikázal, to mi nepřišlo ani na mysl!“

Tázavě se podíval na pastora. „Kdy konkrétně změnil Bůh názor? Píše se tam o tom něco?“

„Změnil názor na co?“ zeptal se pastor Lucas. „Myslím, že Bůh své názory jen tak nemění.“

„Vždyť je tady jasně napsané, že by ho nenapadlo někoho pálit v ohni. A o pár století později si v Novém zákoně evidentně myslí, že to je bezvadný nápad a nemluví o ničem jiném, jak se tak zdá. Každopádně proč je tady údolí Hinóm reálné místo na zemi a v Novém zákoně se z něj stalo peklo? Kde je pro to nějaké opodstatnění?“

„Vím, že někteří lidé nepovažují Gehenu za peklo,“ poznamenal pastor. „Existuje jeden verš z Izaiáše. Tady 66:24: 'Vyjdou a spatří mrtvoly těch, kdo se proti mně vzbouřili. Jejich červ totiž nehyne a jejich oheň nehasne – všem lidem budou k výstraze!' Tenhle verš je citovaný v místě, kde je řeč o Geheně a bývá to překládáno jako peklo, ale vím, že v Izaiáši je řeč o mrtvolách. Na druhou stranu na jiném místě je řečeno něco o hození do Geheny po smrti.“

„Král mi říkal, že by Gehena mohla být ohnivě jezero v knize Zjevení. Je v Bibli nějaký text, který ta místa spojuje?“ pokračoval Nikolas v otázkách.

„O žádném takovém místě nevím, ale na obou místech je oheň,“ řekl pastor.

„Aha, takže kdybych našel v Bibli větu, že někde vypukl požár a někdo šel a spadl do ohně v nějakém údolí, mám to správně přeložit, že spadl do ohně v pekle nebo v ohnivém jezeře?“ zeptal se Nikolas sarkasticky.

„Takže vy máte v úmyslu opravit nebo znovu přeložit Nový zákon?“ nadhodil pastor. „To jsem zvědavý, co z toho bude.“

„Můžete tomu říkat třeba Zločincova Bible,“ zažertoval Nikolas. „Každopádně, i když žádný jiný překladatel asi nebyl trestanec, který by na něčem podobném pracoval ve vězení, mám oproti těm lidem jinou velkou výhodu a tou je velká znalost klasické literatury. Dnes jsem se díval na tu pasáž o ohnivém jezeře a úplně mě do očí praštila ta síra. Přemýšlel jste někdy o tom, proč je tam zmíněná?“

„Představuji si peklo jako nechutnou smradlavou díru,“ řekl pastor Lucas. „Síra přece dost smrdí, ne? To je tedy asi tak všechno, co o ní vím. Doslovně vzato vím, že místem věčných muk není peklo, ale ohnivě jezero, ale stejně o tom věčném trápení lidé většinou ze zvyku mluví jako o pekle. Peklo a smrt mají být do toho ohnivého jezera hozené a ve svém popisu je to v podstatě to samé, protože oboje je místo ohně a věčných muk.“

„Odysseus měl asi dost zvláštní záliby, když v Homérově Odyssee říká: 'Přines mi, stařenko, síru, lék na zlo a přines mi i oheň, abych tu vykouřil síň... pěstounka milá ihned mu přinesla oheň a síru. Tu Odysseus řádně vykouřil komnatu mužskou a ostatní palác i s dvorem.“

Pastor Lucas se na něho tázavě podíval.

„Já jen, že tohle je první, co mě napadlo, když jsem četl slova oheň a síra, navíc ve spojitosti se slovem, které pochází z 'basanos' – zkušebního kamene.“

„A co má být pro všechno na světě zkušební kámen? Co se tím zkouší?“ zeptal se pastor Lucas. „V Bibli nikde žádné zkušební kameny přece nejsou.“

„Nejsou, ale možná by tam být měly,“ odpověděl Nikolas. „Zkušební kámen je pomůcka na zkoušení čistoty zlata, zlata taveného v ohni a přečištěvaného sírou, abych byl přesný. Kdybyste měl větu, ve které zmíníte, že jdete dojit a máte vědro, každý pochopí, že chcete získat od krávy mléko. A myslím, že každého taviče nebo zlatníka, který uslyší, že máte zkušební kámen, oheň a síru, napadne, že jdete někam něco roztavit, přečistit a přezkoušet. Všiml jsem si, že ve Zjevení 14:11 je slovo, které by se dalo přeložit jako zkouška zkušebním kamenem. Pokud vím, tak se sloveso, které je tomuto slovu příbuzné, používalo jako výslech, který mohl být spojený s mučením, ale pouze u otroků, ne u svobodných lidí. Cílem každopádně bylo zjištění pravdy a ne nějaká nesmyslná muka. Samozřejmě se na to všechno budu muset ještě podívat. Nechci popírat, že to v určitých významech může být spojené s jistou bolestí a námahou, ale stejně bych byl opatrný s tím překládat to hned jako muka. Rozhodně jsem si jistý, že zkušební kámen byl přeneseně používán jako metafora dalších zkoušek a spíš bych se klonil k překladu, že ti lidé ve věku věků³ procházejí nějakou zkouškou.“

„Snad na věky věků?“ opravil ho pastor Lucas.

„Rozhodně ne,“ odpověděl Nikolas. „'Aión' znamená věk, je to časově omezený údaj. Byl bych schopný vám dát celý seznam míst, kde se to slovo používá i v samotné Bibli jako časově omezené období. Každopádně věčnost je něco, co by nemělo mít počátek ani konec, jestli se nepletu. A nemůžou existovat dvě věčnosti. Tohle slovo se používá úplně běžně v množném čísle. A je od něj odvozené slovo 'aiónion', která bývá v Bibli překládána jako věčný. A pro mě je novinka, že by se to tak mělo překládat. V antické literatuře tomu tak není. Vzpomínám si na pasáž, kde Platón říká, že když skončí 'aiónion' trest, duše opustí peklo.⁴ Věčný se řecky řekne 'aidios'. Zatímco všude, kde je v Bibli řeč o věčných trestech, je slovo 'aiónion'. Nenapadá mě teď jedno slovo, kterým bych vyjádřil, co je to 'aiónion', ale řekl bych čas-trvajícím, možná i dočasný, ale to asi není tak přesné. Je to jen pár pokroucených slovíček, ale zrovna těch zásadních. Vážně mám chuť udělat úplně nový překlad z originálu a raději se nenechat mást tím, co kdo už jinde napsal.“

Pastor Lucas ho mlčky vyslechl a pátravě se na něho podíval. „Hlavně buďte opatrný, Nikolasi. Uvědomte si, že si zahráváte s Božím slovem.“

„Já si s ním nezahrávám. Samozřejmě Bibli skoro neznám, ještě jsem nedočel ani Nový zákon, ale mám spíš pocit, že si s tím hrál někdo jiný. Přijde mi, že si ti lidé, co to překládali, občas sedli a řekli si, co asi tak mohl mít Ježíš na mysli? A pak tam napsali to, co je napadlo a ne to, co tam doopravdy je. Přijde mi, jako kdyby Ježíš řekl z legrace, že pokud ho budou učedníci štvát, že je zatahá za uši a o tisíc let později by z té věty bylo, že pokud se někomu jeho slova nelíbí a nepřijímá je, tak jako důkaz Božího hněvu ohluchne. Vždyť je tam třeba řeč o konci věku, ať už v Matoušovi 13 nebo 24 a nevidím jediný důvod, proč by se to mělo překládat jako konec světa. Vždyť se to dost dobře může vztahovat na konec té doby, o které tam Ježíš mluví, ale tyhle drobné a zbytečné změny jsou matoucí. Pokud bychom měli být důslední, tak proč to rovnou nepřeložit jako konec věčnosti?“ řekl Nikolas trochu z legrace. „Když jindy to slovo jako věčnost překládají. Nikde tam není řeč třeba o věčných trestech, všude je to slovo, které jsem vám právě vysvětlil. Koneckonců v řečtině je myšlenka věčných muk známá a vyjadřuje se slovy 'adialeipton timoria' – tedy nikdy nekončící muka nebo slovy 'aidios

³ Čeština je v tomto trochu problematická, protože věčně vyjadřujeme spojením na věky, ale třeba v angličtině jde o dva úplně jiné překlady „in the age of ages“ oproti „forever and ever“. YLT používá „do věků věků“, každopádně spojkou by asi bylo lepší přeložit jako „ve“, i když podstatná jména jsou v množném čísle.

⁴ Zdroj: Bible Threatenings Explained by J.W. Hanson, p. 88

timoria' – věčná muka.⁵ Pokud by chtěli být autoři Bible přesní a ujistit své čtenáře o tom, že opravdu myslí nekončící muka, proč by nepoužili tenhle výraz? Vrtám se v tom jen pár dnů a musím říct, že už mě z toho třesí hlava. Právě jsem poznal Krista, ale nejsem si vážně vůbec jistý, jak důvěryhodné je to, co církve učí.“

„Možná to bude k něčemu užitečné, že jste tak nedotčený tím, co si lidé myslí a dokážete se na to podívat zčerstva,“ řekl pastor Lucas zamyšleně.

„Nechtěl jsem vás tím nějak urazit,“ uklidnil se trochu Nikolas. „Jsem vděčný, že jste za mnou vůbec přišel, že můžu být chvíli venku a nejsem pořád sám.“

„Těší mě, že mě rád vidíte,“ usmál se pastor Lucas, „a to navzdory tomu, že jsem to byl svým způsobem právě já, kdo vás dostal za mříže.“

Nikolas si povzdychl. „Za mříže mě dostala jen a pouze moje vlastní hloupost a naprosto mi to patří.“

„Každopádně místní sirotčinec vám děkuje za novou střechu a ti bratři, kteří na ní pracují, vám děkují za to, že díky vaší dobročinnosti mají dobře placenou práci.“

„Aspoň že tak,“ přikývl Nikolas, když se dozvěděl, jak skončily peníze, které dal kapitánovi. „Koneckonců to byla jen záloha, možná by bylo správné, aby na podobné účely putoval i zbytek té částky, kterou jsem mu slíbil, ale nevím, jak budu teď moct nakládat se svým majetkem.“

Pak se pousmál. „Včera jsem si v tom kostele myslel, že jste si to kázání připravil pro mne. Až odpoledne jsem si pak přečetl listy Římanům a Korintským a pochopil jsem, že to bylo o obecném stavu padlého člověka.“

Pastor Lucas se zasmál. „Ani nevíte, kolikrát se mi už v životě stalo, že si lidé mysleli, že mi na ně někdo něco donáší, ale občas mi Bůh ukazuje, co zrovna říct a jen on sám ví, koho se to dotkne.“

Nikolas se na chvíli zamyslel, a pak se na pastora prosebně podíval. „Myslíte si, že byste pro mě mohl něco udělat?“

„Co by to mělo být?“ chtěl vědět pastor Lucas.

„Nemohl byste navštívit tři mladé dámy a říct jim, co se stalo? Dvě z nich jsou mé sestry a třetí z nich je dcera jednoho statkáře, je těhotná a není to moje žena. Řekněte jim, prosím vás, všechno a taky to, že je mi to moc líto. Byl bych rád, kdybyste jim mohl říct pár slov o tom, jak poznat Krista. Taky by o tom měl vědět můj správce, i když ten žádné další pokyny nepotřebuje, ať dělá všechno jako dřív. A Nině, té těhotné dívce, která netoužila po ničem jiném, než abych si ji vzal, můžete říct, že pokud touží po tom vdát se za zločince, který neví, jak dlouho bude ve vězení, tak jsem celý její. Určitě bude nadšená. Tolik jsem vymýšlel způsob, jak se jí zbavit, a myslím, že ona bude teď ráda, když se bude moci zbavit mě. Každopádně myslím, že pokud by mě chtěla, byl bych nakonec ještě docela rád.“

„Třeba to nebude tak horké,“ řekl pastor. „Brzy budete vědět, co bude dál, a pak se bude i ta mladá dáma moct nějak rozhodnout.“

„Vážně bych to dítě docela rád viděl,“ přiznal Nikolas. „A byl bych rád, kdyby se mohl jmenovat David, pokud to bude kluk. Mohl byste jí to říct?“

⁵ Zdroj: Universalism, the Prevailing Doctrine of the Christian Church During Its First Five Hundred Years by J.W. Hanson

„David?“ zeptal se pastor Lucas překvapeně.

Nikolas přikývl. „Vážím si toho, jak se mnou jedná. Vážně mě mrzí, že jsme se nepoznali jiným způsobem. Bylo by mi ctí, kdybych ho mohl počítat mezi své přátele.“

„Dobře, rád to pro vás udělám,“ řekl pastor Lucas. „I když pokud vám mohu dát jednu radu do života, některé ženy to nemají moc rády, když muži neustále touží po synech. A ještě horší je, když to dávají najevo ve chvíli, kdy se narodí holčička a jejich žena má za sebou těžký porod. Jakkoliv je to hezké gesto, tak bych to v tuhle chvíli na vašem místě vynechal.“

„Tak jí řekněte, co chcete,“ odpověděl Nikolas.

„Rád bych se za vás ještě pomodlil, než se rozloučíme,“ navrhl pastor Lucas, a pak Nikolase předal strážnému, který je celou dobu zpovzdálí sledoval.

9. kapitola - Jean

„A není to náhodou tak, že si tady vymýšlíte neexistující problémy, abyste se vyhnul vězení?“ zeptal se Jean nepřijemným tónem o dva týdny později.

Nikolas se trochu zamračil. „Přiznávám, že mě to sice na chvíli napadlo ještě předtím, než jsem prožil to, jak se mě Bůh dotkl, ale nemusím si nic vymýšlet. Těch problémů je celá řada a jsou skutečné.“

Jean vypadal rozčileně. „Není trochu zvláštní, že by celá staletí všichni překladatelé vyjadřovali všechno stejnými slovy a najednou přijdete vy a na všechno máte jiný pohled? Myslíte si, že všechny ty ostatní Bible jsou falešné a ta vaše jediná bude ta pravá? Nechci vám předhazovat vaše jednání, ale opravdu si to Bůh nedokázal ohlídat? Žádný z těch zbožných překladatelů tomu nerozuměl, a pak-“

„A pak přijde zločinec, který studoval antickou literaturu a řečtinu a vidí spoustu věcí jinak?“ zeptal se Nikolas mírně. „Zkuste se, prosím, Jeane, na chvíli odpoutat od toho, kdo jsem. Máte pravdu, že až s tou prací skončím, bude to vypadat, že jsou tu vedle sebe dvě Bible. Jedna z nich bude dost odlišná a určitě byste o té jedné mohl říct, že je falešná nebo zfalšovaná, chcete-li. Ale která? Zkuste to neposuzovat na základě tradice nebo mého charakteru ale pouze na základě faktů. Není to totiž tak, že by žádná jiná taková Bible nebyla. Tenhle problém existuje už mnohem déle. Mám tady u sebe i latinskou Vulgátu, a tam jsou třeba ty věci o ohnivém jezeře přeložené tak, jak říkám. Je tam slovo pro malé jezírko a rozhodně tam není na věky věků. Je tam výraz 'saecula saeculorum', a to je časově omezené období.“

„I kdybyste si vymyslel kdoví co o ohnivém jezeře,“ zamračil se na něho Jean, „tak tím stejně nikdy nezrušíte desítky veršů o tom, že ta cesta ke spasení je úzká, že jen ten, kdo uvěří a nechá se pokřtít, bude spasený, že ten, kdo přijme syna, má život a spousty dalších. Spasení není pro všechny. Z toho vašeho povídání o ohnivém jezeře to vyznívá, jako kdyby snad Bůh nakonec všechny přečistil a vzal k sobě, a to je nebezpečný blud. Kdyby to tak bylo, tak by bylo úplně zbytečné se tady na zemi o něco snažit. V tom případě bych všechno to kazatelství mohl pověsit na hřebík a trávit víc času se svou rodinou.“

„Vážně je to jedno a jde jen o výsledek a ne o tu samotnou cestu?“ zeptal se Nikolas.

„Myslím, že o tu cestu jde rozhodně o něco míň než o ten výsledek,“ zamračil se Jean.

„Opravdu?“ namítl Nikolas. „Ježíš je Král králů a podle vás je jedno, jestli člověk dojde do cíle jako jeho přítel a jestli na něho čeká odměna nebo jestli tam bude jako nepřítel, na kterého čeká trest, tedy pokud by ho po tom trestu Ježíš nakonec stejně přijal. Já vám tedy z toho, co teď prožívám, můžu říct, že to podle mne vůbec jedno není. Docela vám závidím, jaký máte vztah ke králi, zatímco já jsem tady zavřený a čekám, jak si to se mnou ten pozemský král, kterého vy považujete za svého přítele, vyřídí. Co když je to s Ježíšem stejné?“

„To, co říkáte, je nesmysl,“ odpověděl Jean. „Protože pak by mohli být spasení i jezuité a mučitelé inkvizice spolu se svými oběťmi. A to mi nezní moc spravedlivě.“

„Myslel jsem, že spasení je nezasloužená milost pro všechny,“ namítl Nikolas. „A když jsme u těch všech, tak proč jednou slovo 'všichni' znamená všichni a podruhé ne, když je třeba napsáno, že v Adamovi všichni zemřeli a v Kristu budou všichni obživeni. V Adamovi zemřeli úplně všichni, tak by to měli být ti stejní všichni, kteří pak budou v Kristu žít, ne? Pokud je věta 'všichni jdou na zahradu', tak tam musí být napsané třeba 'všichni, kromě Jeana, šli na zahradu', aby bylo jasné, že to ve skutečnosti všichni nebyli.“

„Nikolasi, takhle nemůžete brát Bibli. Sotva jste poprvé přečetl Nový zákon a máte z toho jen nějaký povrchní dojem. Vezmete si jednu větu z jedné epištoly a stavíte na tom učení. Musíte znát všechno a umět si to poskládat. V některém dopisu najdete, že Kristus zemřel pro všechny a jinde se zase dočtete, že jen ten, kdo vyzná Krista, bude spasený. Když si to složíte dohromady, je z toho jasné, že spasí ty, kdo ho uznají.“

„Jak to ti lidé dělali tehdy?“ řekl Nikolas. „Pokud vím, tak Bible není kniha. Jsou to dopisy, které nebyly napsané najednou na stejné místo. To si někdo v Korintu přečetl, že všichni budou žít v Kristu, pak si počkal dvacet let, odcestoval někam do Říma, aby si tam přečetl nějaký další dopis, a pak si to dal konečně dohromady?“

„Vážně vtipné,“ poznamenal Jean otráveně.

„Mě tohle téma zaujalo, takže vám teď přečtu pár veršů, které jsem si vypsál jen z Pavlových epištol. Mimo jiné tam nikde není jedna jediná zmínka o pekle, kromě jednoho zmínění dočasného ohně.“

- *A tak tedy: jako skrze provinění jednoho člověka přišlo na všechny lidi odsouzení, tak i skrze spravedlivý čin jednoho člověka přišlo na všechny lidi ospravedlnění k životu. Římanům 5:18 (citáty z ČSP)*
- *Neboť je napsáno: ‚Jakože jsem živ, praví Pán, skloní se přede mnou každé koleno a každý jazyk vyzná Bohu chválu.‘ Římanům 14:11*
- *Jako v Adamovi všichni umírají, tak také v Kristu budou všichni obživeni. 1.Korintským 15:22*
- *A on zemřel za všechny, aby ti, kteří žijí, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel a vstal z mrtvých. 2. Korintským 5:15*
- *Proto ho také Bůh povýšil nade vše a dal mu jméno, které je nad každé jméno, aby se ve jménu Ježíše sklonilo každé koleno; ti, kdo jsou na nebi i na zemi i pod zemí, a k slávě Boha Otce aby každý jazyk vyznal, že Ježíš Kristus je Pán. Filipským 2:9-11*
- *...neboť se Otci zalíbilo, aby v něm přebývala veškerá plnost a aby skrze něho smířil všechno se sebou a způsobil pokoj skrze krev jeho kříže - aby skrze něho smířil vše jak na zemi, tak v nebesích. Koloským 1:19, 20*

- *Je totiž jeden Bůh, jeden je také prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví ve svůj čas. 1. Timoteovi 2:5,6*
- *Proto se namáháme a zápasíme, že máme naději v živém Bohu, který je Zachráncem všech lidí, zvláště věřících. 1. Timoteovi 4:10*

„Mohl bych pokračovat, ale všimněte si toho posledního verše. Bůh je zachránce všech lidí, zejména věřících. To znamená, že je ještě zachráncem nějaké další skupiny, která tam není výslovně zmíněná, tedy nejspíš nevěřících.“

„Tohle je v Bibli?“ zamračil se Jean a s údivem si poslední zmíněný verš přečetl. Pak zavrtěl hlavou. „Stejně to musíte brát v kontextu celého Nového zákona. Bůh není zachránce všech. Je potenciální zachránce, ale spousta lidí nakonec nezachrání.“

„Tím kontextem myslíte, že to musíte nacpat do krabice vašich představ?“ opáčil Nikolas. „Máte nadřazenou představu, že Bůh není zachránce všech a všechno si podle toho vyložíte. Jenže to jde udělat i obráceně. Když budu mít nadřazenou představu, že Bůh zachrání všechny, tak pak si tu vaši oblíbenou větu o úzké cestě vyložím takhle: cesta, která vede k dobrému životu je úzká a málo lidí má dost rozumu, aby po ní šlo, zatímco po té široké cestě k sebezničení jde celá řada pitomců. Myslím, že s jedním z nich právě mluvíte. Vždyť i v 5. Mojžíšově knize je celý seznam špatných věcí, které na lidi padnou, když nebudou Boha poslouchat a dovolil bych si tvrdit, že spousta zla nepadá na lidi tak, že se z nebe objeví neviditelná ruka, která by je mlátila za to, co udělali. Ty špatné věci jsou trestem už samy o sobě, mají důsledky. Když skočíte z vysoké skály, tak se zabijete, a když budete dráždit zlého psa, tak vás kousne.“

Jean jen zavrtěl hlavou. Docházely mu argumenty, ale začínal být dost naštvaný.

„Lidé v Ježíšově době měli evidentně své představy, jak má Mesiáš vypadat,“ pokračoval Nikolas. „Zdá se, že v jednom kuse čekali politický převrat a Ježíše moc nechápali. Co když ho ani dnes církve nechápe tolik, kolik si myslí?“

„Hlavně že vy ho chápete,“ odsekl Jean nevrle.

„Podívejte, Jeane, skoro z každé jednotlivé epištoly se dá dokázat, že smíření je pro všechny, zatímco ve většině není ani náznak toho, že je to jen pro někoho. Jestli Ježíš mluvil podle vás pořád o tom, že zachrání jen někoho a Pavel mluvil o tom, že budou zachráněni všichni, pak Pavel říkal úplně něco jiného než Ježíš. Z logiky věci by se pak dalo předpokládat, že tím Ježíš myslel asi něco jiného, když ho tak Pavel nechápal a neměl pořád potřebu strašit peklem.“

„Ale Ježíš před peklem varoval a on je naše autorita!“ zlobil se Jean.

„Ježíš několikrát mluvil o údolí Hinóm, ale o pekle se zmiňoval velice málo. Jen sem tam řekl něco typu Kafarnaum, budeš uvrženo do pekla. Člověk by skoro čekal nějaké vyučování na téma peklo, obzvláště pokud je to nová myšlenka, která ve Starém zákoně není. A musím říct, že je to trochu divné. Tisíce let tahle představa pekla není známá, pak anděl zvěstuje velikou radost pro všechny lidi, že se jim narodil Spasitel, který jim oznámí, že je za určitých podmínek zachráněn, a jinak je čeká peklo. Kolik lidí opravdu zná Krista? Podle vás by byl zachráncem jen pár procent obyvatel téhle planety.“

Nikolas si ono místo naschvál našel a přeříkal ho Jeanovi v upravené verzi. „Anděl jim řekl, 'Bojte se, přináším vám strašnou zprávu, ze které budou mít všichni lidé panickou hrůzu. Neboť dnes se vám ve městě Davidově narodil Soudce, Kristus Pán. A takhle to poznáte. Najdete miminko, zabalené

v plenkách, které leží ve žlabu.' Náhle se vedle anděla objevilo mnoho dalších nebeských andělů, chválili Boha a říkali: 'Sláva Bohu v nebesích a na zemi děs mezi lidmi, konečně si to s nimi vyřídí a spravedlnosti bude učiněno zadost.' Proč jim rovnou ten anděl neudělal i přednášku o tom, že existuje něco jako ohnivě peklo a co se tam děje? Z textů toho, čemu dnes říkáme Starý zákon, to vědět nemohli.“

„Jenže Ježíš později lidem takovou přednášku udělal,“ nedal se Jean. „To vyučování tam je v příběhu o bohatém muži a Lazarovi.“

„Jenže i tam se děje něco úplně jiného, než říkají překlady,“ namítal Nikolas. „Bohatý muž není mučený, ty výrazy znamenají něco jiného. A je tam zase to slovo, které je i ve Zjevení.“

„Před čím by asi tak Kristus lidi varoval, když ne před peklím?“ zeptal se Jean. „A co jiného než záchrana z pekla je podle vás to, že jsme spasení?“

„Vidíte,“ napadlo Nikolase. „Došlo mi to až teď, bavím se tady s vámi o té spáse tak, jak to slovo používáte vy, ale slovo 'sózó' není nějaké náboženské slovíčko. Vždyť řečtina takový koncept ani neznala a křesťanství bylo nové náboženství. Kdyby tím slovem pisatelé Nového zákona mysleli něco jiného, než běžně znamená, tak by to snad vysvětlili dalšími slovy. Ale 'sózó' je zachránit, vykoupit, ochraňovat, uzdravit, dobře se dařit, být zcelen, zachovat ve zdraví, vysvobodit z nebezpečí nebo zničení, zranění či hrozby smrti, zachránit trpícího a postiženého nemocí nebo zachovat v bezpečí. Pořád tady operujeme se 'spásou' a podle vás to znamená přijít do nebe a to je tak náboženské oproti tomu, co tohle slovo znamená. Musel bych se podrobněji podívat na to, jak se to slovo v Novém zákoně vůbec používá, ale jedno konkrétní upřesnění se mi vybavuje. Je tam napsané, že Ježíš lidi zachrání z jejich hříchů.“⁶

„A co podle vás Ježíš myslel slovy, ať se lidé zachrání z toho zvráceného pokolení a před jakou ohnivou pecí lidi varoval, když ne před peklím? To je snad přišel varovat před tím, že někde v Judsku vypukne veliký požár?“ řekl Jean podrážděně.

„Jasně,“ přikývl Nikolas nadšeně. „To by mělo být ono. Že mě to nenapadlo hned. Vždyť Ježíš mluvil o pohromách, které na tu generaci padnou a ta generace z velké části zahynula při pádu Jeruzaléma. Proto Pavel říkal jiné věci než Ježíš. Protože on je říkal pohanům, kterých se to netýkalo.“

„Proč tady spolu vlastně marníme čas,“ řekl Jean místo dalšího dohadování. „Tohle je taková pitomost. Přece celý Nový zákon není o tom, že bude zbořený Jeruzalém. Jaký by pak mělo význam to tady studovat ještě 1600 let poté? Myslím, že vůbec nechápete Boží plán spasení a nejste ani ochotný nechat si to vysvětlit.“

„Plán spasení?“ zopakoval Nikolas. „Víte, že slovo evangelium znamená dobrá zpráva? Mně to, co mi říkáte, začíná připadat spíš jako pekelný plán.“

„A o pekelných plánech vy víte své, že ano?“ rýpl si Jean. „Tak teď už chápu, proč si připadáte jako takový odborník!“

Nikolas se na Jeana na okamžik zamyšleně podíval, ale byl příliš zabraný do diskuze, než aby se tím rozptyloval. Usoudil, že si takovou poznámku zaslouží, a tak ji přešel.

⁶ Mt. 1:21

„Můžu se zeptat ještě na jednu věc?“ pokračoval. „Skoro mi připadá, že byste ty lidi viděl v pekle rád, nebo ne?“

„Já hlavně vím, kde bych viděl rád vás,“ odsekl Jean. „Zavřeného na dlouhé roky v pevnosti Basalte. To jsem také řekl králi, když se mě ptal na můj názor, co s vámi udělat. Uráží mě, že se někdo jako vy snaží překládat Boží slovo. Já těm věcem rozumím a studuji je od dětství. Vy jste před dvěma týdny přijal Krista a sotva jste otevřel Bibli, tak se s prominutím chováte, jako byste sežral Šalamounovo hovno. Mám toho plné zuby. Žádný zločinec, který chtěl ještě před měsícem zavraždit jednoho z mých přátel, mě nebude poučovat o Bohu, kterému sloužím celý život!“

Jean práskl dveřmi mnohem víc, než chtěl a Nikolas slyšel, jak se mu je ve vzteku chvíli nedaří zamknout. Nakonec si ale se zámkem poradil a chvatným krokem spěchal pryč.

10. kapitola – Královo rozhodnutí

Nikolas chodil chvíli rozčileně po místnosti, aby se uklidnil. Nebyl schopný si číst a ani se modlit. Na chvíli otevřel okno a podíval se toužebně ven. Uvědomil si, že tím, že se pohádal s Jeanem, přišel o svou procházku. Stráže pro něj většinou chodily ve dvě odpoledne, ale pokud měl na stejnou dobu domluvenou návštěvu, počítaly s tím, že ho ven vezme někdo jiný. Nikolas předpokládal, že už nepřijdou. To ale bylo v tuhle chvíli to nejmenší. Díval se směrem k pevnosti Basalte a uvažoval, co ho asi v budoucnosti čeká. Věděl, že to nebude ani poprava, ani vyhnanství, ale vůbec netušil, jak dlouhý bude jeho trest.

Byl překvapený, když se o hodinu později otevřely dveře. Nebyly to ale stráže, nýbrž král. Nikolas seskočil z parapetu, zavřel okno a váhavě se na něho podíval.

Vypadalo to, že je dost našťvaný. Nikolas nevěděl, co by měl říct, pouze ho pozdravil a rozhodl se, že ho nechá, aby promluvil jako první.

„Chcete jít ven?“ zeptal se David stroze.

„Moc rád,“ přikývl Nikolas. „Právě jsem měl dost nepříjemný rozhovor s Jeanem, takže bych si na chvíli potřeboval pročistit hlavu.“

„Já jsem měl také nepříjemný rozhovor s Jeanem,“ řekl David. „Popravdě řečeno jsme se pěkně pohádali a já mám chuť do něčeho kopnout.“

Král na chvíli zůstal stát na místě a Nikolas přemýšlel, jestli opravdu nenakopne jeho stůl, podle toho, jak se tvářil, ale pak David potřásl hlavou, otevřel dveře dokořán a vojensky zavelel: „Jdeme!“

David dveře v rozrušení ze zvyku zamkl, i když to bylo úplně zbytečné, strčil si klíč do kapsy a vydal se rázným krokem na cestu ke schodišti. „Jsem hrozně našťvaný,“ přiznal. „Připadá mi, že je Jean pěkně zabeđený, ale na druhou stranu mám strach, že se pouštíme na tenký led a že se pleteme. Můžete mi stručně popsat hlavní body toho, o čem jste se spolu bavili? Potřeboval bych si to ujasnit a srovnat to s jeho verzí.“

Nikolas přisvědčil a snažil se shrnout jejich rozhovor. Pomohlo mu to trochu se uklidnit, když mohl logicky uvažovat o svých argumentech.

„Stejně mi to dává smysl,“ řekl David, když Nikolas domluvil. Chodili spolu sem tam po zahradě a David usilovně ničil jakýsi kus plevele, který utrlh u cesty a vybíjel si na něm zlost. „Jenomže náš

milý Jean stejně považuje za svou křesťanskou povinnost varovat před vámi a vašimi názory celou církev pro případ, že by se s vámi chtěl někdo dávat do řeči,“ řekl vztekle. „Čímž ovšem varuje lidi nepřímo přede mnou, protože si nemůže dovolit říct, že to, co si myslí král je pitomost, tak ať se o tom nikdo nebaví s ním.“

„Já jsem s ním mluvil velice slušně,“ bránil se Nikolas. „Chtěl jsem jen diskutovat, ale vypadalo to, že je strašně naštvaný.“

„To není vaše chyba, Nikolasi. Já si umím přesně představit, co se mu honí hlavou. Jestli je přijetí Ježíše otázkou věčného života nebo věčné smrti, pak je každá chyba nepřipustná a je potřeba lidi varovat. Takže pravda, jeho pravda, ať už je objektivní nebo subjektivní, je pro něho důležitější než lidé. A právě proto jsem svým způsobem tak naštvaný. Nebudu vám opakovat, co mi řekl, protože to nebylo moc slušné, ale zlobí mě na tom, že i přátelé jsou schopni vrazit si ve jménu této pravdy dýku do zad, a to navzdory tomu, že mě zná sedmnáct let.“

„Určitě na tom nebudete tak špatně jako já,“ zažertoval Nikolas. „Já jsem podle Jeana sežral Šalamounovo hovno, takže nic horšího už jste snad k obědu mít nemohl.“

David se rozesmál. „Tedy ne že by to bylo vtipné,“ omlouval se. „Je to spíš k pláči, ale já už vážně nevím, jestli se mám zlobit nebo smát.“

„Já jsem si myslel, že je církev hezké místo, kde se k sobě lidé chovají přátelsky,“ povzdychl si Nikolas.

„Částečně ano,“ řekl David, „a částečně je to místo, kde se k sobě lidé někdy chovají hůř než nevěřící právě kvůli svým podivným představám o tom, jak mají věci být. Mají za to, že vůči sobě musí různě zakročit ve jménu lásky a to mě štve. Nevěřící se buď mají rádi, nebo nemají rádi, ale v církvi mi občas připadá, že k sobě lidé dokáží být hnusní s přibližle laskavým úsměvem na tváři.“

David potřásl hlavou. Nechtěl se dál rozčilovat. Zastavil se a zamyšleně se na Nikolase podíval, a pak ukázal na blízkou lavičku. „Sedneme si, ano? Myslím, že nastal čas, abych vám řekl, jak jsem se rozhodl, co s vámi bude.“

„Vy tedy umíte člověka vytrhnout z toho, co ho trápí,“ řekl Nikolas zaraženě. „Teď už nejsem naštvaný, ale vyděšený. Obzvláště pokud jste se o tom, co se mnou máte udělat, radil s Jeanem.“

David na Nikolase pohlédl a zavrtěl hlavou. „Bavil jsem se o vás s různými lidmi, to je pravda. Ale to, co vám teď řeknu, je rozhodnutí moje a mé ženy. Jí by se to, co jste chtěl udělat, dotklo nejvíce, a proto jsem dal do určité míry na její názor.“

Král se posadil na lavičku a Nikolas ho zaraženě následoval a pak si sedl, s hlavou v dlaních.

David se opřel loktem o opěradlo lavičky, podepřel si tak hlavu a na chvíli se na Nikolase zkoumavě zadíval. Nikolas se narovnal, zvedl hlavu, kousl se do rtu a upřeně mu pohlédl do očí. Po chvíli uhnul před královým pátravým pohledem očima, ale pak znovu nabral odvalu, aby se na něho podíval.

„Jste připravený?“ zeptal se David jemně.

Nikolasovi vstoupily slzy do očí. „Na malou chvíli jsem úplně zapomněl, kdo jsem. Bylo to, jako když se baví dva přátelé, kteří jsou na stejné straně,“ řekl roztřeseně.

Pak se ovládl, pohlédl na Davida a přikývl.

„To, co jste chtěl provést, vás bude stát deset let života, Nikolasi,“ řekl David pomalu a důrazně.

Nikolas cítil, jak se mu znovu do očí derou slzy, přejel si rukou obličej a zaraženě zopakoval. „Deset let vězení?“

Po chvíli mlčky přikývl, ale už se na Davida znovu nepodíval.

„Já vím, že si to zasloužím,“ řekl přiškrceným hlasem. „Děsí mě na tom jen ta hrozná samota. Tak hodinu týdně se bavím s vámi. A teď už za mnou určitě nepříjde ani Jean. Snažil jsem se chvíli bavit s tím strážným, který mě bere na procházky, ale ten mě poslal do háje. Řekl mi, ať se projdu a neotravuji ho svými řeči. Modlím se celé hodiny, ale není to stejné, jako když se bavím s nějakým člověkem. Včera ráno jsem si dokonce povídal už i se svým obrazem v zrcadle.“

David mu položil ruku na rameno. Nikolas konečně zvedl zrak.

„Vůbec neposloucháte, co vám říkám, Nikolasi,“ řekl David. „Překrucujete si moje slova skoro jako ti překladatelé, na které tak spíláte. Neřekl jsem deset let vězení, ale deset let života.“

Nikolas se na Davida tázavě podíval. David viděl, jak je mladý hrabě rozrušený a že má co dělat, aby se opravdu nerozbrečel.

„Zkuste se trochu uklidnit a poslouvejte mě, ano?“ řekl David mírně a usmál se na něho. „Uvězněný, v tom smyslu jako je tomu teď, zůstanete rok. A to tady, v podstatě za stejných podmínek jako doposud. Chci vás mít pod dohledem a vážně mě to, na čem pracujete, zajímá. Ale umožním vám ještě nějaké další návštěvy, abyste se tady z toho nezbláznil a nepovídal si nakonec i s obrazy na chodbě, ano?“

Nikolas přikývl a zvědavě se na Davida díval. Neodvážil se ho přerušovat. Téměř ani nedýchal, jak s napětím očekával, co král řekne dál.

„Zůstává vám vaše postavení i majetek,“ pokračoval David, „i když jsme podnikli jisté kroky k tomu, abyste se nemohl stát následníkem trůnu v případě, že by se mi něco přihodilo. I když předpokládám, že z podobných tužeb jste už vystřízlivěl.“

„Samozřejmě,“ řekl Nikolas tiše. „Jsem vážně moc rád, že se vám nic nestalo. A ještě jednou vás chci znovu poprosit za odpuštění. Vážně si vážím toho, jak se mnou jednáte a opravdu vás začínám mít rád. Jen doufám, že vás budu mít rád i potom, co domluvíte,“ přiznal trochu rozechvěle.

David se pousmál. „Ty další roky budete svobodný v tom smyslu, že nebudete nikde zavřený. Ale budete dělat to, co po vás budu chtít, a to navíc zadarmo, vzhledem k vašemu majetku. Rektor naší nové malé univerzity je můj dobrý přítel a dělá si na vás zálsk. Budete tam od příštího roku učit jazyky.“

Nikolas se na Davida užasle podíval. Chvíli mu trvalo, než tu informaci vstřebal. David ho upřeně pozoroval. Nikolas se poprvé od začátku rozhovoru usmál, a pak se trochu nesměle zeptal:

„To je všechno? Že budu někde učit?“

„To a cokoliv dalšího si vymyslím,“ přikývl David. „Prostě jste na deset let v mých službách a budete dělat to, co po vás budu chtít.“

Nikolas se šťastně usmál, zhluboka si oddychl a nevěřicně zavrtěl hlavou.

Pak se rozpačitě zeptal: „Myslíte si, že bych vás mohl obejmout?“

David se zasmál a přikývl.

„Děkuji, děkuji tisíckrát za všechno,“ opakoval Nikolas stále dokola, když na okamžik spočinul v jeho náručí.

Chvíli na sebe mlčky hleděli a Nikolas si pak všiml, že do zahrady přišla i Anabela. Trochu si povzdychl a podíval se jejím směrem.

„Ještě jsem neměl příležitost omluvit se vaší ženě,“ podíval se na krále.

„Víte, že je těhotná,“ upozornil ho David. „Je trochu přecitlivělá.“

„To je v pořádku,“ řekl Nikolas. „Jestli mi bude chtít dát pár facek, tak mi to naprosto patří.“

S těmi slovy se zvedl a vydal se k ní. David zůstal sedět na lavičce. Díval se na mladého muže, který ho chtěl ještě před nedávnem připravit o život, jak si kleká před jeho manželkou. Anabela se zamračila a předklonila se natolik, jak jí to jen břicho dovolovalo. Přes Nikolasovy upřímné omluvy mu evidentně dělala pořádnou přednášku, protože Nikolas před ní zůstal klečet, horlivě kýval a král po chvíli viděl, že si utírá slzy a hledá po kapsách kapesník. Anabela zavrtěla hlavou a nakonec mu trochu otráveně podala svůj. David se zvedl a vydal se k nim. Posadil se vedle své ženy a přitáhl si ji k sobě.

„Možná by tě také měli nechat někdy kázat v kostele,“ obrátil se na ni. „Třeba by pak chodilo dopředu na výzvy k pokání víc zatvrzelých hříšníků.“

„Někdy si říkám, jestli to takhle bude i s Kristem,“ řekla Anabela zamyšleně. „Zaujalo mě to všechno, co vy dva řešíte o všech těch nápravných trestech a přetavení. Nějak začínám věřit tomu, že jak je napsáno, že se každé koleno pokloní a každý jazyk bude vyznávat, že Ježíš je Pán, že by to mohlo vypadat spíš takhle, jako když se tu bavíme my tři. My jsme koneckonců jeho děti. Máme být jeho obrazem a on sám nás dovedl k takovému zázračnému smíření. Neumím si představit, že se před ním jen někdo nedobrovolně pokloní a on ho pak odkopne na věky věků do pekla. Co když před ním ti lidé budou vážně klečat s láskou a vděčností a to navzdory tomu, že je zároveň bude i nějakým způsobem trestat?“

Nikolas během jejích slov vstal ze země a váhavě si sedl vedle Davida.

„Vím, že je v Novém zákoně tohle napsané dvakrát, před pár dny jsem to hledal, a jednou je tam, že každý vyzná, že Ježíš je Pán a podruhé, že každý mu vzdá chválu,“ poznamenal David, „ale včera jsem zjistil, že je to citát ze 45. kapitoly Izaiáše, kde je napsané, že každý bude v Bohu přísahat. Každopádně byste se mi mohl, Nikolasi, podívat na to, co je tam v řečtině.“

Nikolas přikývl. „Já jsem každopádně rád, jaký pán jste vy,“ řekl rozpačitě. „Je mi naprosto jasné, že jakýkoliv nevěřící král by mě dal na místě popravit. A tu zmíněnou chválu vám vzdávám za vaši laskavost – neumím si představit, že by to ve vztahu k Bohu mohlo být jinak. Vážně jsem vám za všechno moc vděčný. Zpočátku jsem měl dojem, že jsem upadl do rukou nepřítelů, ale teď je mi spíš, jako by mě trestal starší bratr, který to se mnou myslí dobře. Jste na mě mnohem mírnější, než v co jsem mohl doufat,“ přiznal. „Uvědomuji si, co jsem chtěl provést mnohem víc, než si myslíte.“

„Starší bratr,“ zopakovala Anabela jeho slova a přestala mu vykat. „Nezapomeň taky na starší našťvanou sestru, mladíku. Slyšela jsem, že na kluky musí být větší přísnost a zapiš si za uši, že na tebe pořádně dohlédneme. Myslím, že tě čeká dost dlouhé domácí vězení. Dávej si na mě velký pozor a koukej sekat latinu nebo si mě nepřej! A teď syp do svého pokoje a jdi dělat něco užitečného!“

Nikolas přistoupil na její hru. „Ano, prosím,“ přikývl poslušně. „Slibuji, že budu moc hodný, ale musím přiznat, že v tuhle chvíli sekám pouze řečtinu, dávám přednost originálům před latinou.“

„Nemohl bys mu za mne dát pohlavek?“ požádala Anabela Davida, který seděl mezi nimi. „Člověk mu tady hubuje a on je ještě drzý.“

Nikolas se trochu přikrčil. David se zasmál, ale pohlavek mu nedal. „Jdi do svého pokoje,“ zopakoval po Anabele, sáhl do kapsy a podal mu klíč, „a dávej si pozor na jazyk, mladý muži.“

„To dělám celou dobu,“ zažertoval Nikolas. „A velmi pečlivě. Jazyky jsou můj koníček.“

David se na něho podíval takovým tím pohledem, který říká: to jako vážně?

Nikolas se na něho provinile usmál.

„Víte, ve skutečnosti mi to všechno přestává připadat jako trest,“ řekl vážně a vzal si od něho klíč. „Mám pocit, že to, že je moje budoucnost ve vašich rukou, je pro mě spíš výsada.“

11. kapitola – Indiánská zkouška

David si ten klíč nevezl od Nikolase nikdy zpátky a Nikolas si toho gesta důvěry vážil. Nikdy se neodvážil opustit zámek, ale přes léto si zvykl na to brát si práci do zahrady a často tam sedával i se svou ženou Ninou, kterou si vzal jen pár dnů poté, co bylo jasné, co s ním král zamýšlí. Díky jejím návštěvám si nepřipadal osamělý. Občas se těšil na to, až se půjde jednou projít po pláži nebo si vyjede na koni, ale v podstatě byl spokojený. Ten mírný trest bral spíš jako klidný pracovní pobyt. Měl spoustu času být sám se slovníky a Biblií a nic ho nerozptylovalo.

Zrovna seděl v zahradním altánku nad první epištolou Timoteovi a zkoumal verš 2:4, kde bylo napsáno, že Bůh chce, aby všichni lidé byli zachráněni a přišli k plnému poznání pravdy. Uvažoval nad slovesem 'theló', které se dalo přeložit i jako 'zamýšlí' nebo 'plánuje' a nejráději by ten verš přeložil: „Bůh si naplánoval, že všechny zachrání“, ale nechtěl tam zase až příliš protlačovat to, co v tom viděl. Podíval se do francouzské Bible a trochu se zamračil. Bylo tam „přeje si“. Tady evidentně někdo čtenáři podsouval myšlenku, že si to Bůh přeje a touží po tom, ale ono se to nepovede. Měl jít cestou opačného extrému? Nakonec zavrtěl hlavou a napsal tam „chce“, ale moc se mu to nelíbilo. Chvilí se na ten verš mračil a přemýšlel, a nakonec to opravil na „zamýšlí“.

Někde uprostřed svým úvah zaslechl větu: „...je to indiánská zkouška odvahy, víš? Samozřejmě, že je to nebezpečné, ale jak jinak by mohli indiáni ukázat, že se nebojí?“

Nejdřív tomu nevěnoval pozornost, ale když znovu vzhlédl a viděl dvě vzdalující se postavičky, které zamířily samy do lesa, odložil Bibli a vydal se za nimi. Přece jen ho zajímalo, co taková indiánská zkouška odvahy obnáší. Obzvláště pokud ji vymyslela králova nejstarší dcera.

Byl to pro něho zvláštní pocit, když poprvé překročil hranice zámecké zahrady, která pro něj byla už řadu měsíců celým světem, a ocitl se sám ve volné přírodě. Ale neměl moc času nad tou nečekanou svobodou přemýšlet, protože se mu obě princezny na chvíli ztratily. Za okamžik je zaslechl znovu, spolu s hukotem vody.

Tahle místa neznal. V hlavním městě měl jeden dům, ve kterém teď ubytoval svou manželku a který se měl stát následující roky jejich domovem, až bude působit na univerzitě. Sám ale doposud žil hlavně na svém panství na druhé straně ostrova, tedy kromě let, která strávil studiem v zahraničí.

S hrůzou zjistil, že tu široký potok padá do bezedné jámy, mizí někde v podzemí a nad tou propastí balancuje na spadlém kmeni mladá princezna.

Amélie byla bosá, to zřejmě také patřilo k té indiánské zkoušce a došla takto už do půlky kmene. Tam se otočila a zavolala na svou mladší sestru: „Vidíš, že to nic není!“

A jak se obrátila, aby pokračovala dál, nevšimla si včely, která tam v pozdním babím létě odpočívala. Žihadlo ji polekalo tak, že ztratila rovnováhu a ona se s výkřikem zřítila do vody a zmizela mu z očí. Její sestra Klára se s křikem rozeběhla zpátky k zámku a Nikolase si nevšimla.

Ten k onomu místu doběhl během pár sekund. Viděl jen mohutný proud vody, který mizel v podzemí a žaludek se mu sevřel strachy. Tam dole mohlo být cokoli. Mohl se tam taky roztržít o kameny, ale nebyl čas o tom přemýšlet. Ještě děsivější než to, co musel udělat, byla představa, že by neudělal nic.

David s Anabelou měli pocit, že se jim v jediném okamžiku zhroutil celý svět. Co je tam dole, kde potok mizel, nevěděli, ale bylo jim jasné, že i kdyby tam byla nějaká tůň, Amélie neumí plavat a než by se k ní kdokoli dostal, bude pozdě. A v opačném případě by ji zabil už samotný pád. Samozřejmě tam ihned vyrazilo několik lidí, ale stejně měli obavy, že budou hledat jen její tělo. Sedmiletá Klára jim tu zprávu říkala celá vyděšená, ale nedokázala si domyslet, co zmizení její sestry znamená. Bála se, že se ocitla v pořádném průšvih, ale rodiče na ni jen křikli, ať jde do svého pokoje a zůstane tam a dál si jí nevšímali.

Nikolasovi se zdálo, že letí celou věčnost a přes vodní proud neviděl, co je pod ním. Naštěstí ale dopadl do hluboké tůně a v okamžiku, kdy se nad ním zavřela hladina, uviděl i topící se princeznu. Popadl ji a rychle se s ní drápal na jeden z kamenů po straně tůňky. Amélie prskala vodu, ale byla v pořádku.

„Indiánská zkouška odvahy, jo?“ řekl trochu rozezleně a rozhlížel se kolem sebe. Voda byla neskutečně ledová. Amélie se klepala zimou, ale neřekla ani slovo.

„Doufám, že ti ještě zbylo dost odvahy na to, až o tom, co jsi vymyslela, uslyší tvoje maminka. Myslím, že tě přetrhne.“

„Píchla mě pitomá včela,“ rozbřečela se Amélie a prohlížela si chodidlo.

Nikolas si povzdychl. „Nechtěl jsem na tebe být ošklivý, ale víš, jak jsem se bál?“ řekl a prohlížel jí nohu. „Nemám rád výšky a měl jsem strach, že se tady dole zabijeme o kameny.“

Podářilo se mu vyndat jí žihadlo.

„Musíme se odtud co nejrychleji dostat do tepla,“ pokračoval potom, „nebo budeme nemocní. Ale není tu žádná cesta, jen ten potok,“ ukázal směrem, kde se rozbořený vodopád měnil v klidně tekoucí podzemní říčku, která mizela ve skalním tunelu, jediném možném úniku.

Vzal devítiletou princeznu na záda a opatrně se potokem vydal po proudu. Voda mu byla místy po pas, jindy až po prsa, podle toho, jak bylo koryto široké. S holčičkou na zádech to nebylo zrovna snadné, ale po necelém kilometru se ocitli v široké jeskyni, do které navíc proudilo světlo. Potok pokračoval dalším tunelem dál, ale Nikolase víc zajímal otvor nad nimi. Byl vysoko asi pět metrů a zdálo se, že skála je dostatečně rozeklaná, aby tam mohli vylézt.

Amélie měla navíc úplně modré rty a celá se klepala zimou. Nikolas si sundal košili a přivázal jí rukáv kolem zápěstí.

„Tím tě budu jistit, kdybys spadla,“ vysvětloval. Pak s ní začal opatrně vystupovat po rozeklané skále vzhůru. Kdyby bylo tepleji, asi by tu cestu nejdříve prozkoumal sám, ale nechtěl se zdržovat. Amélie si ale počínala dobře. Jen na jednom místě potřebovala pomoci, protože byla moc malá na to, aby dosáhla na výstupky nad sebou.

Vylezli v jakési malé jeskyni, jejíž vchod byl jen dva metry nad zemí. Nikolas skočil dolů do nánosů borovicového jehličí a chytil Amélii, která seskočila za ním.

„Víš, kde jsme?“ zeptal se jí. „Je to blíž na zámek nebo do města? Bydlí tu někde nějakí lidé?“

„Jsme kousek od rybářské vesnice,“ odpověděla Amélie.

„Pojď, poběžíme,“ navrhl Nikolas. „Musíme se zahřát. Ved' mě.“

Amélie to zkusila, ale po pár krocích zavrtěla hlavou.

„Já nemůžu, to jehličí mě píchá do nohou. Nemám boty. A ještě mě bolí to, jak mě bodla ta včela.“

„Tedy ty se chováš jako nějaká princezna,“ dobíral si ji Nikolas, „a to jsem myslel, že jsi právě složila indiánskou zkoušku odvahy a dostaneš nějaký řád.“

„Počkám tady,“ drkotala Amélie zuby.

„Na to zapomeň, děvče,“ řekl Nikolas a vzal ji zase na záda.

Chtěl ji trochu rozptýlit, a tak se s ní cestou bavil.

„Je ti ale jasné, že když se takhle necháš nosit, tak žádný řád nebude?“ zlobil ji.

„Indiáni si nedávají řády,“ namítala Amélie. „To dělají králové. Indiáni si dávají třeba zub z medvěda nebo ze žraloka.“

„Tak doufám, že od tebe nějaký dostanu, když jsem za tebou skočil,“ řekl.

„Mám dva žraločí zuby a jsou oba pravé,“ řekla Amélie. „Dal mi je ten kapitán, co vás nemá moc rád, ale jestli vám to nevadí, tak vám jeden klidně dám.“

„To bych byl rád,“ řekl Nikolas. „A klidně mi tykej, koneckonců jsem jen obyčejný mezek.“

„Co je to mezek?“ zeptala se princezna. „Táta to o tobě také říkal, že jsi tvrdohlavý mezek, když tě zavřeli. Ale teď už to neříká, myslím, že už tě má docela rád. Vlastně mi ani nikdy neřekl, co jsi mu provedl. Proč jsi byl ve vězení?“

„Mezek je kříženec osla a koně a používá se na nošení věcí podobně jako osel. Osli jsou navíc někdy pěkně paličatí, proto se to říká,“ odpověděl Nikolas a byl moc rád, že během řeči došli do vesnice, protože neměl chuť devítileté holčičce vysvětlovat, že jí chtěl zabít otce.

Před jednou z prvních chalup uviděl nějaké lidi a požádal je, ať Amélii posadí někam ke kamnům a sám se rozeběhl zpátky směrem k zámku. Bylo mu jasné, že král David musí být k smrti vyděšený a nechtěl jeho úzkost protahovat. Chvilí mu trvalo, než se v lese zorientoval, ale brzy se mu podařilo dostat do míst, kde se potok ztrácel v podzemí.

Král David tam stál v hloučku dalších lidí. Držel kolem ramen plačící Anabelu a dívali se do hluboké propasti, zatímco jeho muži navazovali ta nejdelší lana, která měli, aby se mohli spustit dolů.

„Bože, pomoc mi,“ modlil se David v duchu. „Vím, že tu musím být pro svou ženu, a přitom mám pocit, že to sám nezvládnou a že mi to zlomí srdce. Byla to moje první holčička. Je možné, že je už u tebe, ale já nevím, jak se s tím vyrovnat, nechci, aby byla u tebe. Chci, aby byla se mnou tady na zemi.“

„Doufám, že také neskládáte indiánskou zkoušku odvahy,“ ozvalo se náhle Davidovi za zády. Král se s trhnutím otočil. Za ním stál promáčený Nikolas. „Na vašem místě bych to nedělal. Ta voda je neskutečně ledová. Každopádně princezna Amélie je v pořádku. Navíc mi slíbila pravý žraločí zub na krk, za to, že jsem tu zkoušku složil. Ale má jenom dva, a jelikož ten druhý si bude chtít nechat, tak se nikomu dalšímu nevyplatí, aby tam skákal,“ řekl Nikolas s pohledem na muže, kteří se doposud snažili připevnit k padlému kmeni lana, aby se dostali do podzemí.

„Kde je?“ zeptala se Anabela, která v tu chvíli neměla na podobné vtípky náladu.

„Nechal jsem ji v rybářské vesnici, první chalupa vlevo směrem k moři, pod velkým dubem, nemůžete to minout,“ odpověděl Nikolas.

David na něho chvíli zíral jako na zjevení, pak se vzpamatoval, odepnul si plášť a podal mu ho. Nikolas mu kývnutím poděkoval, svlékl si mokrý kabátec a zahalil se do Davidova suchého pláště.

David si ho přitáhl k sobě a pevně ho objal. Úplně mu selhal hlas, když mu do ucha šeptal: „Děkuji ti, příteli.“

„Taky bych tě nejraději objala, kdybych neměla takové břicho,“ prohlásila Anabela, „a zároveň mám chuť ti dát pár pohlavků, že si ani v takovéto chvíli nemůžeš odpustit hloupé vtipy.“

Nikolas se pousmál, ale nevzmohl se na to, aby jí odpověděl něco trefného. Celou cestu Amélii nesl a byl úplně vyčerpaný.

„Jdu se ohřát,“ řekl prostě. „Uvidíme se později.“ A s těmi slovy se vydal do zámku.

Druhého dne se vzbudil tak pozdě dopoledne, že byl už skoro čas oběda. Po jídle se šel projít do zahrady, a pak se začel do nějaké knihy, kterou si před pár dny vypůjčil v králově knihovně. Měl dojem, že si zaslouží trochu oddechu. Přesto ho ale mrzelo, že se král David za celý den neobjevil. Před šestou hodinou přišla služka, která mu obvykle nosila jídlo. Od chvíle, kdy zůstaly jeho dveře nezamčené, převzala tuto povinnost místo strážných.

„Mám vás odvést dolů na večeři,“ informovala ho.

Nikolas překvapeně přikývl. „Dejte mi dvě minuty, prosím,“ řekl a rychle zkontroloval v zrcadle svůj vzhled.

Služka ho odvedla do místnosti, kde seděl král se svými třemi staršími dcerami. Nejmenší holčička tam nebyla a nikde neviděl ani královnu Anabelu.

Nikolas je pozdravil, lehce se uklonil, a pak mrkl na Amélii. „Jsem tady dobře na slavnosti udílení žraločích zubů?“ zeptal se.

„Mám ho v pokoji,“ řekla Amélie, „ale určitě ho pak přinesu.“

David ho pozval ke stolu a sluhové začali nosit jídlo. Král vypadal unaveně.

„Nevím, jestli se k tobě už doneslo, že se nám ráno v osm hodin narodil syn Lucas?“ pohlédl na Nikolase. „Chtěl jsem za tebou přijít, ale moc jsem toho v noci nenaspal a po obědě jsem usnul. Čekali jsme ho během dvou tří týdnů, ale asi si i díky všemu tomu včerejšímu rozrušení trochu pospíšil. Najíme se a pak si promluvíme, ano?“

„Gratuluji k následníkovi trůnu,“ usmál se Nikolas a myslel to naprosto upřímně. Král se na něj na chvíli zkoumavě zadíval, ale vypadalo to, že si Nikolas ani nevzpomněl na to, že kdysi měl být oním následníkem trůnu on.

Bylo zvláštní jíst zase po několika měsících s dalšími lidmi a Nikolas si připadal neohrabaný. Kolikrát hltal své jídlo z talíře, který držel v ruce, protože měl všude po místnosti rozložené štosy papírů.

„Půjdeme do mé pracovny nebo chceš jít na zahradu?“ zeptal se král a pohlédl z okna. Byl pěkný a teplý podzim, ale bylo znát, že je už začátek října a večery byly chladné.

„Možná, že můžeme zůstat uvnitř,“ navrhl Nikolas.

„Ještě musím dojít pro ten zub,“ ozvala se Amélie.

Vrátila se během chvíle a Nikolas si před ní klekl a nechal jí, aby mu ho navlékla na krk.

„Mám něco říct?“ zeptal se jí. „Nějaký slavnostní indiánský slib?“

Amélie pokrčila rameny. „Indiáni si dávají různá jména, takže tímto ti dávám jméno Statečný skokan.“

„Děkuji, princezno,“ řekl Nikolas s vážnou tváří. „Schovám si ten zub mezi své největší poklady.“ A myslel to kupodivu vážně.

„A děkuji, že jsi mě zachránil, Statečný skokane,“ dodala ještě Amélie.

„Tvůj otec kdysi zachránil mě, takže jsme vyrovnaní,“ řekl Nikolas, vzhlédl k Davidovi a vstal z podlahy.

„Já si teď Statečného skokana s dovolením půjčím,“ řekl David a odvedl Nikolase do své pracovny.

David se opřel o svůj pracovní stůl, nechtěl si za něj sedat, aby ten stůl nebyl mezi jím a Nikolasem jako překážka.

„Ještě jednou moc děkuji,“ řekl David vážně.

Nikolas se usmál. „Opravdu mi bylo potěšením.“

„Těch deset let stále platí, Nikolasi, ale jinak jsi volný. Můžeš jít domů,“ řekl král a usmál se na něho. „Chtěl bych, abys dál pracoval na tom překladu a řekněme, že se tu jednou týdně ukážeš a budeš mě informovat o tom, co děláš. Dejme tomu třeba v pondělí ve dvě hodiny odpoledne. Aspoň spolu budeme moct probrat i své názory na nedělní bohoslužbu, tedy aspoň do doby, dokud nás tam pustí,“ řekl David sarkasticky.

„Děkuji,“ řekl Nikolas, „ale nebylo to úplně nutné. Už tak byl ten můj trest velice mírný.“

David zavrtěl hlavou. „Každou chvíli čekáte také dítě a měl bys vědět, že jsem to měl tak jako tak v plánu. Mělo to být překvapení. Ten rok jsem neměl v úmyslu dodržet. Ale řekl jsem to spíš proto, abych měl nějakou rezervu, kdyby byl jakýkoliv problém.“

Nikolas pokýval hlavou. „Děkuji.“

Tentokrát se Davida neptal a objal ho, aniž by čekal na jeho svolení.

12. kapitola - Dopis

„Můžu na chvíli?“ zeptal se druhý den ráno Nikolas a vklouzl do královny pracovny.

„Jsem už sbalený a přišel jsem se rozloučit, ale dostal jsem včera dopis, který by vás také mohl zajímat.“

„Říkal jsem, že si můžeme tykat,“ upozornil ho král. „Začali jsme s tím sice z legrace, ale zvykl jsem si na to.“

Nikolas zavrtěl hlavou. „Prosím, oslovujte mě, jak chcete, králi, ale já prostě nemůžu. Já se v tom necítím dobře. Tak jako bývalý alkoholik nemůže do hospody, tak pro mě je to, abych vás oslovoval uctivě, součástí určité osobní proměny. Koneckonců vy také pastorovi Lucasovi vykáte a on vám tyká a není to žádný problém,“ řekl Nikolas a podal Davidovi několik složených listů papíru.

„Je to od mého spolužáka, který se specializoval na hebrejštinu. Chtěl jsem znát jeho názor na peklo a výskytu toho slova v hebrejštině ve Starém zákoně, protože pokud by to nebylo překládáno důsledně, neumím to pak zpětně ve francouzském textu dohledat. Skoro si říkám, že by to chtělo dát do Bible nějaké poznámky o problematických slovech nebo upozornit na věty, které jsou citátem ze Starého zákona spolu s odkazy, i když asi můžeme být rádi, že bylo v minulém století aspoň vymyšleno číslování veršů a že se v tom vůbec vyznáme.“

David rozložil dopis a trochu nadzdvihl obočí nad prvními větami:

Milý Nikolasi,

potěšilo mě, že jsi poznal Krista a že ses navíc pustil do tak náročného díla. Určitě sám víš, jaká je to čest a zodpovědnost zároveň a jak svatě a bezúhonně musíme žít my, kteří jsme se něčemu takovému oddali.

David k Nikolasovi trochu pobaveně vzhlédl a ten jen pokrčil rameny. „Nepsal jsem mu nic osobního a nevím, jestli by to přenesl přes srdce.“

Co se týče pekla, správně píšeš, že ve Starém zákoně je slovo šeol, které ale bývá překládáno různě, nejvíce pak peklo, hrob a jáma. Není v tom žádná jednota a je to spíš o kontextu a citu překladatelů. Koneckonců se do pekla chystají i spravedliví, a to dokonce v pokoji. (Jákoob chce jít za svým synem do šeolu Gn. 37:35 a 42:38 říká, že ho přivedou do hrobu, tj. šeolu. Nebo 1. Kr. 2:6 Nenech ho odejít do šeolu v pokoji!), a pak se hodí spíš použít hrob, jindy slovo peklo zdůrazňuje i bezbožnost těch, kdo v něm končí. Vyskytuje se to tam 66x, pokud vím, a přehled máš na samostatném listu papíru.

„Nevím, jestli je to cit nebo zavádění,“ zamrmlal David, ale četl dál.

A teď k tvým otázkám. Jak si představovali lidé staré smlouvy peklo? Určitě ne jako my a navíc bych řekl, že ani dnes není v těchto pohledech jednota. Řekl bych, že jsou dva hlavní názory na to, co se děje po smrti. První pohled je, že lidé spí v prachu země a čekají na vzkříšení. Ale proč by pak Ježíš říkal zločinci na kříži, že s ním bude v ráji? A co Mojžíš, který se zjevuje Ježíšovi? Je to skutečný člověk nebo je to symbolika proroků a Zákona? Přitom ale ze Starého zákona to tak opravdu na první pohled vypadá. Starozákonní „šeol“ není místo

trestu, ani muk. Je to hrob nebo v podstatě skryté místo smrti, říše smrti, podzemí, zánik. (Není to trochu i fráze? Kafarnaum, budeš uvrženo do pekla – Kafarnaum, ty zanikneš, budeš pohřbeno, už tě neuvidíme?)

Druhý je onen klasický pohled, že po smrti jdou lidé do nebe nebo do pekla. Potažmo do očistce, i když pro takovou myšlenku nevidím nikde žádný podklad.

„Je to trochu paradox,“ poznamenal David, „že nakonec pro něco jako je očištec, podklad v Bibli vidím, i když ne v tom katolickém slova smyslu.“

Další problém je i to samotné vzkříšení. Lidé ho očekávali na konci, ale na konci čeho? Ježíš Marii a Martě toto učení nevyvrací ani nepotvrzuje, říká, že on je vzkříšení. Očekávání toho, co bude dál, bylo v té době velmi zkreslené, Židé čekali okamžité ustanovení politického království a to, že Ježíš neudělá při vzkříšení Lazara přednášku na toto téma, může znamenat také to, že nechce v tu chvíli řešit jejich zmatky.

Každopádně si všimni, jak velké soužení nastalo v roce 70, když byl zbořený chrám a Jeruzalém a že Daniel říká, že vzkříšení nastane po velkém soužení. Dovolím si i spekulaci, jestli dříve lidé opravdu nespali v prachu země a na jejich posmrtné existenci se něco nezměnilo Ježíšovou smrtí a zmrtvýchvstáním nebo koncem období Staré smlouvy, ale vážně nevím.

Všiml sis někdy výrazů lepší vzkříšení (Žid 11:35)? Vzkříšení spravedlivých (Lk. 14/14)? Mrtví v Kristu vstanou nejprve (1. Tes. 4:16)? Kolik bylo, je či bude vzkříšení a kdy? Ale chceš po mně odpovědi a ne další otázky.

Každopádně mám za to, že to, co se stalo v duchovním světě v době, kdy Ježíš zemřel a vstal a také v době, kdy padl Jeruzalém, plně nechápeme a nedoceňujeme.

Ptáš se, proč by až Ježíš vysvětlil lidem, že existuje peklo ve smyslu trestu?

Koneckonců on je Spasitel, který zachraňuje před peklem, tak jim možná musel vysvětlit, před čím je vlastně přišel zachránit, zatímco do té doby to bylo možná skryté tajemství. Ale každý pohled trochu pokulhává a naše poznání je pouze částečné!

„Jakkoliv je moje poznání částečné, tak poznám, když něco zní jako pitomost,“ utrousil David trochu neuctivě.

„Já vím,“ přikývl Nikolas, „anděl zvěstuje pastýřům dobrou zprávu o veliké radosti: 'Lidé, čtyři tisíce let vám tajím, že jsem stvořil místo, kde budete věčně trpět, a teď vám to konečně říkám!' Sláva Bohu a lidé ať jsou v klidu!“

„Hm, my máme milovat své nepřátele, ale Bůh bude ty svoje mučit celou věčnost,“ řekl David.

Nikolas se trochu zachvěl. „Ještě že takový přístup nebyl i váš vzor,“ poznamenal.

David zavrtěl nad dopisem hlavou a ušklíbl se. Nikolas si všiml, že se král začal chovat v jeho přítomnosti o něco přirozeněji, než dřív a trochu ho ta drobná gesta udivovala a připadalo mu to chvílemi úsměvné.

„Víš, čeho jsem si všiml?“ poznamenal David. „Napadlo mě, že Bůh řekl Adamovi, že když sní ovoce ze stromu poznání, tak zemře. Proč mu zapomněl sdělit tu drobnost, že mají lidé za své hříchy ještě také trpět na věky v mukách? Nechci teď rozpoutat diskuzi na téma duchovní smrt, ale od té doby, co

se spolu o těch věcech bavíme, mi připadá, že je Bible spíš kniha o zemi než o nebi a že ty důsledky našich činů jsou také spíš pozemské. Tím neříkám, že pak už není žádný trest, ale když čtu různé věci, které jsem dřív viděl duchovně a vztahoval je na věčnost, tak mě od jisté doby napadají úplně obyčejné pozemské varianty toho, co to může znamenat.“

„Každopádně od tohoto místa je ten dopis dál dost zajímavý,“ upozornil Nikolas krále.

Každopádně s Tebou musím souhlasit, že některá místa, která bývají vztahována k peklu, mohou být jen pozemské soudy a že se mnohá varování týkají pádu Jeruzaléma. Nedávno jsem na toto téma mluvil s kamarádem, který to obsáhle studoval, takže pár poznámek z toho, co mi říkal on:

Ježíš se k tomu tématu opakovaně vrací přibližně v kapitolách Matouš 13-25. Je tam pár bodů, které stojí za zmínku. Lidé budou uvrženi do ohnivé pece 13:42, ale nikde není psáno, že peklo je pec, naopak Boží pec je Jeruzalém. (Iz. 31:9)

Mt 16:28 začíná předpovídat, že se to týká oné generace, což pak ještě opakují další verše

19:28 zajímavá zmínka o obnovení všech věcí, která je i ve Skutcích 3:21

David ono místo pro zajímavost nalistoval a poznamenal: „Toho jsem si nikdy nějak víc nevšiml – Ježíš musí zůstat v nebi až do času obnovení všech věcí, jak o tom Bůh odedávna mluvil ústy svých svatých proroků - a zase je tu obnovení všeho. Co přesně nepatří mezi všechno, co bude obnoveno?“

Pak je tam zmínka o nevěrných vinařích: S těmi mizernými lidmi nehezky skoncuje a pronajme vinici jiným vinařům, kteří mu v čase sklizně odevzdají její plody. (Mt 21:41 NB) Řeč o svatbě, k tomu se ještě vrátím, kde je konkrétnější varování: král to uslyšel, rozzlobil se a poslal své armády, zničil ty vrahy a jejich město spálil. (Mt 22:7 NB)

Dále: Vy hadi, vy potomci zmijí, jak uniknete soudu v údolí Hinóm?... aby na vás padla všechna krev spravedlivých prolitá na zemi....všechny tyto věci přijdou na tuto generaci. (Mt. 23:33-35-36 NB)

Údolí Hinóm je u Jeruzaléma a měl bys vědět, že kromě toho, že to bylo obětiště, byla to i skládka, ve které hořel neustále oheň a také místo, kde se popravovali zločinci. A když říkám popravovali, tak bych měl asi zmínit, že v jisté době existoval, kromě jiných druhů poprav, trest upálením za ty nejhorší zločiny. Každopádně tady je zcela logické brát to doslovně, navíc při pádu Jeruzaléma bylo tohle údolí určitě plné mrtvol.

Každopádně PROTO se ho učedníci ptají v následující kapitole, kdy ten čas přijde. Dej si někdy tu práci a napiš si vedle sebe srovnání Matouš 24 – Marek 13 – Lukáš 21, jsou tam zajímavé doplňující informace. Je to jedna a ta samá rozmluva zapsaná více či méně detailně.

Vrtalo ti hlavou, proč je úplně na konci ve verši 34 naprosto vážné ujištění, že to vše potká onu generaci, když se některé ty věci evidentně nestaly. Nestaly se podle Tvých představ, dovolím si říct, protože v tom hledáš něco jiného. Z historie asi víš, že takové ty věci jako hladomor, zemetřesení, falešní proroci a války byly pro těch dalších čtyřicet let charakteristické, ale tebe nejvíc trápil Ježíšův PŘÍCHOD a to s těmi všemi NEBESKÝMI MOCNOSTMI.

Takže – nejprve ten příchod. Všimni si slova „parousia“, což byla vlastně oficiální návštěva generála nebo vládce. Zase je tu ta představa – Ježíš přijde, zůstane tu a ustanoví viditelné

království. Ale návštěvy přicházejí a odcházejí a je spíš zajímavé, že Josephus Flavius opravdu dosvědčuje, spolu s dalšími historiky, že se otevřela nebesa, objevily se nebeské armády vedené velickou postavou, a tak Židé vskutku viděli toho, kterého bodli.

Navíc si myslím, že Ježíš tehdy něco změnil, ale zase spíš v té duchovní rovině. Zase je to vše duchovněji, než jak lidé očekávají, ale stejně to bylo, i když zemřel a vstal. Oni chtěli vykoupení od Římanů, on nás vykoupil z hříchu.

Nebeské mocnosti jsou svým způsobem jednodušší záležitost, není to žádný konec světa, jak by si někdo mohl myslet, ale běžný řečnický výraz, který najdeš různě ve Starém zákoně, a myslím, že nešlo o slunce, měsíc a hvězdy, stejně jako se Josefovi nepoklonila nebeská tělesa, ale jeho bratři. Navíc: nebe a země pominou, to by měl být jen obraz chrámu, který byl ve svém uspořádání takovým obrazem nebe a země. Koneckonců Římané srolovali jako svitek i chrámovou oponu s výjevy nebes a myslím, že tím se naplnilo slovo z Iz 34:4, že nebesa budou svinuta jako svitek. Na jednu stranu to totiž vypadá, že nebe a země pominou a na druhou, že Ježíš ustanoví na zemi království bez konce. Tohle je způsob, jak se to může stát.

Jestli ti to připadá divné, pak se tě zeptám: Zhroutil se Ti už někdy celý svět? Nám se hroutí světy, ale v jiných jazycích existuje výraz „jeho nebesa a země pominuly“ a je to úplně to samé.

Asi tušíš, že nové nebe a nová země ve Zjevení jsou pak, podle toho mého přítele, jen symbolem nové smlouvy a nového systému a ono to dobře vysvětluje problematické věty, že tam jsou ještě lidé, kteří potřebují uzdravení nebo že tam jsou králové, jinak bych na nové zemi už lidskou vládu nečekal.

Každopádně Ježíš drží ve Zjevení v ruce rozvodový svitek a já souhlasím, že se v celém Zjevení rozvádí se Starou smlouvou a po pádu velikého města a nevěrné nevěstky následuje svatba (podívej se na slova Zj. 11:8, veliké město, kde byl ukřižován Pán a veliké město v 18:16). Vážně jsou dobré důvody, proč si myslet, že se to týká Jeruzaléma a ne Říma, jak jsi zmínil, ale píšu dopis a ne knihu, takže to snad až někdy jindy – osobně? Tedy Jeruzalém padá a nastává svatba. Jak jsem psal, že se k tomu vrátím – Židé odmítají pozvání na svatbu viz Mat. 22, pak je jejich město spáleno a na svatbu jsou pozvaní jiní. Proto bych neřekl, že je církev Kristovou nevěstou, ale jeho manželkou.

Celý Nový zákon apoštolé píší, že ten konec je blízko a někteří se ho dožijí. Tohle je podle mne ten konec starého věku, který mají na mysli.

Z historie nevidím výrazný zlom, který by z dějinného pohledu znamenal pro křesťany průlom, ale věřím, že v duchovní rovině se stalo mnohé, co nechápeme. Snad jsem Ti trochu odpověděl na Tvé otázky.

Kdybych to měl shrnout: Spousta věcí, které lidé říkají o pekle a konci světa, je podle mne při podrobnějším studiu hloupost. Ale dej si pozor na opačný extrém. To, že ohnivá pec může být Jeruzalém, podle mne nijak nevyrušuje třeba ohnivě jezero. Někteří chytráci si myslí, že Bůh spasí všechny lidi, ale kde je v tom jejich svobodná vůle a kde je v tom Boží spravedlnost? Jsi čerstvě obrácený a trochu mi to zní, jako že jsi s někým takovým mluvil. Dávej si na to pozor! Cesta k cíli není tak široká. Proto krácej po té úzké cestě, vedoucí k životu a střež své spasení!

Napiš také něco osobního o tom, jak se máš, pozdravuj své krásné sestry a drž se pevně Krista.

Doufám, že se uvidíme dříve než na věčnosti. Na ostrově Le pays des Cygnes jsem ještě nikdy nebyl, ale mám v La Rochelle babičku a vím, že to není daleko, tak přemýšlím, že bych Tě mohl někdy zjara navštívit.

Alain Leroy

„Je tam pár zajímavých věcí, které jsem si neuvědomil,“ přiznal David, „ale také pár podivností.“

„To ano,“ přitakal Nikolas. „Ale na druhou stranu, když si člověk trochu ujasní tyhle věci, které se týkají tehdejší poslední doby a pádu Jeruzaléma, dává Bible trochu víc smysl.“

„Tím spíš mně,“ poznamenal David. „Ty nejsi zatížený tím, že by tě sedmnáct let někdo krmil tím, že se spousta těchto věcí ve skutečnosti vztahuje na život po smrti. A když si je člověk ujasní, tak toho pekelného z mých představ zase dost ubylo. A tím spíš se cítím svobodnější v tom, o čem spolu mluvíme. I když na druhou stranu mám stále ještě strach, že se pleteme. Jak moc se v tom cítíš jistý?“

„Mně to připadá,“ přiznal Nikolas, „jako bychom odpálili nálož a zvířili spoustu prachu. Myslím, že až se ten prach usadí, uvidíme všechno jasněji.“

David přikývl. „To jsi řekl výstižně. Já si tak určitě připadám, těší mě to a mate zároveň, naplňuje mě to radostí i nejistotou, ale vnitřně cítím, že celá ta myšlenka věčných trestů pro mě byla vždycky překážkou. Vždycky jsem třeba nesnášel, když někdo mluvil o Bohu jako o tatínkovi. Nevím, jestli je to správný překlad onoho výrazu – abba – otče, ale Bůh pro mě nikdy milující Otec nebyl. Každopádně to pořád nejsem schopný vyslovit, ale zvykl jsem si v poslední době přemýšlet o Ježíši jako o našem starším bratrovi. Někde je napsané, že je prvorozený mezi bratřími a občas si ho tak představuji, staršího, zkušenějšího, moudřejšího, ale zároveň chápatějšího a soucítějšího a blízkého jako bratra.“

„Já mám v tom případě takové starší bratry dva,“ usmál se Nikolas na Davida.

„Opravdu?“ řekl David škádlivě. „Tady tvůj kamarád ti radí, aby sis na lidi, kteří mají podobné názory jako já, dával pozor.“

„V tom případě si musíte dávat pozor i vy na mě,“ řekl Nikolas trochu rozpačitě. Napadalo ho hned několik vtípných poznámek, ale nedovolil si je říct. Cítil, že si to zatím ještě nemůže vůči králi dovolit.

David se usmál. „Na tebe si dávám pozor už hodně dlouho a ještě to mám i do budoucna v plánu. Takže nezapomeň, že si tě tvůj starší bratr pozval na kobereček na pondělí ve dvě hodiny,“ řekl David a po malé odmlce dodal: „Bratře.“

Nikolas rozpačitě přikývl. „Potřebujete si mě proklepnout? Co se mi zase urodilo v hlavě? To mi připomíná, že jsem vám ani nevyprávěl sen, jak jsem dělal zkoušku z řečtiny u samotného Ježíše.“

„Doufám, že ti dal jedničku,“ řekl David, „víš, jak svatě a bezúhonně musí žít takový překladatel Bible a jaké musí mít ve všem dokonalé výsledky.“

„Popravdě řečeno mě velice laskavě vyhodil,“ zasmál se Nikolas a stručně mu ten sen převyprávěl.

„Hlavně to neříkej Jeanovi,“ mrkl na něho David, „vím, jak by si to vyložil.“

„Jean už se se mnou hodně dlouho nebaví,“ řekl Nikolas smutně.

„Jsme na tom stejně,“ informoval ho David, „ale přemyslím o tom, že bychom to měli nějak změnit a zkusit po dlouhé době prolomit ledy. Co když ho v pondělí pozvu třeba na třetí i s pastorem Lucasem a popovídáme si?“

„Dobře,“ přikývl Nikolas, „ale chtěl jsem se rozloučit slovy, že se budu těšit na pondělí a teď si tím nejsem už moc jistý.“

13. kapitola - Hádka

Bylo asi pět minut po druhé hodině, když následující pondělí vrazil Nikolas celý uřícený do královny pracovny. Lapal tak po dechu, že se chvíli nevzmohl na slovo.

„Sice si vážím dochvilnosti,“ řekl David a podíval se na hodiny, „ale malé zpoždění bych ti odpustil.“

Nikolas zavrtěl hlavou. „Nina začala už ráno rodit a teď strašně krvácí. Slyšel jsem, že tu máte nějakého dobrého doktora.“

David zvažněl a vyrazil ze dveří. Nikolas mu byl v patách.

„Už jsme spolu dlouho nemluvili,“ podíval se David na Jeana, který seděl naproti němu u konferenčního stolku, pod okny jeho pracovny, spolu s pastorem Lucasem. „A trochu mě to mrzí. Říkal jsem si, že by bylo dobré se sejit i s Nikolasem, ale ten nakonec nemohl dorazit.“

„Co má tak důležitého na práci, že nemá čas na schůzku s králem?“ zeptal se Jean nepřítis laskavým tónem.

„Něco mu do toho přišlo,“ odsekl David, kterého Jeanův tón trochu naštvál.

„Myslel jsem, že jsme si tady chtěli popovídat hezky v klidu, mládenci,“ podíval se na ně pastor Lucas. „Tak co kdybychom začali modlitbou?“

„Nikolasova manželka začala rodit a nevypadá to dobře,“ řekl David a podíval se trochu vyčítavě na Jeana, „takže bychom se měli asi v první řadě modlit za ně.“

Jean se zamračil. „Víš, Davide, slyšel jsem, co se stalo Amélii, že málem zemřela a teď je v ohrožení Nikolasova žena. Možná je to pro vás určité varování a Bůh se vás tak snaží napomenout a zastavit v tom, co děláte. Myslím, že by bylo dobré tuhle možnost zvážit, když už se chceš modlit. Možná je to Boží trest za to, že se stavíte proti tomu, co jeho slovo jasně říká a snažíte se to překroutit.“

David zůstal zírat s otevřenou pusou. „Děláš si ze mne legraci, Jeane? Spíš je to požehnání, že se Amélii nic nestalo a pro mě a pro Nikolase to byl další krok na cestě k vzájemnému přátelství. Navíc tím dokázal, jak moc se změnil.“

„Všechno se dá brát dvěma způsoby,“ utrousil Jean.

„No, právě,“ řekl David. „A Boží slovo taky. Ale když máš takovou jistotu v tom, že špatné věci jsou Boží soudy, tak mi řekni, čím jsi zhřešil, když vám před pěti lety zemřelo miminko!“

Jean se zamračil a David pokračoval. „Velká část rodin, které znám, přišla v minulosti o jedno nebo víc dětí. Takový je svět. Ženy umírají při porodech a děti také a z těch, co přežijí, se jich poměrně významné procento nedožije dospělosti. Mám za to, že slunce svítí na spravedlivé i nespravedlivé a zrovna tak bych řekl, že se různé věci dějí křesťanům i nekřesťanům, protože tak to přece v životě

chodí. Řekni mi, když jsi tak chytrý, co by se stalo, kdyby zasáhlo celý náš ostrov zemětřesení? Všechny domy křesťanů by zůstaly stát nedotčené a ani jeden křesťan by nezemřel nebo by to postihlo věřící i nevěřící?“

„Na druhou stranu Bůh vyvedl Lota ze Sodomy, takže bych řekl, že nemáš pravdu, že do takových věcí nezasahuje,“ namítl Jean. „Někdy někoho vyvede z prostředku podobných situací.“

„To víme oba dva, ale proč?“ řekl David. „Proč tě tehdy Bůh zachránil, když tisíce jiných lidí zemřelo? Bylo to proto, že jsi byl lepší než oni nebo s tebou jen Bůh třeba měl ve své svrchovanosti nějaký další záměr?“

Oba dva se chvíli měřili pohledem a v tu chvíli se ozvalo zaklepání na dveře. Dovnitř vstoupil doktor.

„Je mi to moc líto, vaše výsosti, ale nedalo se nic dělat. Nedokázal jsem tu paní zachránit. Ale miminko vypadá, že je v pořádku, je to holčička,“ řekl doktor. „Pan hrabě vám vzkazuje, že se omlouvá a že přijde, až bude po pohřbu.“

V místnosti se na chvíli rozhostilo tísnivé ticho.

„Víš co, Jeane?“ navrhl mu David a povzdychl si. „Nekomentuj to, abych ti náhodou nedal pár facek.“

„Musíš být tak protivný?“ odsekl Jean podrážděně. „Nic jsem neřekl. Kdybys na mě neútočil, tak bych možná v tuhle chvíli uznal, že máš částečně pravdu. Jasně, Bůh tu hrstku z nás asi tehdy nezachránil proto, že jsme byli ti nejlepší křesťané široko daleko.“

„O čem je vlastně tohle setkání, Davide?“ zeptal se pastor Lucas. „O vašem vztahu nebo o vaší pravdě?“

„Pravda je jenom jedna,“ řekl Jean.

„A to ta tvoje, vid’?“ rýpl si David. „Každopádně jsme toho s Nikolasem v poslední době dost nastudovali a mám už na ty věci trochu ucelenější pohled, takže jsem si říkal, že to tady Jeanovi vysvětlím. Myslím, že tě už dokážu přesvědčit o tom, že Bůh nakonec zachrání všechny. Koneckonců už měsíce pilně studuji nejen Bibli, ale i historii a mám tady pro tebe pár perliček.“

Jean se na Davida podíval zúženýma očima. Opřel se a se založenýma rukama poslouchal, jak David spustil.

„Měl bys vědět, že první řecky mluvící křesťané věřili v to, že všichni budou ve výsledku smířeni s Bohem, a pokud se to nestane v daném věku, bude to v nějakém budoucím. Proto je i zajímavé to, jak Nikolas překládá, že se různé tresty týkají nějakého věku. Je dost možné, že Bůh jedná v různých obdobích a že tuhle myšlenku plně nechápeme. Origenes z Alexandrie, což byl jeden z největších křesťanských myslitelů, který se narodil na konci druhého století a zemřel roku 253, taky tvrdil, že Boží oheň není fyzický, ale je duchovní, jde o lítost a o očistění. Někdy chlapík Celsus tehdy dokonce napadl křesťanství jako divnou myšlenku právě kvůli tomu, že učilo trest ohněm a Origenes mu na to odpověděl, že takový oheň má nápravný charakter a má z člověka odstranit zlo. A Origenes nebyl jediný. Během prvních století byly desítky křesťanů, kteří měli stejný názor a od kterých se dochovaly nějaké písemné zmínky,“ řekl David, spokojený sám se sebou.

„A protože si pár chlapíků někdy v historii myslelo to, co ty, tak já mám teď padnout na zadek a uznat, že měli pravdu?“ zakroutil Jean nechápavě hlavou. „V Bibli se jasně píše o věčných trestech a tím svým slovíčkařením mě nedostanete. Je mi úplně jedno, jestli si Nikolas myslí, že je něco spojeného

s nějakým tavením a jestli si to myslel nějaký Origenes. Lidé se nedokázali dohodnout na některých věcech ještě za života apoštolů a už tehdy byly různé odchylky. To, že si něco podobného jako Nikolas myslel nějaký chlap, kterého církve uznávala ve třetím století, je mi úplně ukradený.“

„Jeane, tobě uniká logika té věci,“ zlobil se David. „Chápej, že ty máš přeloženou Bibli a myslíš si, že Bůh trestá lidi na věky. Oni měli originál a řečtina byla jejich rodný jazyk. Já se ti snažím vysvětlit, že si to četli a chápali to tak, jak říkám a to je důkaz, že to znamená nápravný trest.“

„Davide, vzpamatuj se,“ podíval se na něho Jean. „Věčný oheň je určený pro ďábla a jeho anděly. Podle vás dvou by musel být přetavený i ďábel. Asi ti uniklo, že je v tom ohnivém jezeře taky.“

„No a co,“ namítl David. „Je napsané, že v Kristu má být smířeno všechno, co je na nebi, na zemi i pod zemí, jestli se nepletu, takže ďábel je taky všechno, ne? Koneckonců mám dojem, že jsem někde slyšel, že přesně tomu věří i část řecké církve a vlastně je to další důkaz. Slyšíš to slovo, které v tom je? Řecká! To znamená, že umí řecky a rozumějí tomu víc než francouzsky mluvící chovatel krav.“

„Myslíš si, že všechno víš líp kvůli tomu, že jsi chodil na univerzitu, že jo?“ řekl Jean uraženě. „A protože ten tvůj Nikolas je takový vzdělanec. Takže o tom to vlastně celé je. Ne o tom, co říká Boží slovo, které je tak jednoduché, že ani ten nejhlupejší na té cestě nezabloudí, ale že tady dva pánové mají titul a univerzitu a jeden je ještě navíc král, a proto všemu musíte rozumět víc než nějaký chovatel dobytka. Měl jsi říct rovnou prasat, zapomněl jsi, že chovám taky prasata!“

Jean se zvedl. „Tohle setkání je stejně zbytečné a hloupé, jako kterýkoliv předchozí rozhovor s tebou a já už tyhle řeči nebudu poslouchat.“

David vyskočil naštvaně z křesla. „Neopovažuj se odejít,“ sykl na Jeana. „Koukej si sednout a poslouchat, co ti říkám. Mám toho ještě víc a ty si to dneska všechno hezky poslechněš.“

„Nebo co?“ vyhrkl Jean, dotčený tím, jak s ním David jedná. „Jdi s těmi svými řečmi o spasení všech do zadku, Davide!“ řekl a odstrčil krále, který mu zastoupil cestu. „Jestli něčemu takovému věříš, tak jsi idiot! Možná ti to ostatní neřeknou do očí, ale já jo. Tohle všechno je pitomost a může tomu věřit jen někdo, kdo má úplně vymytý mozek. Tvoje postavení ti stouplo do hlavy tak, že jsi už naprosto přesvědčený o své neomylnosti. Ale jsi jenom obyčejný pitomec, který si myslí, že sežral Šalamounovo hovno!“ poslední větu Jean rozechvěle zakřičel.

„Takhle mluvíš se svým králem?“ podíval se na něho David a pastor Lucas si všiml, že se mu trochu klepe brada. „Tak já ti něco řeknu, chlapče. Podle zákona existuje přestupek, který se jmenuje urážka královského majestátu. Se mnou takhle mluvit nebudeš. I kdybych se choval jako idiot, tak mi to budeš říkat slušně a nebudeš na mě tady takhle sprostě řvát. Není to poprvé. Minule jsem ti to odpustil, ale podruhé ti to už neprojde.“

V tu chvíli vstoupila do místnosti služka s občerstvením a David se na ni obrátil. „Dojděte hned do vězení a řekněte žalárníkovi, ať sem přijde a přinese s sebou okovy!“

„Žalárník sem má přijít s okovy,“ zopakovala mladá žena trochu nechápavě a David přikývl. „A hod'te s sebou!“

Ted' se klepala brada i Jeanovi. Opřel se o zeď a chvíli na Davida nechápavě zíral. „To mi přece nemůžeš udělat, Davide,“ řekl tiše. „Skoro jsem dnes nespal, jak jsem přemýšlel o tomhle rozhovoru. Víím, že jsem někdy sprostý a omlouvám se ti. Mám z toho vždycky výčitky, když takhle mluvím, ale

ve chvíli, kdy jsem nevyspalý, mi úplně tečou nervy. Jsem vzhůru už od dvou hodin. Jsem úplně hotový.“

Král David se tvářil jako socha a díval se na něho se založenýma rukama. Myšlenkami byl částečně u Nikolase, byl roztrpčený ze smutné zprávy, kterou se právě dozvěděl a potřeboval si na někom vybit svoji frustraci.

„Ve vězení je slamník, můžeš se tam vyspat,“ řekl tvrdě.

„Davide, prosím,“ obrátil se na něho Jean roztřeseným hlasem, „budu všem pro legraci. Chodím tam sloužit vězňům. Všichni mě tam znají. Jsem pomocný kazatel. Víš, jaká z toho bude ve městě ostuda? Myslel jsem, že se tady bavíme jako dva staří kamarádi. A navíc i v Bibli je napsané, že se křesťané nemají soudit před nevěřícími.“

„Nikdo se nesoudí před nevěřícími. Jako král jsem i nejvyšší soudní orgán téhle země, takže tě soudím jako věřící, takže s tímhle na mě nechod'. Právě jsi mě poslal do zadku, takže nemám pocit, že jsme v tuhle chvíli dva staří kamarádi.“

Jean se svezl podél zdi na bobek a neřekl už ani slovo. Místo toho se rozbrečel. Do místnosti vešel chvíli poté žalárník.

„Děkuji, že jste přišel,“ obrátil se na něho David. „Tady pastor chystá v kostele nějakou dramatickou scénku a potřebuje si ty okovy půjčit jako rekvizitu,“ řekl David s pohledem upřeným na Jeana, který při jeho slovech zvedl hlavu a nechápavě se na něj podíval.

„A teď kdybyste nás laskavě omluvil,“ pokračoval David. „Právě jsme se dozvěděli, že jednomu našemu příteli zemřela před chvílí při porodu manželka a tady Jeanovi to úplně zlomilo srdce. Je hrozně citlivý,“ vysvětloval David a popostrčil žalárníka ke dveřím. „Neumíte si představit, jak moc mu záleží na lidech a jak těžce to nese.“

Jean si otřel oči a nevěřičně na Davida zíral. Jediný věta, která ho napadala, byla: *Ty jsi ale pitomý*, a tu se neodvažoval říct nahlas.

„Myslím, že to už stačilo, mládenci,“ ozval se pastor Lucas. „Pojďte si sem oba dva zase laskavě sednout a chvíli mě poslouchejte. Jsme Boží církev a vy se tu k sobě chováte jako dva psi. Oba dva,“ podíval se pastor Lucas na Davida. „Chápu, že jsi potřeboval Jeana usadit, ale myslím, že jsi to trochu přehnal a o tom, co jsi řekl ty, Jeane, snad ani mluvit nemusím. Nevím, jak můžeš něco takového vůbec vypustit z pusy.“

Jean se posadil s rukama opřenýma o kolena, s hlavou v dlaních a na okamžik na Davida plaše vzhlédl.

„Omlouvám se vám, vaše královská výsosti,“ řekl neosobním tónem.

„Nech si ty pitominy,“ odsekl David.

Jean zavrtěl hlavou a s pohledem upřeným na podlahu řekl. „Raději s vámi budu odted' mluvit způsobem, jaký je hodný vašeho královského majestátu, výsosti.“

„Řekl jsem, že to stačilo, kluci,“ ozval se znovu pastor. Naschvál je tak oslovoval, přestože Jeanovi už bylo skoro čtyřicet. Koneckonců byli oba dva mladší než jeho nejstarší synové. „Teď si poslechnete, co si o tom myslím já a tím bude diskuze uzavřená. Jeane, ty si to necháš projít hlavou, než se k tomu budeš vyjadřovat a ty do něho nebudeš rýpat, Davide. Popovídáme si pak ještě o dalších

věcech, které se týkají církve, třeba o tom představení, které chystám,“ řekl pastor Lucas a ukázal na okovy. „Myslím, že je to totiž docela dobrý nápad.“

Pastor Lucas se musel trochu pousmát, měl v tu chvíli pocit jako by se vrátil do dob, kdy takto domlouval svým nejstarším dvěma synům a urovnával jejich neméně vášnivé hádky.

„Takže,“ pokračoval, když viděl, že mu oba věnují pozornost. „Můj postoj je v celé té věci méně vyhraněný než Davidův a nezajímá mě až tak moc všechno to přehrabování ve slovíčkách. Ale je pár věcí z toho, co mi David říkal, kvůli kterým jsem se rozhodl na to všechno také podívat. A je jedna oblast, která mě osobně zaujala. Zatím k tomu mám takový volnější postoj, prostě to zkoumám a nemám potřebu zaujmout k tomu hned stanovisko, nebojuji ohnivě proti myšlence, že by nakonec byli všichni spasení, ale ani pro ni.“

Každopádně ta věc, kterou už několik měsíců studuji, je soud. A procházím si různá místa, která se toho týkají i ve Starém zákoně. Když začneme hned u toho nejnámějšího „oko za oko a zub za zub“, tak to říká něco o přiměřenosti viny a trestu. A takových věcí je celá řada. Míst, která mluví o soudu, jsou stovky a velká část z těch prvních zmínek v zákoně klade důraz na spravedlivý soud, bez nadřezování. Dokonce mě zaujalo, že Žalmy vybízí k radosti nad Božími soudy. Ale je pár míst, které mě upoutaly o něco víc, třeba Izaiáš 25. kapitola – Boží soudy nás učí spravedlnosti, nebo to, že ve Starém zákoně jsou desítky míst o soudu a všechno to jsou pozemské soudy a i všechny soudy ohněm, které tam jsou zmíněné, jsou opravdu jen soudy pozemským ohněm. Dokonce Sofoniáš 3:8,9 říká, že když bude země strávena ohněm Boží žárlivosti, lidé v důsledku toho budou mít čisté rty a budou Boha vzývat a sloužit mu. Vidíš tam tu spojitost, Jeane? Celá země. Je tam hněv, oheň a žárlivost a výsledkem je čistota a chvála.

A jakmile přeskočíme do Nového zákona, je to tam zase – přiměřený soud, tou mírou, kterou měříš, ti bude naměřeno. V Novém zákoně mě zaujalo, že tam Ježíš v Matouši hned zkraje rozlišuje dva termíny – Den soudu a soud oné generace. Takže je na místě otázka, jestli je to jedno a to samé a pokud ne, tak co s tím, když tam pak najednou najdeme výraz soud v údolí Hinóm. Do které z těchto dvou skupin to patří? A všechna ta místa o soudu v Janovi, to je kapitola sama pro sebe – vzkříšení k soudu, nyní je soud tohoto světa, vládce světa je souzen a tak dále. Nikolas by navíc určitě věděl, jestli naše slovo soud je jeden a ten samý výraz v řečtině pro všechna ta místa. Je totiž docela zajímavé, že na jednu stranu to vypadá, jako by křesťané neměli přijít na soud, ale na druhou stranu oheň vyzkouší podle 1. Korintským 3:13 dílo každého člověka. Každý má stát na soudu před Božím trůnem a u toho je navíc ve 14. kapitole Římanům ihned na to napsané: 'Jakože jsem živ, praví Hospodin, každé koleno přede mnou poklekne a každý jazyk se vyzná Bohu.'“

David skočil pastorovi do řeči: „Bavili jsme se s Nikolasem o tom, co znamená tohle řecké slovo 'exomologeó', které je mimo jiné stejné na těch dvou místech v Římanům 14:11 a Filipským 2:11. To sloveso má tři části, ex - ven, omo - stejný a logos - slovo. Když se to spojí, tak význam je vyznat stejné slovo, souhlasit. Dotyčný uznává něčí pravdu. Zároveň je to slovo někde překládáno jako chválit a děkovat. Znamená to i souhlasit, uznat dluh, vlastně se to používá i tam, kde je řeč o vyznávání hříchů. Každopádně Nikolas říkal, že by to nejráději přeložil jako každý jazyk ze srdce a bez výhrad vyzná, že Ježíš Kristus je Pán. Nechci teď provokovat Jeana tím, že bych spojoval něco, co na tom místě spojené není, ale pokud každý, kdo vyzná, že Ježíš je Pán, bude zachráněn a mají to vyznat všichni, tak neznamená to pak, že všichni budou i zachráněni?“

David se na Jeana smířlivě podíval. Jean trochu přimhouřil oči, ale nic neřekl.

David pak nadhodil: „Každopádně jsem ta místa nemohl chvíli najít a slyšel jsem, že v některých jazycích existuje něco, čemu se říká 'konkordance' a napadá mě, že bych mohl Nikolase něčím takovým také pověřit. Bylo by zajímavé vědět, kde se co píše. První takovou konkordanci udělal někdo z latinské Bible snad už ve třináctém století, ale ve francouzštině nic takového zatím neexistuje.“ (Pro zajímavost první francouzská konkordance ve skutečnosti vyšla r. 1840 a anglická r. 1550.)

„To je dobrý nápad,“ přikývl pastor. „Takže, abych se vrátil k tématu, o soudu je toho v Bibli hodně a já všechny ty věci v téhle době zkoumám. Každopádně bych chtěl říct, že Ježíš sám o sobě říká, že nepřišel svět soudit, ale zachránit, a přitom mi připadá, že se klade mnohem větší důraz na to, že má být nějaké odsouzení než na to, že je tu spasitel, který snímá hřích světa. Opravdu mě na tom všem zaujala ta spojitost mezi soudem a poznáním Boha. Dnes mi je už mnohem bližší myšlenka, že si Bůh dokáže získat všechny lidi svou láskou.“

A to, jak jednáš s lidmi, Davide, je docela dobrá ilustrace. Myslím, že s Nikolasem jsi to zvládl velice dobře a výsledek známe. Byl ochotný pro tvoji rodinu nasadit vlastní život, protože ten, komu se hodně odpouští, také hodně miluje. Tvůj rozsudek o tom, co s ním bude, přijal, pokud vím, tak, že ti děkoval a objímal tě. Nemusel jsi už nikdy hlídat, kde je, protože jsi získal jeho srdce.

Na druhou stranu to, jak jsi před chvílí dal za vyučenou Jeanovi, bylo o kapku tvrdší, než bylo třeba a on tady zatvrzele a uraženě sedí a pozoruje podlahu. Když opominu to, že tu zůstal i kvůli mně, tak můžeme pro ilustraci říct, že se bojí odejít a drží ho tu strach, aby neskončil v temné díře v podzemí, pokud by se ti znovu vzepřel. S jeho srdcem a úctou to nemá nic společného.

A teď si to převedeme na Boha a jeho syna Ježíše Krista,“ pokračoval pastor. „Bůh byl schopný si získat srdce nás všech a doufám, že ho nenásledujete jen proto, abyste neskončili v temné nebo ohnivě díře v podzemí. Jsme si jeho dobrotou v našich životech jistí tak, že ho dokážeme milovat navzdory tomu, že jsme žili dlouhé roky v představě, že je spousta lidí, které takto získat nedokáže, kteří ho nebudou milovat, budou někde navěky za tohle rozhodnutí, dá-li se tomu tak říct, trpět a vše jsme to zdůvodňovali jakousi podivnou spravedlností.“

Jenže právě ta spravedlnost je to, co mě nakonec zviklalo, když čtu všude o přiměřeném soudu. Přistupujeme k Bibli tak, že se všichni naučíme určitý typ veršů, že kdo uvěří, bude spasen, kdo neuvěří, bude odsouzen a automaticky si tam doplníme do pekla a ani se nezamyslíme nad tím, jestli nemůže být ten člověk odsouzen k něčemu jinému. A tyhle verše jsou pro nás pak jako pevnosti v naší mysli. Jsou i jiné verše, že ano, Jeane? Jednou jsi ke mně přišel s tím, že je neuvěřitelné, že je v Bibli napsané, že Bůh je zachránce všech lidí, zvláště pak věřících a že sis toho za celé dlouhé roky ani nevšiml. Já jsem třeba zase našel v pláči Jeremiášově verš, že Bůh nikoho neodvrhne na věčnost. Takže co s tím?“

Pastor Lucas se na ně pátravě podíval a pokračoval. „Co s tím, jsem vám už řekl. Chci vás poprosit, abyste si s tím dali na půl roku pokoj. Zkoumejte si to a nechte se být. Platí?“

Jean přikývl. „Dobře, ale musím říct, že na tom, co říkáš, něco je. Slibuju, že si to projdu a ještě jednou se omlouvám. A taky chci na čas odstoupit z kazatelské služby, necítím se teď na to a potřebuji si dát nějaké věci do pořádku.“

„Jsem rád, že jsi to řekl jako první, Jeane a že to nemusím říkat já,“ povzdychl si pastor Lucas.

David se předklonil a provinile se na Jeana podíval. „Omlouvám se. Byl jsem naštvaný a taky smutný kvůli Nikolasovi a nevěděl jsem, co s tebou. Pozval jsem tě sem, abychom nějak urovnali svůj vztah, ale uvědomuji si, že jsem ho chtěl urovnat tak, že tě přesvědčím, že mám pravdu a ty že to uznáš.“

„Dobře, Davide, ale tohle mi, prosím, už nikdy nedělej. I když uznávám, že jsem si to trochu zasloužil. Neumíš si ani představit, jak mi bylo,“ řekl Jean a do očí mu znovu vhrkly slzy. „Celé roky chodím za těmi vězni a nikdy jsem se neuměl vžít do toho, jaké by to bylo být jedním z nich. A těch deset minut, kdy jsem to prožil ve svých představách, mi stačilo.“

„Promiň, Jeane,“ zopakoval David. „Ale mohl bych jen říct, že mi připadá, že si to celé roky moc bereš, to, že já jsem král a ty jsi statkář? Nikdy jsem ti to nepředhazoval, je to nějaký tvůj vnitřní problém a já nevím, proč ho máš.“

Jean přikývl. „Zamyslím se nad tím. A mohl by ses taky nad něčím zamyslet, Davide? Malinko ti to, že jsi král, leze do hlavy. Jsou to jen drobnosti, třeba to, jak jsi mluvil s tou služkou. Dřív jsi s nimi jednal laskavěji. Jsou to také lidi, můj králi, nemyslíš?“

David si zamyšleně prohrábl vlasy, a pak přikývl a podíval se na Jeana.

„Je to všechno?“ zeptal se.

Jean přisvědčil a pastor Lucas se znovu ujal slova. „Takže teď k našemu programu. Tuhle neděli nebudu kázat já, ale pak by se to dalo udělat. Napadla mě totiž hezká scénka o tom služebníkovi z Matouše 18, kterého král nechal odvést do vězení za to, že nechtěl odpustit svému bližnímu jeho dluh, když už jsem si na ni půjčil ty okovy,“ mrkl na Davida. „A říkal jsem si, jestli by sis tam taky nechtěl zahrát, Davide? Máš na to docela talent, jak dobře víme a lidé by měli zážitek. Trochu rozruchu a legrace občas neuškodí, co myslíš? A když jsme tak u toho, říkám si, jestli bys zas jednou nechtěl říct pár slov o tom, jak jsi uvěřil. Na děti to má dobrý vliv. Občas pak dokonce sepisují přísahy o tom, že nikdy nebudou pít alkohol.“

„Tak dobře,“ přikývl David, „koneckonců v tom mám praxi odpouštět provinění a chtít někoho strčit do vězení.“

„Neřekl jsem ale, koho bych chtěl, abys hrál,“ škádlil ho pastor Lucas s pohledem upřeným na okovy.

Jean se zasmál a zeptal se: „A nemohl bych hrát jednou v životě pana krále?“

„Mám ti půjčit korunu?“ zeptal se David.

„To bys byl hodný,“ odpověděl Jean vážně.

Chvíli se takto popichovali a kupodivu to byl Jean, kdo řekl. „Myslím si, Davide, že by to bylo naprosto nevhodné. Jsi náš král a neměl bys tam hrát nikoho jiného, ale bylo hezké tě na chvíli takhle zlobit a užil jsem si tu představu, že bych tě nechal odvést v okovech do vězení. Každopádně je zajímavé, že ten služebník má být ve vězení, jen dokud nezaplatí,“ zamyslel se Jean. „Nevím, jestli je ovšem vůbec v jeho silách zaplatit, ale má tam být do nějaké doby.“

14. kapitola – Závěrečné zkoušky

Nikolas byl při pondělní schůzce s králem smutný a zamyšlený, ale nebyl zlomený.

„Beru to tak, že tyhle věci se prostě stávají. Za ty měsíce, kdy jsem kolem sebe neměl jiné lidi, jsme se dost sblížili, ale na druhou stranu to není, jako kdybych ztratil svou životní lásku,“ přiznal. „Ten

vztah špatně začal a byl velmi krátký. Byl bych rád, kdyby pokračoval a možná by se časem mou životní láskou stala, ale nakonec jsme spolu žili v podstatě jen pět dní. Ale jsem rád, že jsem mohl být těch pár dní doma. Byli jsme spolu na krásné dlouhé procházce u moře a na to budu vždycky rád vzpomínat.“

„A co to miminko?“ zeptal se David.

„Jmenuje se Anastázie,“ řekl Nikolas. „Nina si to tak přála, a i když jsem chvíli přemýšlel, jestli se nemá jmenovat po ní, nakonec jsem jí dal to, co se líbilo Nině. Má to jako vzpomínku na svoji maminku. I když mně osobně to přijde dlouhé a říkám jí 'Áňa'. Každopádně je v pořádku a podařilo se nám rychle sehnat kojnou. A to je asi tak všechno,“ pokrčil Nikolas rameny.

„Vážně mě to moc mrzí,“ řekl David.

Nikolas přikývl. „Popravdě řečeno jsem to trochu tušil od první chvíle, kdy nastaly komplikace,“ přiznal. „Měl jsem ještě předtím takový zvláštní sen.“

„Další sen s Ježíšem?“ zeptal se David zvědavě.

Nikolas přikývl. „Ale tím nechci říct, že ty sny jsou nějaké Boží zjevení nebo něco. Vlastně si ty věci dost často představuji před spaním a někdy ani nevím, co jsou ještě moje vlastní myšlenky a co se mi už zdá.“

Nikolas se na okamžik zamyšleně podíval z okna a na malou chvíli zavřel oči, jako by se chtěl vrátit do svého zvláštního snu.

Ležel rozespalý v posteli a Ježíš stál u umyvadla a utíral si obličej.

„Měl bys vstávat,“ řekl mu přátelsky. „Víš, že máme dneska závěrečné zkoušky.“

To Nikolase probralo. „Tím myslíš poslední soud?“ zeptal se rozrušeně.

Ježíš se usmál, přešel ke stolu, na kterém byla připravená snídaně, a vzal si do ruky hrníček. Napil se a Nikolasovi se zdálo, že se na něho dívá tak trochu zvědavě.

Nikolas přešel ke stolu úplně zkoprnělý hrůzou a při pohledu na talíř se snídání se mu sevřel žaludek. Odstrčil ho od sebe a podíval se na Ježíše neosobním pohledem.

„Já vím, že jsi nervózní,“ řekl Ježíš jemně, „ale můžeš mi říct, z čeho máš vlastně strach?“

Nikolas chvíli horečně uvažoval, a pak vyhrkl. „Je to všechno tak strašně oficiální. Musíme se objevit před soudnou stolicí Kristovou!“

Ježíš se na něho podíval trochu nechápavě. „A to tam mám snad celou dobu stát? Může to trvat docela dlouho. Soudní stolice je přece jen taková lepší židle.“

„Určitě budeš mít zlatou korunu,“ pokračoval Nikolas.

Ježíš pokrčil rameny. „Jsem Král králů. Nosím korunu. A to je nějaký problém? Dal mi ji můj otec. Lidé většinou říkají, že mi sluší. Takže ty se bojíš toho, že budu sedět na židli a mít na hlavě zlatou čelenku?“

Nikolas pochopil, že si ho Ježíš trochu dobírá, ale nemohl se tomu zasmát. Tohle měly být závěrečné zkoušky a jemu úplně selhávaly nervy.

„Ty si neumíš vůbec představit, jaký mám z toho soudu strach!“ vyhrkl.

„Já si to neumím představit?“ zopakoval Ježíš a trochu zavrtěl hlavou. „Vždyť jsem tím prošel za tebe,“ řekl a ukázal na svá zápěstí. „Víš, jak mi předtím bylo? Báł jsem se tak, až jsem potil krev.“

Chvíli se dívali jeden druhému do očí.

„Tušíš vůbec, o čem to je?“ zeptal se Ježíš. „Jde přece jen o to, co jsi tady na zemi dělal a jakou dostaneš odměnu. Přece se nerozhoduje o tobě nebo o tom, co s tebou bude. Tak proč máš takový strach?“

„Bojím se, že ze mne budeš zklamaný,“ přiznal Nikolas přiškrčeným hlasem. „Víš, co jsem zač. Chtěl jsem zabít krále! Byl jsem ve vězení!“

„To všechno samozřejmě vím,“ přikývl Ježíš. „Takže mi není úplně jasné, proč bych měl být zklamaný. Myslíš, že je něco, co nevím a čím mě překvapíš? Navíc si myslím, že vězení je docela dobré místo na přemýšlení a že jsme si tím získali tvoji pozornost. David se mnou řešil celé hodiny, co s tebou má dělat a jestli se nepletu, tak jsi byl s výsledkem více než spokojený. Vždyť jsi mu za to děkoval.“

Nikolas se na Ježíše zamyšleně podíval. „Bude to naprosto spravedlivé, že ano?“ řekl tiše.

Ježíš přikývl.

„Občas vzpomínám na Alaina, jak jinak dokázal tyhle věci brát. Ten předchozí sen mi to trochu připomněl,“ uvažoval. „Když jsme dělali zkoušku z Platóna, tak mě ve skutečnosti nikdo nevyhodil. Byl jsem nejlepší a Alain byl rád, že ji udělal s odřenýma ušima. A vypadalo to, že má ze mne radost, a i když se mu nedařilo, uměl být vždycky tím, čím byl. Dokázal jednou větou uznat svoje chyby a radovat se z toho, že se někomu něco povedlo. Když se nad tím zamyslím, tak mám spíš ve skutečnosti strach z toho, že budu vypadat jako idiot a že tam třeba budou i nějací další lidé, kteří se mi budou smát.“

„Já myslím, že ti další lidé mají sami dělat co se sebou,“ namítl Ježíš.

Ježíš vstal a podíval se na Nikolase. „Pojď sem, prosím tě,“ řekl mu a na chvíli ho pevně objal. Pak se na něho znovu upřeně zadíval a zeptal se ho: „Tak, můžeme už jít?“

Nikam ale nešli. Byl to koneckonců sen a Nikolas náhle seděl na chodbě univerzity před místností, ve které probíhaly závěrečné zkoušky, a svíral velkou truhlu. Byl tam sám, tak ji zvědavě otevřel a podíval se dovnitř. Bylo v ní nějaké dříví, sláma a různé papíry. Když to odhrnul, nahmatal něco tvrdého. Byl to nějaký zablácený kámen.

V tu chvíli se ale otevřely dveře a on truhlu s leknutím zaklapl. Zase cítil paniku, tak jako před každou zkouškou. Ve dveřích stál anděl a Nikolasovi připadalo, že trochu nechápavě zavrtěl hlavou. Došel k němu, posadil se a zeptal se ho: „Proč se zase tak tváříš?“

„Jak zase?“ zeptal se Nikolas.

„Jako před každou zkouškou,“ upřesnil anděl. „Každý o tobě věděl, že jsi nejlepší student na škole a nikdy jsem moc nechápal, proč vždycky kvůli všemu tak vyvádíš. Při závěrečných zkouškách jsi vypadal, že se každou chvíli zhrouťíš, a přitom jsi věděl věci, které nevěděl ani zkoušející.“

„Ty jsi můj anděl?“ došlo Nikolasovi.

Anděl se usmál a místo odpovědi ukázal na dveře. „Víš, že tam bude Ježíš, vid’?“

Nikolas vyděšeně přikývl.

„A Ježíš je přece úžasný,“ řekl anděl zasněně. „Jenom úplně zaslepené bytosti to nevidí a nechápou. Je to přece jako s králem Davidem a s tebou. Skoro bych řekl, že je to modelová situace. Nejdříve ses ho chtěl zbavit, chtěl jsi vládnout místo něho, pak ses vzpíral, chtěl jsi od něj pryč, nedokázal jsi ani uznat jeho právo tě potrestat. Chvíli to trvalo, než jsi začal věci vidět jinak, než jsi mu padl k nohám a učinil jsi pokání. A pak jsi ho začal milovat a mít s ním vztah. Byl jsi svým způsobem rád, že o tobě rozhoduje právě on. Celé to tvé uvěznění odstartovalo krásný nápravný proces a úplně stejné je to s Ježíšem. Vždycky to znovu rád sleduji. Nejsem jenom tvůj anděl, měl jsem během těch staletí na starosti řadu různých lidí a někteří z nich byli i docela známí. Jedním z lidí, o které jsem se staral, byl i Silas, takže jsem trávil hodně času i v přítomnosti apoštola Pavla. Jednou vás seznámím,“ navrhl mu. „Měl bys vidět jeho výraz, když kamenovali Štěpána. Říkal jsem si, co je tohle za arogantního pitomce. Ale vždycky mě baví znovu a znovu takové lidi pozorovat, jak jsou proměněni Kristovou láskou,“ řekl anděl s výrazem úžasu v obličeji.

Nikolas ztěžka vstal. „To ses rozhodl, že se budeš na arogantní pitomce specializovat?“ zeptal se sebekriticky.

Anděl se zasmál a odvedl ho dovnitř. Tam seděl Ježíš. Na hlavě měl opravdu zlatou korunu, ale když se na něho Nikolas podíval, tak si ji naschvál narovnal a mrkl na něho. Potom ukázal na židli vedle sebe.

Nikolas se posadil, povzdychl si a Ježíš ho vzal na okamžik za ruku a usmál se na něho.

„Můžeme začít, pane?“ zeptal se anděl.

Ježíš na okamžik pohlédl na Nikolase, a pak přikývl.

Truhla, která stála před nimi, se náhle celá ocitla v plamenech. Nikolas měl pocit, že se mu před očima promítá celý jeho život, ale pozoroval ho částečně jako divák a měl pocit, že v Ježíšově přítomnosti tomu, na co se dívá, nějak lépe rozumí a dokáže rozeznat, co bylo správné a co ne. Když oheň dohořel, truhla byla pryč a před nimi leželo několik drahých kamenů.

„Tohle byla první část,“ vysvětloval mu Ježíš, „a teď je čas na otázky. Jsi připravený?“

Nikolas se na Ježíše podíval a v tu chvíli si připadal úplně stejně, jako když seděl s králem Davidem na zahradě a čekal na jeho rozsudek. Ztěžka polkl a přikývl. Chvíli bylo ticho. Pak ho Ježíš pobídl. „Tak se ptej!“

„Já se mám ptát?“ vyhrkl překvapený Nikolas.

„A kdo jiný?“ řekl Ježíš. „Já všechno vím. Přece nečekáš, že se já budu ptát na něco tebe. To ty máš tisíce otázek.“

Nikolasovi připadalo, že na sebe Ježíš s andělem na chvíli pohlédli a nechápavě zavrtěli hlavou.

Nikolas nevěděl, jak dlouho tam byl, ale když vyšel na chodbu, čekali tam další lidé, které znal. Ježíš ho doprovázel ke dveřím a společně se rozhlédli po Nikolasových přátelích.

Jean vypadal, že se každou chvílí zhroutí. Pastor Lucas se tvářil nadšeně, že Ježíše vidí a Nikolas pozoroval v jeho obličeji směsici úžasu a zvědavosti. A pak tam byla Nina. Rozeběhla se k Ježíšovi, a ještě před tím dala Nikolasovi do náruče malé miminko. A ve chvíli, kdy se za ní zavřely dveře, pochopil Nikolas, že odešla doopravdy.

David Nikolase zvědavě poslouchal a Nikolas si všiml, že když skončil své vyprávění, tak král několikrát zamrkal.

„Byl jsem tam taky?“ zeptal se po chvíli.

Nikolas přikývl.

„A co jsem dělal já?“ chtěl vědět David.

„Popravdě řečeno, jste se celou dobu zvědavě díval na mě a čekal jste, co vám řeknu. Ježíše jste si v ten okamžik vůbec nevšímal.“

„To jako vážně?“ zeptal se David zamyšleně a pokýval hlavou. Cítil, že na Nikolasových slovech něco je.

„Celé měsíce se spolu jen o něčem bavíme a studujeme kdeco,“ řekl David. „Možná bychom se spolu měli od teď při těch našich setkáních i modlit. Rozhodně bych se teď za tebe modlil rád. Musím říct, že jsem byl dnes poprvé nervózní z toho, že se mám s tebou sejít,“ přiznal David. „Nikdy nevím, co mám v takových situacích dělat a říkat.“

„Já budu v pořádku,“ ujistil ho Nikolas a trochu smutně se usmál. „Ale určitě mi pomůže, když kolem sebe budu mít v tuhle chvíli přátele.“

15. kapitola - Představení

Kostel byl v neděli plnější než obvykle. To, že se chystá zajímavé představení, se rozkřiklo. Král David stál na balkónu, na kterém běžně sedával, Jean klečel před ním a hlasitě volal: „Pane, měj se mnou trpělivost a všechno ti zaplatím!“ O chvíli později Jean zlostně popadl za krk svého spoluslužebníka a křičel na něj: „Zaplat' mi, co mi dlužíš!“

Jean se jen o chvíli později znovu ocitl před Davidem a ten se na něho obořil: „Ty zlý služebníku! Prominul jsem ti celý dluh, protože jsi mě prosil. Neměl ses i ty slitovat nad svým spoluslužebníkem, tak jako jsem já byl milosrdný vůči tobě?“

Nikolas stál za Jeanem a výstražně cinkal řetězy. Davida trochu překvapilo, že byl ochotný v té scéně také hrát, ale zdálo se, že si to docela užívá, když mohl popadnout Jeana a křiknout na něho: „Tak pojď, ty lumpo! Odvedu tě do vězení a tam zůstaneš, dokud nezaplatíš všechno, co máš.“

Nikolas se na okamžik zatvářil zamyšleně a bylo vidět, že si také uvědomuje, že by si potřeboval s Jeanem promluvit. David mu během jejich pondělní schůzky částečně vylíčil jejich rozhovor, ale Nikolas ještě neměl příležitost být s Jeanem o samotě. Sešli se jen na chvíli před začátkem bohoslužby, aby nacvičovali ono krátké představení a Nikolase překvapilo, s jakou zlomyslností dal Jeanovi pouta a odvedl ho pryč.

Pastor Lucas se zatím ujal slova a krátce scénku okomentoval, a pak oznámil, že hrabě Nikolas a král David chtějí také říct svá svědectví. Nikolas měl mluvit jako první, ale zdálo se, že má teď úplně jiný problém.

„Nějak se to zaseklo,“ vysvětloval. „Nemůžu ty okovy Jeanovi sundat.“

Pastor Lucas to zkusil také, ale opravdu to nešlo.

„Tak si s tím dál hrajte, a když to nepůjde, pošlete pro žalárníka,“ navrhl jim David, „a já začnu jako první.“

„Ty okovy jsou docela dobrá rekvizita,“ nadhodil s pohledem na své posluchače, „a správně bych je měl mít teď na ruce, aby byl efekt dokonalý, protože před sedmnácti lety jsem si byl jistý tím, že jsem vrah a že mě něco podobného ve skutečnosti čeká,“ začal David své vyprávění o opilství, domnělé vraždě a životě s Bohem. „Pastor Lucas mě pravidelně prosí, abych to tady jednou za pár let vyprávěl,“ řekl David, „a aspoň tak slyšíte pravou verzi, protože ty historky, které kolují mezi lidmi, jsou občas docela přitažené za vlasy. Koneckonců nikdy jsem se tím příběhem netajil a mnozí z vás starších tu i osobně byli v ten den, kdy ještě můj otec a král žili a já jsem byl jen sedmnáctiletý vystrašený kluk.“

David se na chvíli odmlčel a s trochou lítosti se podíval k balkónu, před kterým kdysi proběhla konfrontace s jeho otcem a s králem. Od chvíle, kdy oba tito muži zahynuli společně na moři, uplynulo pět let a ta vzpomínka byla stále ještě bolestná.

„Každopádně vím, že mezi lidmi kolují i dost podivné historky o tom, že se hrabě Renard vplížil před pár měsíci do mé komnaty a pokusil se mě zavraždit. Sice jsme se snažili nikde nešířit, co se stalo, ale stejně se neututlalo, že jsem nechal jednoho z nejbohatších a nejvýše postavených mužů v zemi strčit do vězení a hrabě Renard by vám teď chtěl říct něco o tom, jak poznal Boha a jak to změnilo jeho život. Já sám jsem tu změnu zblízka a dlouho pozoroval a díky tomu tady dnes hrabě stojí jako svobodný muž a také můj bratr a přítel, který nedávno zachránil svou statečností a obětavostí život mojí dceři. Takže bych byl nerad, aby se k němu někdo choval neuctivě, i když uslyší o všem, co měl v plánu. Já si ho rozhodně vážím a byl bych rád, kdybyste k němu tak přistupovali i vy.“

David sešel z kazatelny. Nikolas vypadal trochu dojatě, ale naštěstí se mu dostalo vítané pauzy, aby se mohl na svůj proslov připravit, protože dovnitř se v tu chvíli přihnal určený žalárník. Chvíli mu trvalo, než se mu podařilo Jeanovi sundat pouta. David využil oné přestávky, aby se mohl rozhlédnout po kostele. Všiml si, že jeho svědectví udělalo na lidi, jako vždy, dojem. Obzvláště ho zaujal jeden usazený mladík, který se roztřeseně s něčím svěřoval svému otci. David odhadoval, že za jeho slzami bude nějaké dobrodružství spojené s alkoholem a byl rád, že mohl jeho příběh sloužit jako varování.

Nikolas ho vystřídal a David si s překvapením uvědomil, že Nikolas je mnohem lepší řečník než on sám. Mluvil pevným, klidným hlasem, dělal odmlky na těch správných místech, věděl, kdy vtípkovat a kdy být vážný. David ho se zaujetím poslouchal. Během těch posledních měsíců si ho opravdu oblíbil. Věděl, že je mu šestadvacet, ale stejně o něm přemýšlel spíš jako o klukovi. Teď zjišťoval, že Nikolas je velice charismatický řečník a dospělý muž.

„Možná by vás zajímalo, jak člověka taková hloupost vůbec napadne,“ řekl Nikolas. „Před časem jsem nechal na svém panství opravit po vzoru starých Římanů hlavní cestu a ten čin mi trochu stoupl do hlavy. Pokaždé, když jsem jel do hlavního města po staré blátivé cestě plné kořenů, napadlo mě, že kdybych tuhle zemi mohl vést, byly by všude lepší cesty. Víte, že se říká dělat z komára velblouda a já jsem si jich z té cesty udělal hned celou karavanu,“ vtípkoval Nikolas. „Každopádně v Bibli je napsané, že si máme dávat pozor, aby v nás nezakořenila hořkost, a já jsem mimo jiné i vášnivý pěstitel cizokrajných rostlin. A mnozí z vás vědí, jak lehké je přesadit malou rostlinu a jak těžké je přesadit třeba po třech letech keř. Myslím, že tím přirovnáním ke kořenům je míněno, že si nemáme nechat věci přerůst přes hlavu a ve chvíli, kdy máme nějaký problém, se kterým si nevíme rady, je

dobré vyhledat pomoc, a to co nejdříve. A jelikož jsem odborník na cesty, můžu vás ubezpečit, že je jedna cesta, pravda a život, na které naleznete pomoc vždycky.“

Pastor Lucas sledoval, s jakým zaujetím lidé Nikolase poslouchají, a když hrabě skončil, udělal kazatel to, co se mu v tu chvíli zdálo nejvhodnější, a vyzval shromáždění: „Tak, když už to tady hrabě Renard tak hezky uvedl, tak pokud máte někdo nějaký problém a chcete, abychom se za vás modlili, pojd'te sem dopředu.“

Jeden člověk za druhým se začal zvedat ze svého místa.

„Jděte také za těmi lidmi a modlete se za ně,“ navrhl pastor Nikolasovi.

„Já?“ zeptal se Nikolas překvapeně. „Já nevím jak.“

„Tak si s sebou vezměte Davida,“ navrhl mu pastor.

Nikolas s Davidem se pak společně modlili za tři rozbolavělé stařenky a za onoho zahanbeného mladíka, který ukradl otcí peníze, aby se mohl opít a nyní chtěl odevzdat svůj život Kristu. Když proud lidí trochu ustal, přišel k nim i Jean.

„Chtěl bych, abyste se za mě také modlili,“ řekl s povzdechem. „Vážně si s některými věcmi ve svém životě nevím rady,“ přiznal. „Neumím se ovládat tak, jak bych měl. Kolikrát říkám věci, které bych neměl. Občas jsem podrážděný a sprostý, i když vím, že se to nemá a chtěl bych se vám za to tímhle i omluvit. Víím, že jako křesťan bych měl být vzorem, ale-“ Jean se zahanbeně odmlčel a zavrtěl hlavou.

„Ještě jsi zapomněl dodat, že bys měl také žít a ne se jenom od rána do večera hlídat a přemýšlet o tom, co bys měl,“ dodal Nikolas napůl z legrace a položil mu ruku na rameno.

„Neboj se, Bůh je zachránce všech a určitě dokáže zachránit i tebe,“ neodpustil si malé rýpnutí David.

„A ještě mám pořád hroznou chuť praštit některé lidi, i když vím, že se to nemá,“ přidal ke svému výřtu Jean.

David ho místo dalších slov objal a řekl: „Stejně tě mám rád, i když ty rozhovory mezi námi jsou snad horší, než když se bavili farizeové s Ježíšem.“

„Teď jde o to, kdo z nás je farizeus a kdo Ježíš,“ zamyslel se Nikolas.

„Tak budete se modlit nebo tady budete řečnit?“ řekl Jean z legrace.

David se zasmál, položil mu ruku na hlavu a pozvedl oči k nebi.

Když skončili, obrátil se na Jeana a řekl. „Je napsané, že se máme modlit za sebe navzájem, tak by ses možná ještě mohl se mnou modlit za nejvyššího správce všech mých cest, aby je dokázal plánovat s pečlivostí starých Římanů, aby se cestujícím, kteří se po nich budou ubírat, dobře jezdilo a chodilo a aby je na těch cestách nenapadaly žádné hloupé myšlenky,“ navrhl a vložil své ruce na Nikolase.

Nikolas ho trochu udiveně poslouchal, ale měl být koneckonců dlouhé roky ve službách krále a tenhle úkol se mu víc než zamlouval.

„A za co se máme modlit za tebe?“ zeptal se Jean.

David se zasmál. „Měl jsem na chvíli chuť říct: za víc přátel jako jste vy dva, ale na druhou stranu jste občas časově náročný, tak nevím, jestli bych nějakého dalšího Jeana nebo Nikolase ještě zvládl.“

Jean zavrtěl hlavou. „Víš, Davide, poslední dny je mi Bůh zase nějak blíž. Vím, že už ochota dát některé věci do pořádku otevírá nebesa, i když ty věci samy o sobě ještě v pořádku nejsou. Každopádně i když s vámi zatím nesouhlasím, dali jste mi určitou lekci a já jsem si uvědomil, že i tak si máme navzájem co dát. Nikolas mi přijde trochu jako marnotratný syn, který se s velikou pokorou vrátil domů, zatímco já se celou dobu choval jako ten druhý našťvaný bratr. Ale v tom našem příběhu je ještě další bratr, kterého Ježíš nezmiňuje, a to jsi byl ty. Ty jsi toho provinilce vítal s otevřenou náručí spolu s otcem a já si myslím, že mi trochu vadilo, že jsi z něj tak nadšený. Myslel jsem si, že bys měl dát za pravdu spíš mně, protože já jsem ten tvůj bratr, který byl celou dobu doma, byl hodný a měl tě rád, zatímco tenhle se ti snažil ublížit. Proto jsem nedokázal přijmout nic z toho, co ten přivandrovalec říkal.“

„Pořád mě ještě můžeš přivítat doma,“ řekl na to Nikolas a Jean rozevřel náruč.

„Opravdu bych si přál, aby z nás byli přátelé, i když máme na věci jiný názor,“ řekl pak Nikolas. „Protože i mě to nutí přemýšlet a vidět věci z více stran a to není k zahzení. Vážně mě zarazilo, s jakou škodolibostí jsem ti nasazoval ta pouta.“

„Žalářník se každopádně královsky bavil,“ přiznal Jean. „Když mi je sundával, tak vtipkoval, jaká by to byla legrace, kdyby si mě měl opravdu odvést. Vůbec netuší, že ten náš spor došel tak daleko, že k tomu opravdu málem došlo.“

David protočil panenky. „Jeane, to byl vážně jen hloupý vtíp. Nechtěl jsem to udělat. Chtěl jsem tě jen vystrašit. Ještě jednou se omlouvám.“

Nikolas se na ně nechápavě podíval a Jean mu musel pár větami vysvětlit, o čem se baví.

Nikolas se zasmál. „Náš král opravdu ví, jak si získat něčí pozornost, že?“

„Náš Král králů taky,“ poznamenal David. „Abych pravdu řekl, byly chvíle, kdy jsem neměl příběh o marnotratném synovi rád. Slyšel jsem ho číst už tolikrát, že mi to lezlo na nervy a jestli bych sám dobrovolně nějaké téma z Bible nevytáhl, bylo by to podobenství o rozséváči a marnotratný syn. Na druhou stranu je zajímavé, že stále narážím na to, jak zrovna tohle podobenství ilustruje můj život.“

David se na ně na oba podíval a řekl jim: „Modlete se za mě, prosím, taky. Nemám nic konkrétního, co bych v tuhle chvíli potřeboval, snad kromě toho, že bych chtěl mít větší jistotu v tom, jestli těm věcem z Bible, které zkoumáme, rozumím dobře nebo ne. Ale chtěl bych, abyste se za mě modlili už jen proto, že jste moji bratři.“

Jean položil Davidovi ruku na rameno a Nikolas se na krále trochu váhavě podíval. David mu pokynul pohledem, aby udělal to samé.

16. Epilog:

Psal se rok 1685 a ve Francii byl právě zrušený Edikt nantský. Když se to Nikolas dozvěděl, vydal se za Davidem. V jeho pracovně narazil na starého kapitána, toho samého, kterého chtěl kdysi podplatit, aby mu pomohl zbavit se krále.

„Počkám na chodbě,“ řekl omluvně a začal couvat, ale David mu pokynul. „Pojď klidně dál, my už tady stejně končíme.“

„Myslel jsem, jestli bych ti nemohl s něčím pomoci,“ podíval se Nikolas na krále. „Předpokládám, že se budeš snažit nějak pomoci lidem, kteří budou prchat z Francie.“

„Chybí ti ty roky, kdy jsem ti organizoval život?“ mrkl na něho David s úsměvem a dodal. „Zrovna tady s kapitánem probíráme, co v tom podnikneme.“

„A co pro to můžu udělat já?“ zeptal se znovu Nikolas.

„Pro mě nic, nepotřebuju, aby se mi pletla do cesty nějaká suchozemská krysa,“ zabrblal kapitán. „A ještě taková, co o lodích ví tak akorát to, jak je poslat ke dnu.“

Nikolas se zasmál.

„Mně na tom nic vtipného nepřipadá,“ podíval se na něho kapitán.

„Mně taky ne,“ řekl Nikolas omluvně. „To já jen, že jsem slyšel, že nacvičujete v církvi nějakou scénku o marnotratném synu a že tam hrajete otce, tak jsem si vás na chvíli představil.“

Nikolas se zamračil, se založenýma rukama se na něho podíval a teatrálně pronesl. „No, to jsou k nám tedy hosté. To se divím, že máš vůbec odvahu přijít mi na oči. Vypadáš jak dobytek. Vážně by mě zajímalo, za co jsi vyhazoval moje peníze. Tak se jdi umýt pod pumpu, zeptej se v kuchyni, jestli jim tam nezůstaly zbytky od oběda, a pak si promluvíme, co s tebou. Budeš pěkně makat a poslouchat mladíku, jestli tady chceš být. A začneš hned ráno tím, že vydrhneš rýžákem celou palubu.“

Starý kapitán se usmál. „No, myslím, že se raději přidržím té biblické verze, i když ten marnotratný mládenec má určitě štěstí, že nejsem jeho otec já. Asi bych ho vážně přivítal nějak podobně.“

Starý kapitán se s nimi po chvíli rozloučil a Nikolas se na Davida usmál. „Budeš pro mě mít nějakou práci, králi?“

„Vážně mi tak nemusíš říkat,“ namítl David. „Už roky patříš mezi mé nejlepší přátele.“

„Musím,“ odpověděl Nikolas. „Vždycky, když tě tak oslovím, je to pro mě samotného připomínka toho, že svět – tedy alespoň ten můj – je v pořádku. Že ty jsi král a já můžu stát po tvém boku stejně šťastně jako Jonatan po boku tehdejšího krále Davida. Takže myslíš, že by se ti v tento čas k něčemu hodila jedna suchozemská krysa, můj králi?“

David s úsměvem přikývl. „Určitě.“

Nikolas se teatrálně uklonil a řekl: „Jsem ti vždy k službám.“

David se na něho s láskou podíval. Od chvíle, kdy mu poprvé přišel na oči, uplynulo už třináct let a Nikolasovi bylo už skoro čtyřicet. David sám byl už prošedivělý a do padesátky mu chyběly pouhé tři roky.

Pokaždé, když Nikolase viděl, nepřestával ho udivovat onen zázrak smíření. Věděl, že v Novém zákoně je vícekrát různými slovy napsané, že v Kristu bude smířeno celé Boží stvoření a měl za to, že to znamená smíření s Kristem i mezi sebou navzájem. Co se týkalo jich dvou, byli smíření již dávno.

Konec

Ukázka z následujícího dílu „**Svobodná zvůle**“:

1. kapitola

Jonathan Ward měl zase jedno z těch svých známých kázání na téma „hříšníci v rukou rozrušeného Boha“⁷ a hrabě Nikolas Renard seděl v přední části kostela a mračil se. Strážce byly prozatím schované v zadní části budovy a čekaly na Nikolasovo znamení. Jonathan byl zabráný do líčení pekelných muk a neměl ani tušení, že už brzy na něho peklo opravdu čeká. Sám král měl totiž v plánu mu ho ze života udělat.

„Je to jako kdybyste šli po kluzkém chodníku nad propastí. To, než do té propasti spadnete, je jen otázkou času. Jediný důvod, proč jste tam ještě nespadli, je, že ještě nenastal ten pravý čas. Pro Boha je stejně snadné vás tam uvrhnout, tak jako je pro vás snadné rozšlápnout červa, který se plazí po zemi. A hříšníci si zaslouží skončit v pekle! Sama spravedlnost křičí: potrestej je za jejich hříchy na věky! Není to tak, že se teprve čeká na rozsudek, ten, kdo nevěří, je již odsouzen. Bůh je na vás, pozemské hříšníky, rozzlobený úplně stejně jako na ty, kteří už v tuto chvíli trpí v pekelných plamenech, kteří už v tento okamžik prožívají a pociťují jeho zuřivý hněv.“

Jonathan Ward se na okamžik odmlčel, rozhlédl se po svých posluchačích, a pak pokračoval. „Jáma už je připravená a šlehají z ní plameny, pec je rozžhavená a připravená přijmout hříšníky. Dábel už si na tebe brousí zuby, hříšníku! Patříš mu! Tvoje duše je jeho vlastnictvím, on je tvým vládcem! Démoni už se na tebe třesou a ve chvíli, kdy Bůh stáhne svou ruku, hladově se na tebe vrhnou!“

Jonathan vyhrožoval dál z kazatelny a Nikolas na okamžik nevěřicně zavrtěl hlavou. Pak se ovládl. Měl tady úkol a bylo potřeba tvářit se neutrálně. Na chvíli přestal vnímat Jonathanova slova a zamyšleně si mladého kazatele prohlížel. Bylo mu devětadvacet a s Nikolasem byli stejně staří. Fyzicky ale byli každý úplně jiný. Nikolas byl vysoký, štíhlý a tmavovlasý, zatímco Jonathan byl poměrně malý, trochu baculatý a světlovlasý. Přesto působil dojmem obra, možná proto, že měl tak zvučný hlas a ještě navíc se vždycky tvářil a choval tak vážně.

„Sama země trpí tím, že po ní chodí špinaví hříšníci,“ hřímal Jonathan. „Přímo nad vašimi hlavami visí černé mraky Božího hněvu. Čiň pokání, hříšníku! Bůh tě drží nad pekelnou jámou podobně jako ty držíš pavouka nebo jiný hnusný hmyz a zuří. Jeho hněv je jako žhnoucí oheň. V Božích očích si nezasloužíš nic jiného než být uvržen do ohně. Jeho oči jsou tak čisté, že dívat se na lidskou špínu ho nesnesitelně uráží. V jeho očích jsi deset tisíckrát hnusnější než ten nejodpornější jedovatý had. Nekonečně jsi ho urazil, ale přesto je to jeho ruka, která tě v tuhle chvíli ještě drží a neupustila tě do pekla. Uvědomujete si vůbec, hříšníci, v jak smrtelném jste nebezpečí?“

Jonathan Ward rozhodně neměl tušení, v jakém nebezpečí je v tuhle chvíli on sám a že se pozemský král kvůli němu klepal vzteky, rozezleně křičel a že ve svém hněvu rozbil talíř, který mu přišel pod ruku. Nikolas nikdy neviděl Davida tak zuřit a při jeho záchvatu vzteku se chvěl skoro stejnou hrůzou jako hříšníci v jednom z mnoha kostelů v Rouge, hlavním městě Le pays des Cygnes. A pak se David rozbřečel. A to bylo snad ještě horší.

„Když někdo rozzlobí pozemské vládce,“ pokračoval Ward, jako by tušil, co se Nikolasovi honí hlavou, tak může očekávat strašná pozemská muka. Ale hněv velkého Krále králů, je mnohem hrozivější, o co větší je jeho majestát. Dnes je den milosti, a pokud to nepřijmete, Bůh se nad vámi již nikdy nesmiluje, ani když uvidí, že nemůžete ustát všechno to nesnesitelné trápení. Budete nádobou hněvu a nechá vás naplnit až po okraj! Jestli ho teď odmítnete, odmítne pak i On vás a ještě

⁷ Jonathan Edwards SINNERS IN THE HANDS OF AN ANGRY GOD SERMON VI. kázání Jonathana Edwardse z 8.7.1741, https://www.monergism.com/thethreshold/sdg/pdf/edwards_angry.pdf

se bude smát vaší pohromě a bavit se tím. Bez milosti vás rozdupe. Nebude vás jen nenávidět, ale bude vámi pohrdat. Budete představením všem andělům i lidem, Bůh ukáže andělům i lidem nejen to, jak úžasná je jeho láska, ale také jak strašný je jeho hněv!“

Nikolas si neodpustil úšklebek, byl si jistý, že slova o tom, že se bude někdo smát hlupákům, říká v Bibli ve skutečnosti Moudrost a ne Bůh. Jonathan Ward si ho teď poprvé všiml. Ti dva se neznali osobně, ale Nikolas nepochyboval o tom, že kazatel ví, kdo je. Byl příliš známou osobností a o jeho kontroverzní práci se diskutovalo ve všech církvích. Nikolas Renard byl pravým opakem Jonathana Warda a věřil, že nakonec bude celé lidstvo spaseno a občas o tom i kázal, když ho pastor Lucas nechal.

Jonathan se teď podíval na Nikolase a pokračoval: „Někteří lidé nechápou, jak důležité tohle je. Trest hříšníků bude podívanou pro celý vesmír. Bůh na nich ukáže svou sílu a moc. Padlí lidé budou mučeni v přítomnosti svatých andělů a v přítomnosti Beránka. A obyvatelé nebes uvidí jejich muka, a když uzří, jak velký je hněv Všemohoucího, padnou před ním a budou jej uctívat pro jeho velkou moc a majestát. A představte si, hříšníci, co to znamená nekonečné utrpení. Muka bez konce, která vás zcela pohltí. Budete trpět miliony a miliony let, ale to vše bude jako vteřina ve srovnání s tím, co bude před vámi – nekonečnost. Vy, kteří visíte nad pekelnou propastí, slyšte hlasité Boží volání. Pro některé z vás bude toto milostivým létem Páně, ale pro jiné projevem jeho neskutečné pomsty. Strašný Boží hněv zůstává nad každým hříšníkem. Utíkejte k Bohu a utíkejte jako o život.“

Jonathan skončil a rozhlédl se po svých posluchačích. Nikolas zaslechl, že někdo v kostele pláče, zatímco zbytek shromážděných hrůzou téměř ani nedupal. Jonathan Ward se zamračil, když hrabě Nikolas Renard zvedl ruku a přerušil to posvátné ticho.

„Směl bych se na něco zeptat?“ obrátil se na něho Nikolas, a aniž by čekal na odpověď, pokračoval. „Pokud na většinu lidí čeká peklo, tak co pak děti? Má cenu k nim volat lékaře? Není vlastně lepší nechat třeba malé děti umřít, aby bylo zaručené, že budou spasené?“

„Samozřejmě, že ano,“ zamračil se Jonathan Ward, „ale takové milosti se dostane jen některým.“

Nikolas pokračoval: „A nebylo by tedy lepší je rovnou i zabít? Ptám se jen tak teoreticky, kdyby vražda nebyla hříchem. Nebylo by zabíjení malých dětí spíš určitá forma milosrdenství?“

„To určitě bylo,“ přikývl Jonathan, „ale biblická odpověď na to je jiná a já vám ji říkám už dlouho – nežeňte se a nemějte děti, vždyť to nám také radí apoštol Pavel v listu Korintským, jenomže málokdo ho poslouchá!“

Nikolas se s povzdechem zvedl ze svého místa, otočil se dozadu a kývl. To bylo domluvené znamení.

Strážě se vydaly směrem k němu a celý kostel zmlkl úžasem.

„Co má tohle znamenat?“ vytřeštil Jonathan Ward oči, když strážní, vybavení okovy, došli ke kazatelně. „Vím, že jste nabulíkoval králi, že každý bude spasený, ale nemůžete mě přece dát zatknout kvůli tomu, že mám na věci jiný názor, vždyť v téhle zemi je dost velká náboženská svoboda,“ rozčiloval se Jonathan Ward s pohledem upřeným na Nikolase, zatímco mu strážní začali před zraky celé kongregace nasazovat pouta.

Nikolas se na něho smutně podíval a vystoupil na kazatelnu.

„Ještě chvíli zadržte,“ pohlédl na strážce. „Ten mladý muž by měl vědět, proč je zatčený,“ řekl s povzdechem.

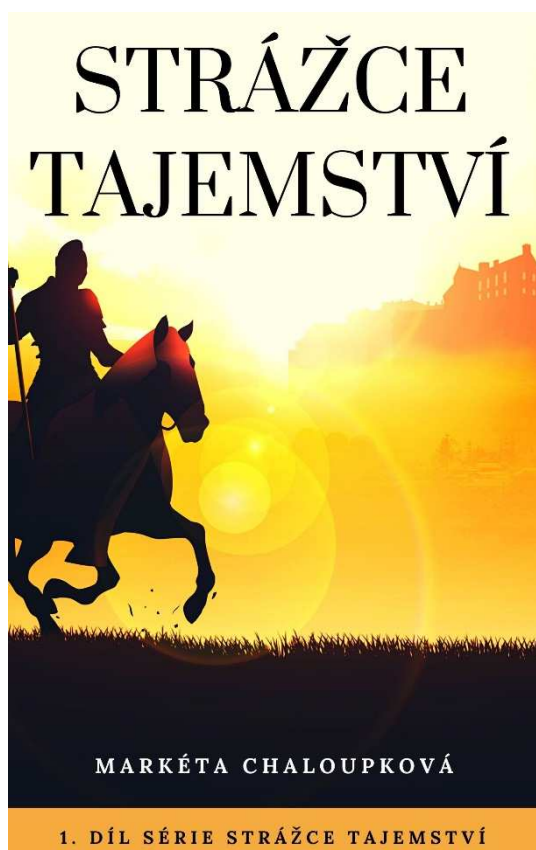
Nikolas se chytl oběma rukama kazatelny, přešel zaražené posluchače pohledem, zhluboka se nadechl a na malý okamžik zavřel oči.

„Dnes odpoledne se stalo něco hrozného,“ řekl zvolna. „Jeden z následovníků vašeho kazatele si vzal jeho názory k srdci, dnes po dopolední bohoslužbě vtrhl do sirotčince a zabil deset nejmenších sirotků, kteří tam byli.“

Nikolas udělal dramatickou pauzu a pokynul strážným, aby kazatele odvedli, zatímco se lidé po sobě šokovaně rozhlíželi a začali se spolu potichu bavit.

„Zkuste ještě chvíli vydržet dávat pozor,“ řekl jim Nikolas a otevřel první kapitolu Jakubovy epištoly. „Přečtete si teď jeden mnohem praktičtější verš z Bible: 'Čistá a ryzí zbožnost před Bohem a Otcem je toto: pomáhat sirotkům a vdovám v jejich nouzi a chránit se před špínou světa.' O špíně světa už jste toho dnes slyšeli dost a já chci teď chvíli mluvit o té první části. Jestli se nepletu, tak je v našem hlavním městě sedm kostelů. Kolik vás tady dnes je? Sto padesát? Dvě stě? Jenom vy sami byste měli být schopní rozebrat si ze sirotčince těch pár dětí. Tak mi řekněte, když tak horlíte pro Boží slovo, proč tam ty děti vůbec jsou, když je tady tolik křesťanů? Jste jedna z mála církví, která má bohoslužby i v neděli večer a já teď nemám možnost oslovit žádné další. V tom sirotčinci je ještě dvaadvacet dětí. Chci ty děti vidět v rodinách. Jsou vystrašené a potřebují, aby se jim v tuhle chvíli někdo věnoval, a slovem 'věnoval' nemyslím dělal jim kázání o pekle. Vezměte je k moři, kupte jim nějakou hračku a mluvejte s nimi, opravdu to budou potřebovat. Kázání většinou končí výzvou, takže tady je moje výzva: Pojd'te dopředu vy všichni, kteří jste připravení v tuhle chvíli pomoci.“

Nikolas se rozhlédl po svých posluchačích. Někteří manželé se spolu začali potichu bavit a chvíli trvalo, než se začaly některé manželské páry zvedat a vydaly se k němu. Nikolas si mezitím prohlížel shromážděné. Zahlédl mezi nimi pár svých studentů, a pak si všiml jedné mladé ženy, které tekly po tvářích slzy a byla bledá jako stěna. Emma. Nikolas na okamžik zavřel oči a vrátil se ve svých vzpomínkách do okamžiku, kdy tuto dívku spatřil poprvé.

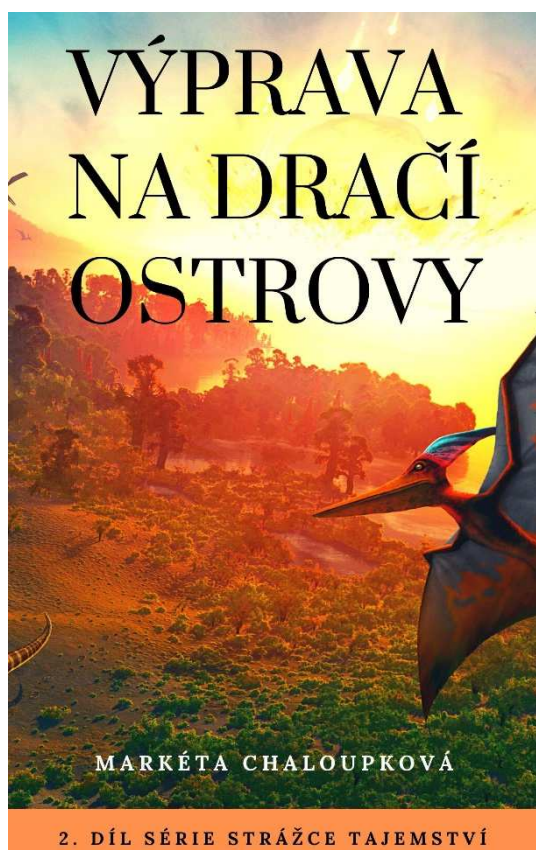

Strážce tajemství

Příběh o přátelství, šikaně, ztraceném princovi, strážcích tajemství a o tom, že věci nejsou černobílé a než si o někom uděláme ukvapené závěry, je dobré přemýšlet, protože pomoc někdy najdeme na tom nejnečekanějším místě. Odehrává se ve fiktivním středověku ve smyšleném kraji.

Král Geren, který se násilím zmocnil trůnu, je vážně nemocný. A někde na tajném místě se skrývá jediný syn předchozího krále, kterého Geren kdysi zabil. Kdo jsou to strážci tajemství a co vědí? Gerenův syn, princ Barim, po nich zoufale pátrá, chce najít ztraceného prince Alexe dříve, než dojde k dalšímu krvavému převratu v království. Je mu totiž jasné, že další obětí by byl on sám.

Knihy pro mládež

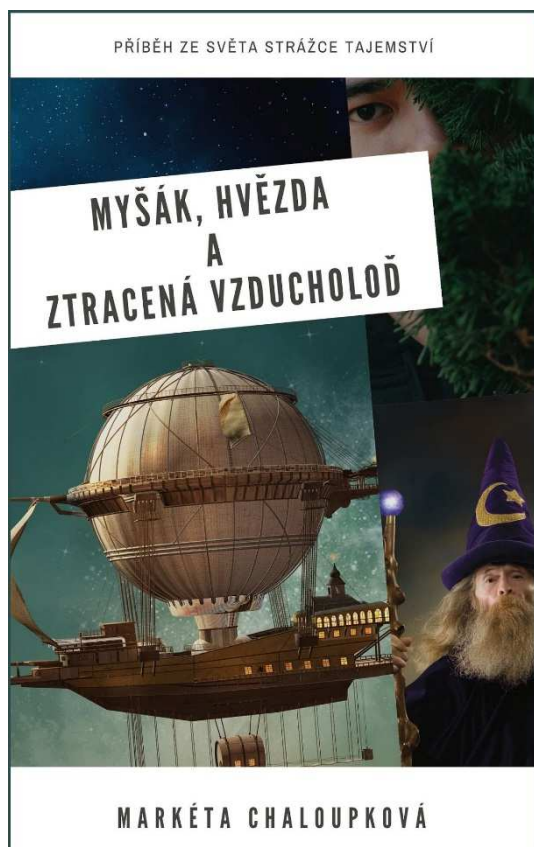
Výprava na Dračí ostrovy

Jedná se o 2. díl knihy Strážce tajemství. Příběh se odehrává ve fiktivním středověku ve smyšleném kraji.

Nataniel má své důvody proč prchá ze země a míří na tajemné Dračí ostrovy. Brzy zjistí, jaké je to být Robinsonem. Není ale sám a není tak úplně bezradný. Má v plánu postavit si novou loď a vrátit se zase zpátky mezi lidi.

Podaří se mu ostrovy opustit a najít ztracenou princeznu?

Knihy pro mládež

Myšák, Hvězda a ztracená vzducholod'

V některých školách na propadlíky nečeká žádný reparát ale černý kočár, který je odveze daleko na sever k muži, který je známý jako kouzelník Krasomil Kytíčka a opředený podivnými pověstmi.

Je to jen náhoda, že se v tom kraji před dvěma lety ztratila vzducholod' s vědeckou výpravou? A že se kluk, jehož rodiče byli členy oné výpravy, sám ocitá v tom černém kočáře? Ukrývají hory nějaké ztracené město? A co je pravdy na tom, že tam žijí draci?

Příběh se odehrává ve stejném kraji jako Strážce tajemství o 500 let později.

Knih pro mládež

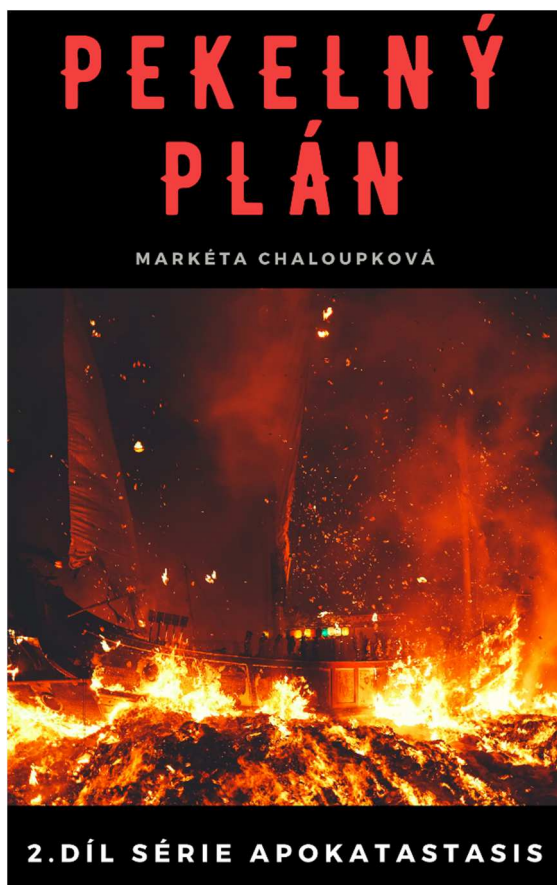

Cesta domů

„Cesta domů“ se odehrává v 17. století a okrajově líčí útrapy valdenské církve. Hlavní postavou je sedmnáctiletý David, který v opilosti udělá několik věcí, kterých pak lituje. Musí čelit nejen křesťanům a otázkám víry, ale své minulosti a své pýše, aby zjistil, zda se mu z rozbitých střípků vlastního života podaří ještě seskládat nějakou budoucnost. A takové motto této knihy je biblický verš: On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům... (Mal. 3:24)

Slovo „Apokatastasis“ znamená obnovení a první díl této série je jen o osobním obnovení Davida Paona, ale další díly jsou zamyšlením nad učením o obnovení všech věcí a o smíření.

Knih pro dospělé

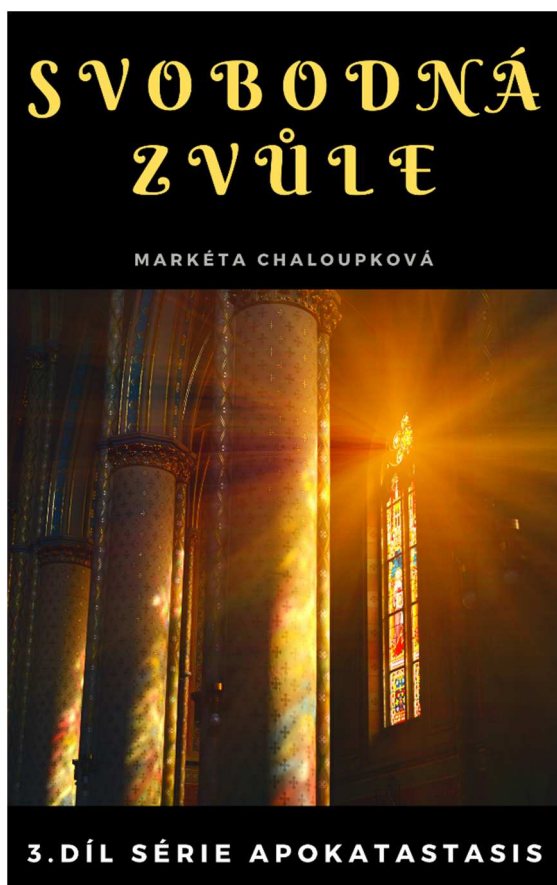

Pekelný plán

Mladý hrabě Nikolas Renard má namířeno opravdu vysoko, ale ve svých plánech se přepočítá. A jeho hlavním společníkem se pak na dlouhé měsíce stane Bible. Nikolas je rozhodnutý dokázat, že to, co je v ní napsané, má s pravdou pramálo společného. A ví, že na tom, jestli dokáže obhájit své přesvědčení, stojí jeho budoucnost.

Je to kniha o pokání a nepravděpodobném přátelství. Hlavní myšlenkou celého příběhu je zločin a trest, a to nejen ten pozemský. Je opravdu možné, aby existovalo něco takového jako věčné peklo? Mohou lidé opravdu navždy bojovat proti Boží lásce? Nikolas čelí nejen těmto otázkám, ale i své minulosti a trestu, který ho čeká za jeho šílený plán.

Kniha pro dospělé

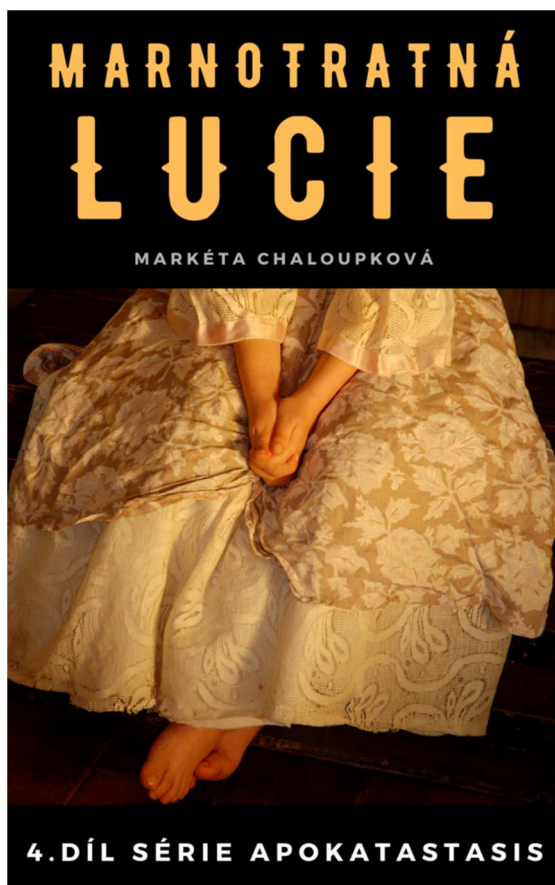

Svobodná zvůle

„Bůh tě nenávidí a nejen to, naprosto tebou pohrdá, hříšníku! Drží tě nad pekelnou jámou, podobným způsobem jako člověk drží pavouka nebo nějaký odporný hmyz, který se mu hnusí a je neskutečně rozružený. Jeho hněv vůči tobě je jako planoucí oheň!“ Jonathan Ward právě dokončil své kázání o hříšcích v rukou rozhněvaného Boha, když ho králové strážé přišly zatknout.

Jeho nenávidná kázání inspirovala strašlivý zločin a král David zuří, protože se celá situace týká jednoho z jeho přátel – Jeana. Na Nikolase čeká spousta práce. Král David je smutný, Jean je zlomený a Nikolas se musí věnovat Jonathanu Wardovi, ale kromě toho je také zamilovaný a potřeboval by sehnat pár velbloudů.

Kniha pro dospělé

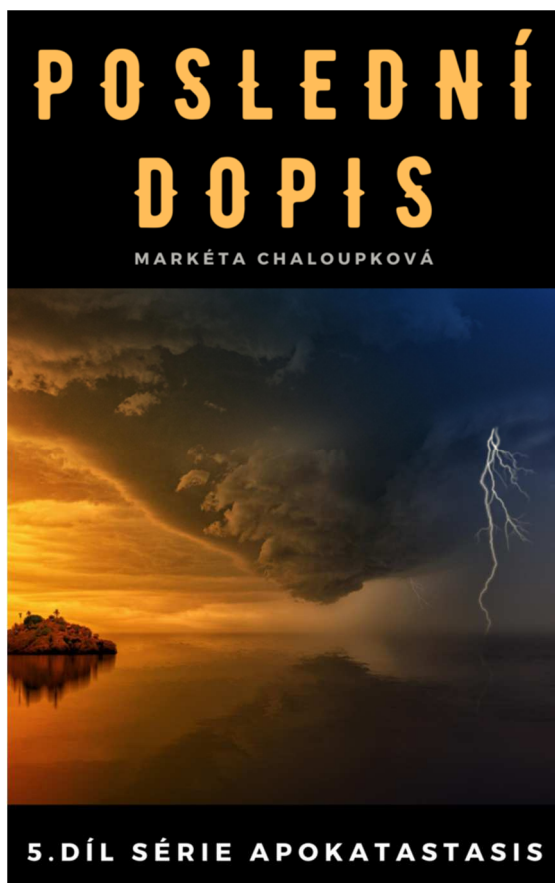
Marnotratná Lucie

Nikolas Renard právě oslavil šedesátiny a k jeho šedinám přispěly i starosti, které má se svou paličatou dcerou Lucií. Ta nakonec utíká z domova a Nikolasův oblíbený student, Adam Croy, se po ní vydává pátrat.

Na kontrastu Lucie a Adama, kteří snášejí každý úplně jinak problematickou situaci, ve které se ocitnou, pak ilustruji, jaké pocity vyvolává v člověku strach a jaké láska.

Hlavní myšlenkou je opět smíření, ale zatímco Lucie se potřebuje smířit s Bohem a se svým otcem, Adam se musí smířit především sám se sebou. A Nikolas se v této knize zamýšlí nad učením o smíření z pohledu otce.

Knih pro dospělé

Poslední dopis

Luisa Wardová najde ve starém psacím stole několik dopisů Nikolase Renarda, muže, od kterého ji dělí celá staletí, a který je velmi pravděpodobně předkem jejího manžela Jamese. Ze zvědavosti se začnou zabývat jeho podivnými názory, i když jsou přesvědčeni, že univerzalizmus je jen nepoctivý výmysl, kterému mohou věřit jen ti, kdo zavírají oči před pravdou a jasným poselstvím Bible. Jak se ale začínají seznamovat s řečtinou, zjišťují ke svému úžasu, že originální biblické poselství nevyznívá tak pekelně jako překlady. Oba dva čelí už dlouhé roky bolestné otázce: Spatří ještě někdy svého syna, který spáchal sebevraždu? Jedno jim je celou dobu jasné – nemohou věřit tomu, co by chtěli, jen proto, že je to tak líbivé, musí věřit tomu, co je prokazatelná pravda. Jenže je vůbec možná zjistit už tady na Zemi, jak se věci mají?

Knih pro dospělé

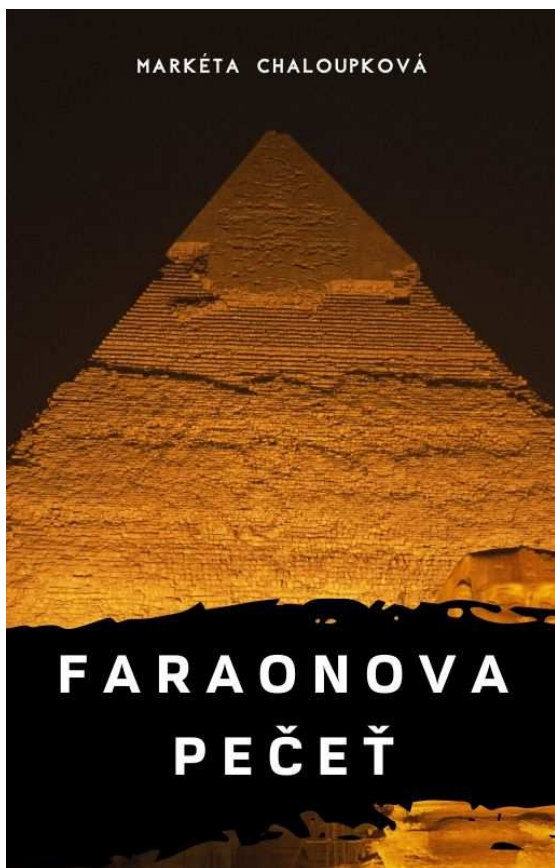

Masožravá učebnice

Rudolf II. jí říkal Masožravá učebnice, ale alchymista Štěpán Holátko ji pojmenoval Kniha času. A student Jáchym Šlik, který chodí do Závěšova gymnázia, školy specializované na historii, je jí teď na stopě. Jáchym je přesvědčený, že snad neexistují dva nudnější a zbytečnější předměty, než je Historie náboženství a latina. Ta kniha ho ale přesvědčí tím nejpozoruhodnějším způsobem, že by bylo dobré i těmhle věcech věnovat pozornost.

Příběh se odehrává částečně ve 21. a částečně v 17. století a možná jste už uhádli, že se v něm bude cestovat časem. Kniha popisuje utrpení křesťanů v době, kdy vyšlo Obnovené zřízení zemské. Částečně se v ní zamýšlím i nad otázkou Ježíšova příchodu a pekla.

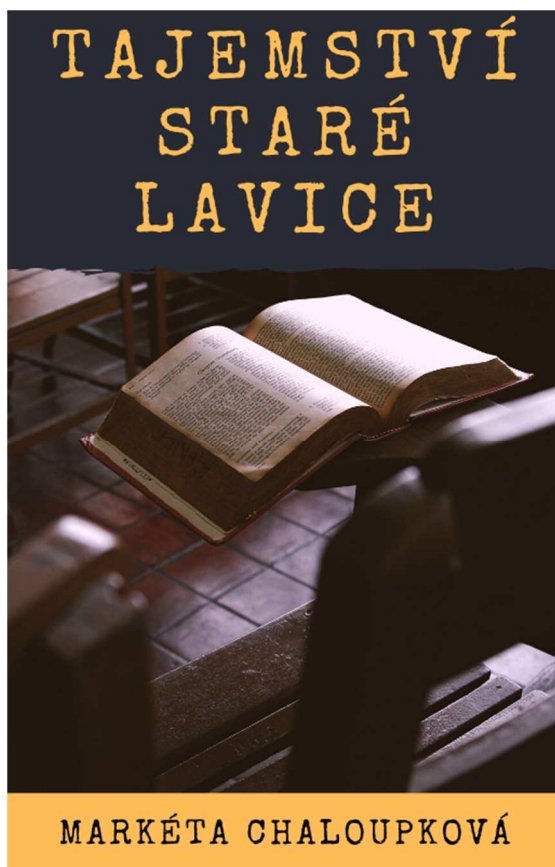
Kniha pro mládež

Faraonova pečeť

Faraonova pečeť je křesťanská knížka na téma evoluce nebo stvoření. Tato otázka je zde zpracovaná formou příběhu. Tři dospívající najdou podivný nález a začnou přemýšlet o původu života a historii. Jejich dobrodružství začíná v Českém ráji, ale postupně je zavede do Berlína a do Egypta, kde ve Velké pyramidě pátrají spolu s podivným německým archeologem po tajemství, skrytém za zapečetěnými dvířky. A aby toho nebylo málo, mají zákeřného nepřítele, který je jim nejen na stopě, ale často je naopak o krok napřed a hází jim klacky pod nohy. Když se hlavní postavy seznámí s rodinou protestantského pastora, vyvstane také otázka, jak je to s Bohem a zda je možné ho opravdu poznat.

Kniha pro starší mládež i pro dospělé

Tajemství staré lavice

Podivuhodný obrázek na staré školní lavici způsobí, že dva osmáci začnou společně pátrat po osudech pětice dávných kamarádů.

Tajemná zahrada, zvláštní vzkazy a šifry a vzpomínky na časy dávno minulé pomohou odhalit osud jednoho fantastického městečka a splnit poslední přání jeho stavitele.

A mladému detektivovi Matyášovi to vše úplně převrátí život na ruby.

Kniha se umístila na 3. místě v literární soutěži Albatrosu roku 2016.

Kniha pro mládež

Nelíbejte Šípkovou Růženku

Líbat Šípkovou Růženku se nedoporučuje. Jedno je jisté – jí to rozhodně nepomůže, a ten, kdo to udělá, pravděpodobně ztratí peníze, koně, čas a případně i trůn. K tomu, aby byla zachráněna, je potřeba, aby spojili své síly jeden královský detektiv, trpaslík, který miluje matematiku a dva poškoláci. A samozřejmě není nikdy na škodu seznámit se s největším hrdinou té doby – černým Arnoldem a mít k ruce draka.

Draci hrají v tomhle příběhu důležitou roli, protože bez nich by se nikdy neodehrál. Tedy bez nich a bez jednoho žárlivého alchymisty. Co se vlastně stalo ten den, kdy usnul celý zámek v Růžovém království, pomůže odhalit deník pubertální princezny Růženky.

Kniha pro děti a mládež

Ježíš to teď nevytrhne

Roku 3533 je křesťanský svět přesvědčený, že se Ježíš musí vrátit každou chvílí. V Jeruzalémě se začnou dít věci, které nasvědčují tomu, že mají pravdu – až na to, že ty rány ze Zjevení nemají to správné pořadí. Vnese do celé záležitosti více světla tajemná schránka Felixe Fischera, které je významná archeoložka Magdaléna Nowak po dlouhých letech pátrání konečně na stopě?

Před tisíci lety ukryl Felix Fischer před zraky světa dokument, který měl navždy objasnit to, kdy by měl přijít Ježíš Kristus. Zavřel jej do časové schránky, kterou mohlo lidstvo otevřít nejdříve roku 3500. Jenže na místě, kde měla schránka být, nic není, jen nejasná zašifrovaná zpráva. O 33 let později najde mladý stážista Ben na archeologických vykopávkách opravdovou papírovou knihu a na základě malého letáčku, který je v ní ukrytý, dojde konečně Magdaléně Nowak, kde má ztracenou schránku hledat.

Knihy pro dospělé

www.doctecky.cz